TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada

Nr. 5 (525) TORONTO, Ontario 1960 m. vasario (February) mėn. 4 d. Kaina 10¢

Kanada dar priims tremtinių

Kanados pilietybės ir imigracijos ministerija paskelbė informaciją, kaip suinteresuotieji gali pasirūpinti atvykimu į Kanadą poltinių pabėgėlių - tremtinių.

Pirmiausia tremtiniai gali atvlykti kaip normalūs imigrantai, kaip ir iki šiol atvykdavo. Naudodamiesi šiuo keliu, jie, kaip ir visi imigrantai, turi įrodyti atitinkamiems Kanados konsulatams, kad jie visais atžvilgiais yar tinkami gyventi Kanadoje, kad yra sveiki, padorūs ir pajėgūs patys save išlaikyti, nesudarydami niekam naštos. Išimtis tebuvo padaryta specialiu vyriausybės nutarimu 100 džiovininkų, kurie jau atgabenti į Kanadą su jų šeimomis. Jie gydomi ligoninėse ir pasirūpinta taip pat jų šeimomis.

Tremtiniams, nors jie būtų ir visais atžvilgiais tinkami imigrantais į Kanadą, dažna yra kliūtis neturėjimas lėšų apsimokėti už kelionę. Jų kelionę gali būti apmokėta kartais tarptautinio pabėgėlių globos fondo arba ir Kanados vyriausybės specialaus fondo. Pastarajam atvejy tai laikoma paskola, kurią vėliau tenka grąžinti. Aišku, ne visiems pasiseka prie šių fondų prieiti. Dėl to minėtoje imigracijos ministerijos informacijoje yra nurodoma, kap suinteresuotieji Kanados piliečiai ar jos gyventojai gali šitokiems asmenims pagelbėti. Tokiais atvejais suinteresuotas asmuo turi nuvykti į artimiausią imigracijos įstaigą ir pareikšti, kad jis yra sunteresuotas vieno ar kelių asmenų atvykimu ir kad galėtų prie to bent kiek prisidėti — ne būtinai apmokėti visą kelionę, bet bent jos dalį ar pasižadėti pasirūpinti jais, kai jie atvyks. Be to, kiekvienas suinteresuotas, jei pats daug prisidėti negali, gali prašyti paramos visuomeninių tremtinių bei imigrantų globos organizacijų, kurių Kanadoje yra net šešios. Pagal informacijas atrodo, kad valdžios organai rodys palankumo ir pagelbėti galėtų net nedideli įsipareigojimai.

Gali įvažiuoti į Kanadą šiemet ir tokie tremtiniai, kurie normaliai negalėtų imigruoti dėl kokios nors nesveikatos. Tokiais atvejais juos turi kas nors kviesti įsipareigodamas jais pasirūpinti. Toks kvietėjas - sponsorius gali būti giminė, bet gali būti ir negiminė ir nebūtinai pilietis. Jo įsipareigojimai gali būti įvairių rūšių, žiūrint kokioj padėty yra kviečiamasis. Jis gali būti ir nedarbingas, ir nesveikas. Kvietėjas turi tik įsipareigoti jo sveikata rūpintis bei jį gydyti. Jei nesveikata yra tokios rūšies, kad tokis žmogus turi būti gydomas valdžios lėšomis, pvz. yra džiovininkas arba psichiškai nesveikas, kvietėjas turi gauti savo gyvenamos provincijos sveikatos ministerijos įstaigų sutikimą. Mat, tokie ligoniai provincijos iždui nemažai kainuoja ir federacinė valdžia joms tokių ligonių primesti negali. Kaikurios provincijos jau yra pasisakiusios, kad tokių ligonių imigrantų nepriimsią. Bet Ontario premjeras yra pareiškęs, kad provincijos Tbc ligoninėse esą daug tuščių vietų, tad jos galį priiinti dar didelį skaičių džiovininkų imigrantų.

Minėtosios instrukcijos taip pat paaiškina, ką reiškia kvietėjo - sponsoriaus įsipareigojimas pasirūpinti kviečiamaisiais. Tai nereiškia, kad jis įsipareigoja rūpintis jais visą jų gyvenimą. Pagal Kanados įstatymus, persenusiais, paliegėliais, ligonimis ir kitais, kurie patys nebeuždirba ir neturi iš ko gyventi, rūpinasi valstybinės bei savivaldybinės institucijos. Tik ne visokios rūšies globa pradedama teikti ir imigrantui vos jam pastačius koją Kanados žemėje. Kaikuriais atvejais reikalaujama, kad imigrantas būtų išgyvenęs Kanadoje nustatytą laiko tarpą. Kvietėjo įsipareigojimai ir galioja tą laikotarpį, per kurį naujasis ateivis pagal įstatymus dar negali gauti nei valstybinės, nei savivaldybinės paramos. Šitie laikotarpiai kiekvienoje porvincijoje yra kitokie. Kiekvienas kvietėjas prieš prisiimdamas įsipareigojimus, tuos klausimus gali išsiaiškinti artimiausioje imigracijos įstaigoje, imigrantų globos įstaigose arba ir pas advokatą.

Dar yra Europoje ir lietuvių tremtinių, kurių dalis norėtų gal ir į Kanadą atvykti. Reikėtų padėti jiems nugalėti tas formalines kliūtis, kurios iki šiol neleido jiems atvykti. Kanados vyriausybės palankumas tremtinių problemai išspręsti Tremtinių metais yra aiškus. Reikėtų tuo pasinaudoti ir padėti saviems žmonėms. Padėti čia daug kas galėtų, bet vadovauti tiktų KLB Bendruomenės organams — Krašto Valdybai. Džiovininkų atgabenimo reikale mūsų nebuvo nieko padaryta. Ar pajėgsime pasinaudoti šiomis naujomis galimybėmis?

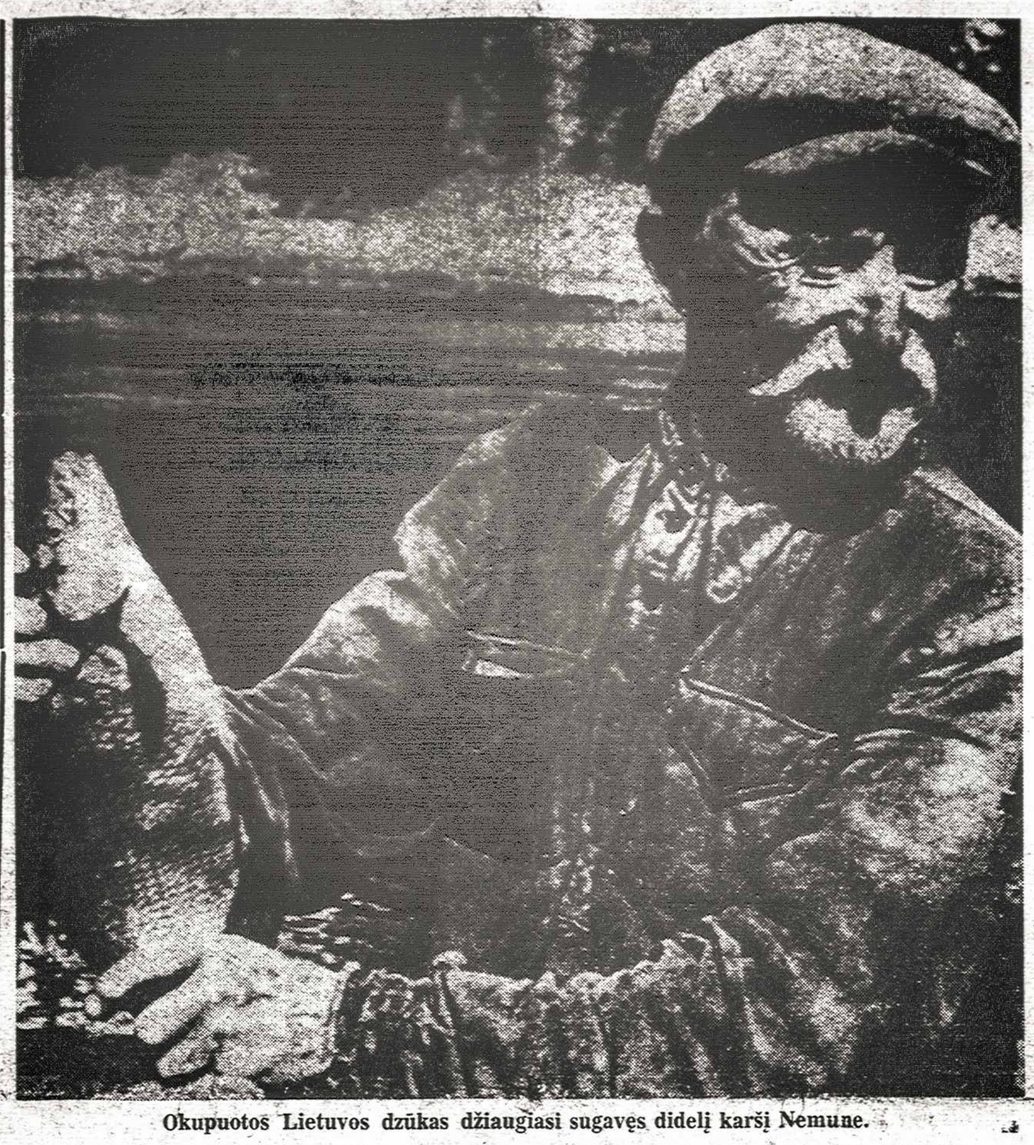

Okupuotos Lietuvos dzūkas džiaugiasi sugavęs didelį karšį Nemune.

ŠV. TĖVO ŽODIS LIETUVIŲ TAUTAI

POPIEŽIUS JONAS XXIII GARBINGIEMS BROLIAMS LIETUVOS VYSKUPAMS

Garbingieji Broliai, sveikiname jus ir siunčiame Apaštališkąjį Palaiminimą.

Kaip vaikai su dideliu malonumu širdyje nešiojasi tėvo prisiminimą ir, pasitaikius progai, išreiškia jam viešą pagarbą, taip tautos jaučia pareigą prisiminti savo dvasinių Ganytojų pavyzdį; tų Ganytojų, kurie nepalaužiamu narsumu kovojo už jiems patikėtą kaimenę ir jai, kaip brangiausį paveldėjimą, paliko savo mokslą ir savo pavyzdį.

Tokį Ganytojo pavyzdį — kaip mums yra pranešta, — šiemet prisimena kilnioji, mums labai mylima, lietuvių tauta, minėdama 350 metų nuo mirties uolaus šios tautos vyskupo Merkelio Giedraičio, apie kurio didelį šventumą ir šiandie liudija jūsų tauta. Norėdami tad tarsi apvainikuoti jūsų džiaugsmą, negalime tylomis praeiti šios progos. Juo labiau, kad iškėlimas jo darbų ir visiems priminimas jo dorybių, mūsų nuomone, bus labai naudingas šių laikų sunkumuose.

Merkelis Giedraitis buvo augštai iškilęs savo gyvenimu, savo pamaldumu ir dvasios kilnumu. Jis buvo apaštalas, kuris šventąjį Kristaus tikėjimą jūsų tautoje išplatino, sustiprino ir giliai įdiegė žmonių širdyse. Kai 1576 m., būdamas 40 metų amžiaus, buvo paskirtas vyskupu, jis vieno tetroško, kaip "geras Jėzaus Kristaus karys" (II Tim. 2, 3) dirbti didesnei Dievo garbei ir sielų išganymui: tautą, kuri dar nebuvo išsivadavusi iš daugelio klaidų, jis mokė giliau pažinti ir sąmoningiau išpažinti savo krikščioniškąjį tikėjimą; jis taip pat rūpinosi, kad daugelis atitolusių nuo katalikiškojo tikėjimo, kurių tarpe buvo didelis skaičius kilmingųjų, paklustų šv. Petro Sostui ir grįžtų į jo vienybę.

Reikia stebėtis, kiek daug jis padarė tose aplinkybėse savo žodžiais ir veikliu gyvenimu, ištikimai laikydamasis neseniai įvykusio Tridento Susirinkimo nuostatų: visu uolumu atlikdamas ganytojiškas pareigas, steigė naujas parapijas ir statė bažnyčias, rūpinosi bažnyčių apeigų grožiu, visoms žmonių klasėms stengėsi perduoti krikščioniškojo tikėjimo tiesas. Pasiryžimas išplėsti ir sustiprinti tikėjimo tiesų mokymą (katekizaciją) buvo jo pagrindinis rūpestis ir nenuilstamos veiklos tikslas: rengė iš šio krašto kilusius tinkamus kunigus, kad jie, kalbėdami vietine kalba — kaip jis pats visiems buvo davęs pavyzdį — lengviau galėtų žmones laimėti Kristui; jis platino knygas, kad jų pagalba krikščioniškojo tikėjimo tiesos kuo plačiausiai pasklistų tėvynėje.

Šios didžios dorybės mums atrodo kaip tik labai tinkami pavyzdžiai, kuriais ypatingai turėtų sekti visi mylimieji lietuvių tautos vaikai.

Gerai žinome, kokius laikus išgyvenate, ir tai Mes labai skaudžiai atjaučiame. Jau seniai brangioje jūsų tėvynėje katalikų Bažnyčiai yra statomos visokios kliūtys, tiek vyskupams ir kunigams kliudoma atlikti savo pareigas, tiek net tikintiesiems kliudoma gyventi pagal savo krikščionišką tikėjimą.

Ganytojai yra arba išvyti iš tėvynės, arba turi gyventi šalia savo vyskupijų, suvaržyti, toli nuo mylimų tikinčiųjų, arba yra nuolat kliudomi laisvai ir pilnai atlikti ganytojiškas pareigas. Nemaža kunigų ir daug pasauliečių dėl parodyto tvirtumo, laikantis tikėjimo ir saugojant švenčiausias Bažnyčios teises, buvo arba ištremti arba sumesti į kalėjimus, kur daugelis mirė, pakirsti ligų ir kančių. Vienuolijų nariai išblaškyti, jų turtai ir namai konfis-

(Nukelta į 3 psl.)

LINOTIPUI PIRKTI VAJUS

"Žiburių" b-vės linotipo pirkimo skoloms apmokėti vajų dar parėmė šie lietuviškos spaudos mylėtojai:

AUKOJO: po 5$ torontiečiai Liudas Žičkus bei Albinas Ripkevičius ir kun. St. Yla iš Putnam, Conn.; $3 — Jankutė Augustė iš Čikagos; po $2 — Juozas Eidukaitis iš Hamiltono, K. Daunys iš Coniston, Ont., Anna Kazlo iš New Westmintser, B.C.; po $1 — Jonas Tumosas iš Toronto, O. Rojus iš Lethbridge, Alta, Alb. Paškevičius iš Otavos, J. Zalatorius iš Belleville, Ont., Ant. Šalčiūnas iš Philadelphia, Pa., Mikas Simavičius iš Bostono, Mass. ir Ant Matulionis iš Pettersburgh, N.Y.

ŠĖRŲ PIRKO: Toronto Prisikėlimo parapijos LK Vyrų D-ja 5 šėrus už $50, torontietis Š., anksčiau turėjęs du, pirko už $30 ir kiti keturi torontiečiai nupirko po 1 šėrą už $10 kiekvienas: Antanas Sodaitis šio vajaus metu jau pirkęs vieną šėrą, Jonas Graibus, Stasys Slabokas ir J. D.

Visiems lietuviškosios spaudos rėmėjams nuoširdus ačiū!

Vajaus komisija.

Savaitės įvykiai

Neseniai atstatyta Prancūzijos galybė ir vidaus vienybė buvo atsidūrusi pavojingo bandymo sūkury. Prezidento ir generolo De Gaulle politika Alžerijoj sukėlė atvirą pasipriešinimą iš prancūzų kolonistų pusės. Jie iš seno reikalauja apsaugoti jų turtą ir teises Alžerijoj. Po ištiso šimtmečio kūrimosi matant, kad ateina nauja Alžerija, kurioj sprendžiamasis balsas priklausys arabams, kolonistuose kyla baimė. Sukildami prieš IV-ją respubliką, kuri jau buvo linkusi duoti Alžerijai apsisprendimo teisę, manė laimėję kietesnę liniją, atstovaujamą gen. De Gaulle. Paaiškėjus, kad pastarojo planai irgi paremti Alžerijos laisvo apsisprendimo teise, kolonistai vėl sukilo prieš savo patikėtinį gen. De Gaulle. Prie sukilimo išprovokavimo prisidėjo ir alžeriečių laisvės fronto vadovybė, kuri savo teroristinius puolimus nukreipė į Alžyro miesto civilinius gyventojus. Tuo būdu jie sukiršino kraštutinių dešiniųjų organizacijas, kurios pradėjo reikalauti netiktai didesnės apsaugos prieš teroristus, bet ir ėmė viešai reikšti slypėjusį nepasitenkinimą Paryžiaus politika. Žaisdami simpalijų kariuomenės sluogsniuose, jie sutelkė ginkluotą pasipriešinimą išvesdami į gatves ir barikadas kelis tūkstančius vietinių kovotojų.

Alžeriečių arabų laisvės frontas, jau šešti metai, kovojąs už visišką nepriklausomybę, žiūri į tai kaip į silpnėjimą prancūzų fronto ir kartu kaip De Gaulle autoriteto išbandymą. Jie delsė su derybomis dėl kovos paliaubų, matyt, norėdami patirti, ar Paryžius yra pajėgus suvaldyti Alžerijos kolonistus. Tokia proga atėjo su prez. De Gaulle įsakymu atelisti iš pareigų gen. Massu. De Gaulle, pervertindamas savo autoritetą, pajudino jautrią gyslą ir sukėlė prieš save Alžerijos kolonistus, kurių vadai skelbia, esą, kova už Alžeriją tik dabar prasidėjusi ir jų pusėje esą 14. 000 ginkluotų vyrų. Nežiūrint aštrios De Gaulle kalbos per radiją ir televiziją, užsibarikadavę sukilėliai nerodė noro pasiduoti. Kariuomenės vadai, nors oficialiai rodė lojalumą De Gaulle, laikėsi atsargiai, vengdami kraujo praliejimo. Jie mato, kad kariuomenė yra atsidūrusi tarp dviejų ugnių — arabų ir kolonistų sukilėlių. Prez. De Gaulle pareiškė niekad nesitrauksiąs nuo savo planų, papeikė kaikurių kariuomenės vadų neryžtingumą, įsakė vyriausiems — kariuomenės ir civiliams — vadams gen. Challe ir Delouvrier įsikurti už Alžyro miesto ribų ir atstatyti tvarką.

Pačioj Prancūzijoj ikišiol neįvyko išsišokimų. Kraštutinių dešiniųjų vadai didesniuose miestuose liko paimti policijos priežiūron, o visuomenės dauguma palaikė De Gaulle. Nerasdami pakankamai plačios paramos nei Prancūzijoj, nei Alžerijoj, sukilėliai pagaliau pasidavė. Rezervistai buvo pašaukti kariuomenėn, o civiliniai sukilėliai irgi paliko barikadas. Manoma, kad jiems buvo leista įsijungti kariuomenėn. Tuo būdu prez. De Gaulle išėjo nugalėtoju.

Nepriklausomybė Belgų Kongui

Nuo 1908 m. Kongo koloniją valdo Belgija. Per tą laiką 13 mil. kraštas subrendo nepriklausomam gyvenimui ir pastaraisiais metais ėmė reikalauti visiškos laisvės net kruvinomis riaušėmis. Belgijos vyriausybė buvo sudariusi planą duoti nepriklausomybę palaipsniui per keletą metų, bet kongiečių politiniai vadai tai atmetė ir pareikalavo jos neatidėliojant. Briusely įvyko Belgijos vyriausybės atstovo ir Kongo partijų atstovų pasitarimas, kur buvo sutarta duoti Kongui nepriklausomybę birželio 30 d.

Kamerūnas — JT narys

Nauja Afrikos valstybė Kamerūnas, prieš I Pasaulinį karą priklausęs Vokietijai, vėliau Prancūzijos globai ir JT priežiūrai, buvo priimtas 83-ju Jungt. Tautų nariu. Nepriklausomybę jis gavo sausio 1 d., tačiau kol kas ja nesidžiaugia, nes pasitraukus prancūzams kilo kraujinos kai pusavio kovos. Pietinėje dalyje sukilo prokomunistinės jėgos, vadovaujamos Bamileke. Jos nepatenkintos valdžia, reikalauja legalizuoti uždraustą "Liaudies uniją" ir vyraujančio vaidmens valdžioje. Premjeras A. Ahidjo paprašė Prancūziją karinės pagalbos.

Kūba puola JAV

Laimėjęs sukilimą Fidel Castro ir paėmęs valdyti kraštą susidūrė su didelėm problemom ir įvairiom įtakom. Netekęs labai ištikimų draugų pasuko jis gerokai kairėn, ėmė pulti JAV ir simpatizuoti Sov. Sąjungai. Didžiules amerikiečių cukraus plantacijas nusavino ir pasiūlė sumokėti labai žemą kainą — bonais per 20 metų. Į JAV protestus Castro atsakė grasinimais nusavinti daugiau turtų. JAV vyriausybė parodė viešą susirūpinimą, Vašingtonas iššaukė pasitarti net savo ambasadorių, bet nuo ūkinio spaudimo kol kas susilaikė, matyt, viena dėl to, kad Castro be abejonės gali iškelti JAV laivyno bazės panaikinimo klausimą, o antra dėl to, kad tai galėtų padaryti neigiamo įspūdžio Pietų Amerikos kraštuose, į kur prezidentas kaip tik dabar ruošiasi vykti. Brazilija, Meksika ir Venezuela bando sutaikyti Vašingtoną su Castro.

LEONŲ VAIKAI PAGALIAU ATVYKO

Leonų vaikai, apie kurių laukiamą atvykimą spaudoje jau daug kartų buvo rašyta, pagaliau jau yra tėvų pastogėje. Jie turėjo atvykti asusio 26 d. 11.45, bet atvykimas buvo atidėtas ir atvyko sausio 28 d., pereitą ketvirtadienį, 12.45 val. į Čikagos aerodromą. Tai buvo dienos sensacija. Spaudos susidomėjimas buvo labai didelis. Aerodrome daugybė reporterių iš įvairiausių Amerikos laikraščių, o televizija atvykusius visur sekė — aerodrome, mieste ir namuose. Visokius klausimus jiems davinėjo ir negalėjo jie niekur pasislėpti nuo fotografų. Visas dienas radijas pranešinėjo apie vaikų atvykimą. Televizijos visos stotys taip pat pranešė.

Jie išskrido iš Maskvos. Ten jiems prieš išvykstant buvę rodomos Maskvos įžymios vietos, kaip Raudonoji aikštė ir kit. Jie skrido iš Maskvos sprausminiu nedideliu lėktuvu į Švediją; tik 5 žmonės buvo jame. Iš Švedijos keleiviniu lėktuvu jiedu atskrido į Daniją, iš ten į Niujorką, o iš Niujorko į Čikagą. Už kelionę jie mokėjo po 1.300 rublių kiekvienas (oficialiu kursu $325, o turistiniu — $130).

Atvykę jie gavo labai daug sveikinimų iš įvairiausių firmų ir privačių asmenų. Viena firma paskyrė mergaitei stipendiją mokslui. Vienas kelionių biuro savininkas lietuvis pažadėjo duoti $5.000 berniukui, jeigu jis tik tęs mokslą.

Aerodrome buvo labai daug lietuvių, kurie sutiko juos su gėlėmis. Vaikai jaučiasi gerai, bet perdaug jiems įspūdžių, reikia laiko, kol jie apsipras. Tenka pastebėti, kad Leonų dukrelė Regina yrabaigusi vidurinę mokyklą - gimnaziją ir dviejų metų bibliotekininkystės kursą Vilniaus technikume. Pastaruoju metu ji dirbo bibliotekoje Vilniuje dar kaip praktikantė. Sūnus Tomas lankė vidurinėsios mokyklos 10 klasę. Vadinasi, be šių metų, jam buvo likę ten mokytis dar vieni metai, nes Lietuvoje dabar veikia 11 metų mokymo sistema, kai visoje Sovietų Sąjungoje pradžios ir vidurinis mokslas išeinamas per 10 metų — mokyklos yra dešimtklasės.

Regina ir Tomas, p. Leonų vaikai, atskridę iš Lietuvos Čikagon.

Amerikiečių spauda, radijas ir televizija iš abiejų jaunuolių atvykimo padarė dienos sensaciją ir žada dar daugiau tą išnaudoti, nes jiems naudinga kiekviena sensacija. Bet ar pasirūpins kas, kad kartu būtų išryškinta mūsų amžiaus didžioji gėda, kurią šis pavyzdys aiškiausiai iškelia į viešumą, būtent, kad įvykiu bei sensacija tenka laikyti tai. jog vaikams pagaliau buvo leista atvykti pas savo tėvus daugiau kaip po 15 metų? O kiek dar yra tokių, kurių tėvams dar nepasiseka šito pasiekti!

Niujorko rusų laikraštis Novoje R. Slovo pranešė, kad sausio 27 d. iš Maskvos į JAV išskridę Edmundas ir Nijolė pas savo tėvą Andrių Trečioką, gyv. Irvingtone, New Jersey. Vienas jų 14, kitas 17 m.; motina mirusi Lietuvoje prieš 2 metus. A. Trečiokas pradėjo rūpintis vaikų atvykimu jau iš seniau. Naujausiom žiniom, jo vaikai atskrido i Niujorką per Paryžių sausio 28 d.

Spaudos atstovų klausinėjami Leonų vaikai papasakojo apie gyvenimą okupuotoj Lietuvoj. Tomas 17 m., sakė mokęsis Salako vid. mokykloj, kur esą 300 mokinių, bet komunistų nedaug; daugumas moksleivių esą patrijotai, tikintys, lanką pamaldas; net komunistai kartais jose dalyvauja, nes prievarta priklausą komunistams. Suaugusieji taipgi laikąsi savo tikėjimo, tik atsakingo-

(Nukelta į 5 psl.)

Sovietų delegacijoj nėra pabaltiečių

Į Niujorką atskrido sovietinių respublikų premjerų ir kitų pareigūnų delegacija, kuri revizituoja JAV gubernatorius anksčiau besilankiusius Sov. Sąjungoj. Anksčiau buvo būgštaujama, kad delegacijoj bus ir Pabaltijo respublikų "premjerai", dėl ot ALTui ir kitoms organizacijoms išvysčius atitinkamą pasipriešinimo akciją, kaip "TŽ" buvo jau pranešta, buvo nutarta kviesti tik tų sov. respublikų premjerus, kur lankėsi JAV gubernatoriai.

Delegacijos sudėtyje yra šie respublikų premjerai: Nikifor T. Kalčenko — Ukrainos, D. A. Kunajev — buv. Kazachstano premjeras, G. D. Džavakišvili — Gruzinijos, M. A. Iskenderov — Azerbaidžano, D. S. Polijanski — Rusijos. Pastarasis yra ir delegacijos vaodvas. Be jų dar atvyko: V. I. Konotop iš Maskvos, N. I. Smirnov iš Leningrado, I. S. Pankin iš Satlingrado, S. V. Ladeišikov iš Omsko, I. V. Bobkov iš Riazanės, V. B. Truno iš Vitebsko ir K. D. Džalilov iš Taškento. Delegacija atskrido į Niujorką ir pirmasis vizitas teko miesto rotušei.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Sapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius.
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.
Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Canada. Tel. EM. 8-6813.

Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje

PRANEŠA VISIEMS TF SKYRIRIAMS, ĮGALIOTINIAMS, O KUR JŲ NĖRA, APYL. VALDYBOMS, BEI VISIEMS LIETUVIAMS KANADOJE

Artinasi visiems lietuviams brangi, per amžius nepamirštama istorinė 1918 m. vasario 16 d., kada nežiūrint žiaurios kaizerio okupacijos Lietuvoje, saujelė patrijotų pasirašė Lietuvos nepriklausomybę atstatantį aktą ir paskelbė jį visam pasauliui.

Bet neilgai džiaugėmės laisve ir nepriklausomybe. 1940-41 m. Lietuvą užtvino viską naikinąs raudonas maras iš rytų. Nuo tada prasidėjo žiauriausia lietuvių tautą naikinanti okupacija. Tūkstančiai, viską palikę, bėgo nuo komunizmo į Vakarus, o šimtus tūkstančių tėvynėje pasilikusių, okupantas vežė į Sibirą katorgos darbams, badui ir išnaikinimui.

Kiekvienais metais lietuviai, gyveną laisvame pasaulyje, skaitlingai dalyvauja Vasario 16 d. minėjime ir ta proga aukoja Lietuvos laisvinimo reikalams. Tautos Fondas prašo, kad visose aplinkėse Kanadoje, būtų iškilmingai paminėta Vasario 16 šventė, kad ateitų į minėjimą ir vieną kartą į metus paaukotų Tautos Fondui.

Visi TF įgaliotiniai, o kur jų nėra, apylinkių valdybos, tvarkingai renka aukas prie įėjimo į minėjimą, kur ant paruoštų staliukų turėtų būti aukų lapai, liet. pasai ir pakvitavimo ženkleliai. Kiekvienas aukotojas į aukų lapą įrašo savo pavardę ir paaukotą sumą, už kurią jis gauna tai pačiai sumai pakvitavimo ženklų įlipinimui į turimą pasą, jei jo neturi, gauna pirmon eilėn už savo auką pasą ir ženklus.

Lėšos už pasus ir ženklus eina Tautos Fondui, o aukotojas turėdamas pasą su kasmet įlipinamais ženklais, žinos kokią sumą jis kasmet yra paaukojęs Lietuvos laisvinimo reikalams.

Nuo vasario 16 d. iki balandžio 16 d. visoje Kanadoje vykdomas Tautos Fondo vajus, kuomet aukų rinkėjai su sąrašais jų apylinkėje gyvenančių lietuvių ir su aukų lapais, rinks aukas ir platins pasus su ženklais, atsilankant į kiekvieno lietuvio namus, ypatingai tuos, kurie negalėjo dalyvauti Vasario 16 minėjime ir dar TF neaukojo.

TF lėšos yra skiriamos išlaikymui monitoringo žinioms iš Lietuvos kasdien rinkti, Eltos žinių biuletenių keturiom kalbom, kurį siuntinėja viso pasaulio spaudai ir per ją informuoja apie dabartinę padėtį Lietuvoje ir taip pat išlaikyti trims ardijo valandėlėms žinioms į Lietuvą transliuoti — iš Madrido, iš Romos ir iš Vatikano. Mūsų broliai ir sesės anapus geležinės uždangos su dideliu sau pavojumi vistik slapčiomis klauso lietuviško tiesos žodžio, kuris stiprina jų dvasią ir palaiko viltį į šviesesnę ateitį.

TF Atstovybė Kanadoje.

Naujas džiovininkų pašalpos įstatymas Vokietijoje

Praeitų metų pabaigoje federacinės Vokietijos vyriausybė priėmė naują TBc ligonių pašalpos įstatymą. (vokiškai THG — Tuberkulosehilfegesetz). Naujiena yra ta, kad ligoniui dabar yra suteikta teisinė pretenzija į TBc pašalpą, o iki šiol ši pašalpa buvo tik galima (Kannleistung); dabar ji privaloma. Skirtingi globojamosios pašalpos dėsniai irgi yra pašalinti, o su jais kartu ir daug pasipiktinimų ir nepasitenkinimų. Toliau yra dar svarbūs punktai: pašalpos išplėtimas bei ekonominės būklės pagerinimas. Iki šiol buvo duodamas pragyvenimas ligoniui ir jo šeimos nariams. Prieš tai paskirų kraštų pašalpos mokėjimai įvairavo tarp 100 ir 150 procentų, dabar pašalpos išlyginamos ir pakeliamos visur iki augščiauiso laipsnio. Taip dabar, pvz., šeima su 3 vaikais per mėnesį gaus 400 DM ir nuomos priedą. Be to, dar prisideda atskiri priedai, atsižvelgiant į ligonio individualinę būklę, pvz. geresnio maitinimosi priedas ligoniui ir jo šeimai. Iki šiol buvo skiriama tik ligoniui ir jo vaikams, gi dabar bus visa šeimynos bendruomenė šelpiama. Ypatingai nauja yra tai, kad dabar bus duodama parama ir pavaduojančioms jėgoms išlaikyti namuose arba mažose įmonėse, ir net paskolos gyvenimo sąlygoms pagerinti. Ši parama tęsis ir po gydymosi pabaigos iki galutinio pasveikimo, nebus tučtuojau nutraukta.

Įstatymo leidėjai tuo tikisi ligos atkritį sumažinti. Iki šiol 75 procentai sanatorijų lankytojų sugrįždavo 3 metų bėgyje vėl į sanatorijas.

Tačiau ligonis, kuris sąmoningai ir savo nerūpestingumu gydymą trukdo, gali būti nuo piniginės pašalpos išskirtas, arba jei jis šiaip kokiu nors būdu prieš sveikatos įstaigos statutus nusikalsta. Bet šie atvejai praktikoje retai tepasitaiko.

Svarbu šiame THG yra ir tai, kad valstybė lemiamai prie šių išlaidų prisideda. Tai reiškia, kad ligoniui pašalpa suteikiama tučtuojau, be vadybų ginčų.

Džiova dar vis yra labai paplitusi. Ir lietuvių tremtinių tarpe Vokietijoje džiova yra dažniausia liga. 1. Džiovininkų jokie kraštai neįsileido ir jų daugiausia liko Vokietijoje. 2. Nenormalios gyvenimo sąlygos greit vėl priverčia pasveikusius atkristi. 3. Permaža džiovininkų ekonominė būklė rūpinasi ir svetimieji ir savieji.

Reikia tikėtis, kad šis naujas TBc ligonių šalpos įstatymas bus ne tik vokiečiams, bet ir svetimtaučiams, gyvenantiems Vokietijoje, jų tarpe ir lietuviams geresnis įnašas jų sveikatos išlaikymui ir sustiprinimui. (VKV)

MOHAWK FURNITURE
Pats geriausias laikas...
įsigyti
AUTOMATINĘ SKALBIMO MAŠINĄ
ir
AUTOMATINĘ DŽIOVYKLĄ.
Geros ir pigios yra
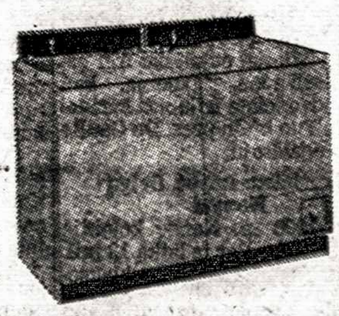
Simplicity
skalbimo mašinos ir džiovyklos.
Turime didelį pasirinkimą ir kitokių firmų jau 1960 m. modelių
Mohawk Furniture
LTD.
2446-8 DANFORTH AVENUE. - TEL. OX. 9-4444, OX. 9-4224
Keičiame senus matracus naujais. • Remontuojame visų rūšių baldus.

Prel. M. Krupavičiaus paskaitos mintys

Prel. M. Krupavičius, neseniai persikėlęs gyventi į Cicero, Ill., sausio 10 d. LB Cicero apylinkės visuotiniame narių susirinkime skaitė paskaitą, tema: "Lietuvybės dabartinė būklė ir jos ateities perspektyvos".

Kadangi jo pateiktos mintys yra įdomios ir platesnei visuomenei, paskaitos turinį čia atpasakojame, paryškinant kaikuriomis citatomis.

Kalbėtojas pradžioje priminė, jog lietuviškoji emigracija Amerikoje yra dviejų rūšių: darbo ir politinė. Tačiau abiejų iš šių grupių žmonių tikslai turi būti tie patys: pavergtos tėvynės laisvinimas ir lietuviškosios kultūros, tautinio lobio, lietuvybės išlaikymas.

Pareigose pasiklydę

— Ar gerai mes atliekame savo pareigas, — klausė paskaitininkas. Į tai jis atsakė trumpai: "Stumiamės pirmyn, bruzdam", — o toliau taip kalbėjo:

— Kodėl pavartojau tokius menkaverčius terminus? Čia net iš inteligentų žmonių tarpo atsiranda tokių, kurie nesusigaudo savo pareigose ir nusigrįžta nuo tėvynės, radę kitą lovį ėdalo. Ameriką geriau pažinęs aš ėmiau branginti senąją išeiviją. Jie išvažiavo nemokėdami skaityti, nė rašyti, net nežinojo, kas yra Lietuva. Tačiau jie sukūrė užuovėją — bažnyčias, mokyklas, draugijas. Ar mes naujieji ateiviai įstengsime padaryti, ką jie padarė — aš nežinau. Todėl prieš senuosius ateivius aš lenkiu galvą.

— Yra didelis nuostolis, — toliau teigė paskaitininkas, — kad tarp savųjų ir naujųjų ateivių atsirado tvora, kuri yra sunkiai peršokama. Aš manau, jog čia kaltė ateina iš dviejų pusių. Gal vieni buvo per poniški, gal kiti norėjo perdaug užimponuoti savo lietuvybe? Tačiau einant į tą sunkų darbą, Lietuvos laisvinimo darbą, mes tą tvorą turime nugriauti. Nė vienos rankos, kuri neprisidėtų prie laisvės atstatymo!

Kalbėtojas toliau iškėlė, kad tikslams pasiekti turime savo organizacijas — VLIKą, ALTą, Lietuvių Bendruomenę ir kiek plačiau apsistojo ties Bendruomene, kuri, jo nuomone, yra nukopijuota iš kitų. Čia geriausiu pavyzdžiu gali būti žydai, kurie, turėdami tvirtą Bendruomenę, per 2000 metų tremtyje išliko žydais. Paskaitininkas todėl ragino remti Bendruomenę piniginiai, kad ji galėtų atlikti savo užsimotus darbus.

Prel. Krupavičiaus tolimesnės mintys sukosi apie leituvybės būklę šiame krašte. Jis šioje vietoje nerado daug linksmesnių taškų.

Kalba ir šeima

Iškeldamas lietuvių kalbos padėtį, paskaitininkas pabrėžė, jog retas lietuvis Amerikoje, net iš naujųjų ateivių tarpo, nesudarko kalbos ir nepaverčia jos jovalu.

— Tad šluotą paimkime, tad siurblį paimkime ir tai išsiurbkime, — užakcentavo kalbėtojas.

Kalbėdamas apie šeimą, prel. Krupavičius pareiškė, jog ji likusi beveik vienintelė lietuvybės išlaikymo šaltinis. Bažnyčia jau negalinti to atlikti, nes ji yra dvikalbė, nors ir ne dėl jos pačios kaltės. Daug buvo daryta, kad ji apsivalytų nuo svetimųjų dulkių, bet neįstengta.

— Šeima turi būti branginama, kaip akis. Į ją nieko negalima įsileisti, kas svetima. Mišrioji šeima yra lietuvybės kapas. O pas mus šiandien tai yra beveik kasdienis reiškinys, — pabrėžė paskaitininkas.

Organizacijos ir tautybė

Organizacijų padėtis, paskaitininko nuomone, yra sunki. Jis nurodė pavyzdį, kad Niujorke yra 125 ateitininkai sendraugiai, bet į susirinkimus daugumoje ateina 15-20 žmonių. Todėl net tris metus nebuvo galima išrinkti valdybos, nes neužtekdavo žmonių vadovaujamoms vietoms užimti.

Kalbėdamas apie tautinį klausimą, paskaitininkas papasakojo tokį atsitikimą.

Jam neseniai tekę kalbėti su viena inteligentiškos išvaizdos moteriške, kuri teigusi, jog tautybė priklausanti nuo vietos, kurioje žmonės gimsta. Tada paskaitininkas moteriškės paklausęs: "Kokios tautybės tu būtumei, jeigu gimtumei lėktuve?" Moteriškė gerai nesusigaudžiusi, jis aiškiau suformulavęs — "Kas būtų, jeigu būtumei gimusi kiaulininke?" Tada moteriškė liūdnai nusišypsojusi ir pasakiusi: "Būčiau kiaulaitė . . ."

Šioje vietoje paskaitininkas paskyrė nemaža vietos aiškinimui, kad tautybė ir pilietybė yra du skirtingi dalykai. Amerikos pilietybės gavimas žmogui neuždeda jokių varžtų, kurie neleistų reikštis tautinėje veikloje. Yra priešingai, nes šis kraštas kaip tik skatina savo piliečius plėtoti savo tėvų kultūrą.

Pilno lovio mylėtojai

Kalbėtojas gana aištriai pasisakė prieš tuos naujuosius ateivius, kurie jau pasitraukė iš lietuviškos veiklos, aiškindami, jog Lietuva jau žuvo, jos nebus ir nėra reikalo ja rūpintis. Apie juos kalbėtojas taip išsireiškė:

— Tai yra kraštutinių kapituliantų pasiaiškinimas ir tuo pasiaiškinimu niekas negalės patikėti. Tai tik žmogaus gyvuliškumas, niekas kitas. Jis pakeitė lovį. Kol jis buvo prie pilno Lietuvos lovio, ten jis prie kiekvienos čierkos šaukė — neužleisim nė vienos pėdos priešui, kraują praliesim! Čia nereikia kraujo praliėti, bet jam lietuviška žemė nerūpi. Tai yra tie žmonės, kurie Lietuvoje jau buvo nutautę — žmonės, kuriems Lietuva tik tiek terūpėjo, kiek jie turėjo pilną lovį.

Tėvynė virš visko

Plačiau aiškindamas apie tėvynę, paskaitininkas pažymėjo, kad ji yra Dievo padaras, o tėvynės meilė yra dorybė. Šv. Augustinas yra pasakęs, kad tėvai yra pirmoje eilėje, bet virš jų yra tėvynė. Bažnyčia nereikalauja mirti už tėvus, o už tėvynę — taip. Kas padeda galvą, gindamas tėvynę, yra lygiai vertas, kaip ir miręs už tikėjimą.

Baigdamas, kalbėtojas šaukėsi į lietuvių sąžinę, sakydamas — lietuvi, esi juo gimęs ir juo turi mirti! Jis ragino visas mintis koncentruoti Lietuvoje, gulant ar keliant neišleisti brangios tėvynės iš minčių.

— Nedaugel mūsų yra, bet mums yra didelis darbas — išlaisvinti Lietuvą ir išlaikyti lietuviškąją išeiviją. Dieve, padėk! — baigė savo mintis prel. M. Krupavičius.

Edv. Šulaitis.

VARGO ŽMONĖS ŠAUKIASI

PORA LAIŠKŲ IŠ SUVALKŲ TRIKAMPIO

Laiškas rašytas 1959. III. 17 d.

"Sveikinu pirmais žodžiais Garbė Jėzui Kristui, linkiu viso gero, ko norit nuo Motinos švenčiausios. Aš esu našlė gyvenu su 5 našlaičiais labai sunkioje padėtyje. Žemės turim 2 margus. Aš pati nesveika — turiu širdies ligą. Po vyro mirties teisiausi su švogeriu dėl dalies 6 metus. Mane taip daėdė, kad be kąsnio duonos likau su našlaičiais. Brangūs broliai, prašau pasigailėti, prašau atsiųsti kuogreičiausiai geresnį pokelį drabužių, jei būtų galima, porą dolerių įsiūti į kokį menką drabužį, kur po apykakle". (Parašas).

Pridėtas atskiras lapelis liudininkės:

"Brangūs lietuviai, pas mus mūsų kaiminkos yra labai biednos (neturtingos). Stubos sudegė sausio mėn. iš kamino. Liko kaip stovi. Motina dabar vaikštinėja, kad kas padėtų. Bet iš aukų sunku pragyventi, nes didelė šeima. Nei maisto, nei kuo apsirengti, nei už ką stubelės pastatyti, o vaikeliai maži — vyriausia 14 m. Neturi už ką laiko pasiųsti. Brangūs lietuviai, neužmirškit jų. Kad jūs ateitumėt, pažiūrėtumėt, ištikrųjų širdis suskaudėtų. Brangūs lietuviai, prašytą pokelį drabužių ir porą dolerių paaukoti neturtingom padegelėm prašom prisiųsti kogreičiausiai, nes jos nuogos ir alkanos. Nės kur žiema užsidirbti". (Parašas).

Antras laiškas tos pačios našlės rašytas 1959. XII. 18 d.

"Gerbiamieji broliai, iš jūsų pokelį gavau gruodžio 15, už kurį širdingas ačiū. Juo mes labai džiaugiamės. Aš sykiu su savo našlaičiais atkalbėjom dalį rožančiaus už jūsų sveikatą ir pažadėjom Mišiom šventom paaukoti už savo geradariams, kad jums Motina švenčiausia padėtų kiekviename žingsnyje ir laimintų jus, kad jum Motina švenčiausia užmokėtų šimteriopai, kad jūs mus šitokias vargšes našlaites šitaip širdingai sušelpėt. Mes tą pokelį gavę verkėm iš džiaugsmo, kad ir mus neužmiršot tokiam varge, nes mes jau buvom beveik nuogos. Karvę vieną turėjom. Rudenį ta pati veršiavosi ir pastipo. Ir dabar neturim už ką nusipirkti. Pas mus karvė menka kainuoja 5 tūkstančiai, o geresnė 8 tūkstančiai.

Mieli broliai ir seserys, paaukokit dar porą dolerių, kiek galit prisiųskit mums siratom. Padėkit mums iš to vargo išlipti, nes mes duonos neturim už ką nusipirkti. 4 kapas šiemet prikirtom, tik iškūlėm, pasėjom ir karčius (panašus į bušelį matas) duonai liko. Jau baigėm ir neturim už ką nusipirkti. Brangūs broliai, neužmirškit manęs našlės su našlaičiais. Atsiųskit kiek galit. Prašau ko greičiausiai prisiųsti.

Linkiu linksmų švenčių — šv. Kalėdų. Broliai neapleiskit, iš širdies prašau". (Parašas ir adresas).

Antras laiškas gautas jau po to, kai vienas siuntinėlis buvo pasiųstas. Iš to laiško mes matome koki didelį džiaugsmą jiems suteikia tie siuntinėliai, nors buvo pasiųsta tik dėvėtų drabužių.

Sesės ir broliai, jei kas turėtų atliekamų, jau nereikalingų drabužių, neatsisakykit suteikti jiems tokį džiaugsmą.

Panašių laiškų turim tūkstančius. Jei kas norėtų juos paremti, galėtų pasirinkti sunkiausioje padėtyje esančius. Vieno 20 svarų siuntinio pasiuntimas kainuoja 4 dol. 25 centai. Jei kas turėtų atliekamų drabužių, bet neturėtų galimybės juos pasiųsti, ar norėtų kaip kitaip padėti, ateisim Jums į pagalbą.

Šiais reikalais torontiečiai prašomi skambinti vakarais: A. Basalykui LE. 4-6214, J. Cicėnui LE. 7-1781 ar B. Sapliui LE. 7-1503.

Kunigas Juozas Vailokaitis

(Tęsinys iš praeito nr.)

JONAS MATULIONIS

Iš atsiminimų

"Brolių Vailokaičių ir B-vės Bankas"

Jau vien tai, kad jis dar prieš I-jį Pasaulinį karą buvo įkūręs "Br. Vailokaičių Banką", rodo finansinį supratimą ir praktiškus sugebėjimus. Jis tada buvo tik per 30 metų amžiaus. Tai jau daug pasako.

Laike karo tas jų bankas buvo evakuotas Rusijon ir per visas suirutes ne tik nesuiro ir nesilikvidavo krentant caro rubliui, bet priešingai — pasibaigus karui, sugebėjo įvairiais būdais pervesti gryno aukso iš bolševikinės Rusijos į besikuriančią Lietuvą.

Čia įkūrė Ūkio Banką, kuris per visą nepriklausomos Lietuvos perijodą augo ir darė dideles apyvartas.

"Maisto" fabrikai

Kada Lietuva dar 1919, 20, 21 ir tolimesniais metais buvo pavelėjusi karo sugriautą ūkį, sunaikintas visas institucijas, žuvusias valiutas ir tuo pačiu žmonių ilgų metų sutaupas, ir kada reikėjo statyti valstybę iš nieko, ginti ir kovoti ginklu už savos valstybės egzistenciją su visais beveik kaimynais, kada net ir maistą reikėjo importuoti iš tos pačios Amerikos — tada jau Vailokaitis numatė, kad ateis laikas, kad Lietuva kaip žemės ūkio kraštas turės prekybinius santykius su kitomis valstybėmis, turės pirkti iš pramonės kraštų visas reikalingas prekes, turės ir parduoti savo gaminius — kaip tik žemės ūkio gaminius — mėsą, sviestą ir pan.

Ir visų nustebimui užsimojo statyti "Maisto" fabriką ir šaldytuvus. Tuo laiku tai atrodė donkichotiškas sumanymas, bereikalingas pinigų ir jėgų eikvojimas. Žmonės ir juokėsi ir piktinosi. Ir jei ne Vailokaičio "Maistas", kurį jis vėliau perleido kitiems, jau kaip užbaigtą įmonę, tai Lietuva su bekonais būtų žymiai suvėlavusi, praleidžiant kelis metus, su mėsos ir sviesto eksportu į užsienius.

"Maisto" istorija liudija apie Vailokaičio pramatymą gana toli į priekį.

Pažangos partija — vėliau tautininkai — su savo vadais Smetona ir Voldemaru, pralaimėjusi katastrofiškai rinkimus į Steigiamąjį Seimą, nes nepravedė nei vieno atstovo ir tuo pačiu atsidūrusi net ir ne parlamentinėj opozicijoj, užėmė keistą poziciją ir dėl savos valiutos įvedimo. Pranašavo jos nepastovumą, tvirto kurso neišlaikymą ir tuo būdu dar didesnę finansinę suirutę, negu buvo prie tos pačios valiutos, markės-auksino.

Gal juos veikė ir ėsami latvių bei lenkų pavyzdžiai. Ir vieni ir kiti, pasiskubinę įsivesti savas valiutas, smarkiai nudegė. Kurso nustatyto neišlaikė. Valstybės išlaidos buvo ir vienų ir kitų didelės. Prasidėjo infliacija ir abi valiutos smuko, tikrai sukeldamos bendrą rūpestį visoje tautoje, sukeliant tuo pačiu nepasitikėjimą ir sava nepriklausomybe. Finansinė katastrofa veikė jaunų valstybių mases labai pesimistiškai.

Kaip ten bebuvę, Lietuvoj buvo žmonių ir prieš savo valiutą. Nepasitikėjimas buvo pareikštas avansu. Ir ypač, kada artėjo momentas valiutos išleidimo. Tai buvo viešas reikalas, buvo svarstomas seime, svarstomas komisijose, vyriausybės deklaracijoj, taigi visi žinojo, ir visi karščiavosi. Visuomenė dalinosi — vieni kategoriškai buvo prieš litą, kiti nedrąsiai už, o didžioji dauguma nežinojo ir laukė nekantriai įvykių.

Ir štai litas pasirodo. Valdininkai pirmieji gauna savo algas litais. Aš tuo laiku tarnavau Steigiamojo Seimo kanceliarijoj protokolininku. Buvau 9-tos kategorijos valstybės tarnautojas. Gavau mėnesinės algos visą 100 litų. Pasijutau labai turtingas ir tą pačią dieną nusipirkau už 45 litus civilinę eilutę, nes ligi to laiko vaikščiojau su kariška eilute, tik išpiaustęs oficialias sagas.

Valdininkija, kuri tikėjo "Pažangos" pranašavimams, pat pirmą dieną iškeitė visus litus į markes, rodos, po 150 markių už litą. Toks buvo oficialus lito kursas. Nes litas buvo paskelbtas kaip viena dešimtoji dalis amerikoniško dolerio (auksinio).

Visų dėmesys buvo nukreiptas į litą. Kas su juo bus rytoj? Gerai, šiandien už jį galima gauti 150 auksinų-markių. O kiek rytoj? Gal 100, gal dar mažiau.

Atsakymo niekas negalėjo duoti. Ir štai čia išeina į areną Vailokaičių Ūkio Bankas su skelbimu, maždaug tokio turinio: "Ūkio Bankas keičia litus į markes Amerikos dolerio ir vokiečių markės dienos kursu".

Ėjimas daugelio nelauktas ir netikėtas. Jis padarė savaime didelio įspūdžio. Visi suprato jį ne kaip finansinį reikalą, bet kaip paramą ir savai vyriausybei ir Lietuvos Bankui ir naujagimiui littui.

Nei bankinės kontoros, nei kiti bankai nepasekė Ūkio Banko pavyzdžiu ir nieko nedeklaravo — pasiliko stebėtojai, lyg tai jų šis klausimas neliestų. Tylėjo, nes litu netikėjo. Laukė jo kritimo.

Kova už litą

Kitas įvykis, kur Vailokaitis prisidėjo labai žymiai ir, gal būt, lemiančiai, tai buvo įvedimas Lietuvos naujo piniginio vieneto — lito.

Lietuva, suorganizavus savą valstybinį aparatą, paliko veikti vokiečių okupacijos įvestą pinigą — vokišką markę, tik ją pakrikštinus auksinu. Valstybės biudžetas ir visa kita tuo irgi buvo skaitliuojama. Suprantama, tai buvo bėdos reikalas. Pinigas, be visų kitų ūkiškų reikalų, savaime simbolizuoja suvereninę tautą. Bet išeities nebuvo ir teko kentėti. Klausimas savos valiutos įvedimo betgi nebuvo nei užmirštas, nei atidėtas į šalį. Tai buvo klausimas aktualus ir kiekviena Lietuvos naujai ateinanti vyriausybė suko galvą dėl savos valiutos ir kūrė projektus. Įvairių jų buvo. Svarbiausia kliūtis buvo — kuo turi būti Lietuvos valiuta paremta. Aukso neturėjom. Valiutų svetimų irgi nebuvo. Buvo projektų net ir tokių, kad savą valiutą reikia pagrįsti Lietuvos "auksu" — javais. Supilti didžiules klėtis ir reikalui esant jų dalį eksportuoti. Bet gaila, kad ir tų nebuvo, nors javai pokariniais laikais ir turėjo didžiulę vertę ir savo kainą.

Viltys padidėjo, kai, pagal 1920 m. sutartį su Rusija, Lietuva gavo 3.000.000 aukso rublių. Jau buvo ant ko atsiremti.

Steigiamasis Seimas, susirinkęs 1920 metais, pradėjo ruošti projektus. Bet tie projektai vystėsi gana lėtai ligi 1922 metų vasaros. Griuvus Griniaus koaliciniam kabinetui ir sudarius naują su premjeru E. Galvanausku, tapus finansų ministeriu Vytautui Petruliui, prasidėjo labai konkretūs, bet ir sunkūs darbai dėl savos valiutos įvedimo.

Vyt. Petrulis, kaipo finansininkas ir kaip finansų ministeris, buvo vienas iš gabiausių. Buvo gerai pasiruošęs teoretiškai ir nebijojo prieiti prie praktiško sprendimo.

Bendra atmosfera, vyraujanti tada Lietuvoj, nebuvo palanki savos tvirtos valiutos įvedimui.

Vokiečių markė po karo jau nebuvo pastovus pinigas. Ji slinko pamažu žemyn su dideliais svyravimais. Lietuvoj, o ypač laikinojoj sostinėj Kaune, prisisteigė visa eilė bankų ir bankinių kontorų, kurių svarbiausias užsiėmimas ir buvo valiutų spekuliacija. Tai buvo jiems aukso gadynė. Lietuvon plaukė iš Amerikos doleriai, plaukė ir kitos valiutos už pradėtas eksportuoti prekes. Kursai keitėsi kasdien ir valiutiniai spekuliantai lobo sąskaiton visu kitų Lietuvos gyventojų, o ypač lietuviško kaimo.

Taigi šiems nebuvo jokio intereso, kad mažytė Lietuva, kuri, turėdama markę-auksiną, mezgė ryšius su visa Europos rinka ir dar toliau, galėtų įsivesti pastoviai tvirtą valiutą ir tuo pačiu dingtų visos galimybės spekuliuoti ir pelnytis.

Taigi ši masė, daugumoj svetimtaučiai, buvo didelis stabdis visiems savo valiutos projektams.

Atsirado ir lietuvių tarpe, kurie, nežinia kuriais sumetimais, pranašavo juodą ateitį savai valiutai.

Kaune tuo laiku buvo stačiai tyčiojamasi iš to pačio Ūkio Banko. "Įdomu, kaip ilgai Vailokaitis tęsės savo pažadą? Kelioms dienoms jam užteks markių?" Tai buvo klausimai visai nereikalingi atsakymo. Atsakymas buvo tariamai aiškus. Ūkio Bankas esą pritrūks markių, atsisakys keisti litus, o tada ir prasidės raganų šokis su litu, kurio kursą jau nustatys svetimtaučių bankinės kontoros ir spekuliacija toliau žydės.

O Lietuvos Bankas buvo bejėgis stebėtojas. Jis be aukso ir be savo litų nieko kito neturėjo ir į rinką išeiti nebuvo pajėgus. Jis tik galėjo stebėti vykstančią kovą sulaikęs net ir kvapą. Ėjo klausimas už lito pastovumą ir pirmoji savaitė turėjo lemti viską.

O gyvenimas ėjo. Liet. Bankas leido litus. Markės buvo privačiuose bankuose ir pas žmones.

Kaip minėjau, pirmąją dieną kursas už litą buvo 150 markių. Ir laimingu litui sutapimu markė ir Berlyno biržoje ir visur kitur smuktelėjo žemyn. Antrą dieną už litą jau davė 175 markes. Dar už kelių dienų Ūkio Bankas mokėjo jau 200 markių.

Žmogus, iškeitęs pirmą dieną 10 litų gavo 1.500 markių, iškeitęs antrą dieną tuos pačius 10 litų jau gavo 1.750 markių, o iškeitęs už kelių dienų tuos 10 litų gavo jau 2.000 markių. Krautuvės, kadangi visos buvo ne lietuvių rankose, laikėsi markių kainos. Taigi faktiškai prekių kainos nesikeitė, o lito įpirkimo pajėgumas su kiekviena diena kilo.

Kauno darbininkija, pamačiusi rungtynes markės su litu ir pastebėjusi markės kritimą, pradėjo neimti atlyginimo markėm ir reikalauti litų. Fabrikai buvo priversti ieškoti jau litų. Jie ėjo į tą patį Ūkio Banką pirkti litų, bet jau mokėjo ne 150 markių, o 200 ir daugiau. Ūkio Bankas ne tik pirko litus, bet pradėjo juos ir parduoti. Ūkio Bankas pasijuto tvirtai. Persilaužimas įvyko. Vyko kursų kova. Vyko finansinis rungtyniavimas. Vyko ir psichologinis persilaužimas — litas tvirtas!

Kova buvo laimėta. Kova už savą valiutą, lietuvišką valiutą.

(Bus daugiau)

Įvairūs siuntiniai
Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U.S.S.R.
Vaistai iš Europos valstybių atpiginti nuo 10% iki 40%.
Prašome reikalauti mūsų naujai atspausdinto vaistų katalogo Nr. 2. Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.
Iš Kanados:
Siunčiame paprastu ir ORO PAŠTU Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius.
Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098
SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315. Ponia M. Venskevičienė.
1702 Whitehall Drive, London, Ont. Tel. GL. 1-0821. Ponas K. Kudukis.
DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
SAVININKAI S. ir A. KALUŽA

RESTORANAS "RŪTA"
Naujai dekoruotos patalpos, valgiai gaminami prityrusių virėjų iš šviežių produktų europietiško skonio.
VISI maloniai kviečiami atsilankyti
Atidaryta nuo 7 val. ryto iki 9 val. vakaro.
994 DUNDAS ST. W., TORONTO. • Telefonas LE. 6-4393
Savininkė Olga Compagnin.

Šv. Tėvo žodis lietuvių tautai

(Atkelta iš 1 psl.)

kuoti, Katalikų Akcijos organizacijos panaikintos, jūsų mokyklos uždarytos ir jų vietoj įsteigtos kitos, kuriose ne tik draudžiamas krikščionių tiesų mokymas, bet augštinamas ir platinamas ateizmas; civilinė valdžia Bažnyčios laisvei stato daugybę užtvarų ir kliūčių; dienraščiai, laikraščiai ir kiti krikščioniško mokslo leidiniai, kuriuos savo laiku katalikai gausiai, mokslingai ir naudingai leido, jau seniai nutildyti ir veltui pasigendami.

Šioje sunkioje padėtyje ano vyro darbai ir gyvenimo pavyzdžiai visus, kurie nešioja krikščionio vardą, be abejonės, paskatins nenugalimu tvirtumu ištverti dorybėse: ypač mylimiausius Lietuvos kunigus, kurie — kaip žinome — pasižymi tokiu dideliu noluimu ir su savęs atsižadėjimu atlieka jiems patikėtas pareigas.

Dėl to sekdami Merkelio Giedraičio nuostabiomis dorybėmis, jo ištverme, nugalint tokius didelius sunkumus, kunigai savo tautoje tebūna tobuli Dievo žmonės, pasirengę atlikti kiekviena gerą darbą, tinkami naujojo Testamento vykdytojai (plg. II Tim. 3, 7; II Kor. 3, 6). Teseka jo tvirtumu, ginant katalikiškojo tikėjimo teises, perduodant — kiek galint — krikščioniškąsias tiesas. Žinodami, kad Dievo žodžio negalima sukaustyti (plg. II Tim. 2, 9). Ragindami kunigus, kad "tvirti tikėjime" (I Petr. 5, 9) diena iš dienos vis stiprėtų vieningume, siekiant išsaugoti širdžių sutaritę ir išlaikyti nepažeistą tikėjimo paveldėjimą, už juos kuo karščiausiai meldžiamės į "visokios paguodos Dievą" (II Kor. 1, 3).

Ano didžiojo Lietuvos vyskupo atliktus darbus teprisimena ir tikintieji, kad iš jo gautą katalikiškąjį tikėjimą kaip neįkainojamos vertės paveldėjimą ir pirmąjį išganymo bei garbės šaltinį, saugotų kantriai ir tvirtai ir pagal jį tvarkytų savo gyvenimą.

Žinome, kaip labai jie yra prisirišę prie savo katalikiškojo tikėjimo. Kai tik gali, atlikdami net ilgiausias keliones bei nugalėdami didžiausias kliūtis, jie lanko savo šventoves. Be to, jie yra labai ištikimi Romos Popiežiui ir teisėtai Bažnyčios hierarchijai. Dėl to juos sveikiname iš tėviškos širdies ir labai prašome, kad ir ateityje ištvertų tame pačiame uolume, kad stiprintų savo dvasią Sakramentais, kad šventadieniais, jei tik galima, dalyvautų Eucharistinėje aukoje, iš jos be atvangos semdamiesi tos gyvybinės jėgos, kurios niekas negali užslopinti.

Šeimų tėvus ir motinas raginame, kad atsimindami savo labai atsakingas pareigas, vaikus, o ypač paauglius jaunuolius, kuo geriausiai žodžiu ir pavyzdžiu auklėtų ir ugdytų juose dorybes. Kadangi dėl liūdnos dabartinės padėties kunigams yra draudžiama vaikus mokyti katekizmo, reikia, kad tėvai, pavaduodami Dievo tarnus, vaikams perduotų neužgesintą paveldėtą tikėjimo šviesą. Jaunuolius, kuriuos tėviškai mylime, kviečiame prisiminti drąsius ir didžius Merkelio Giedraičio darbus, kad galėtų iš jo pasimokyti, ką reiškia kovoti už katalikų tikėjimą ir jį ginti visomis jėgomis.

Mes trokštame, kad jums ateitų šviesesnės dienos. Trokštame, kad pasibaigus neapykantai ir persekiojimams, kuriuos šiandien kenčia Bažnyčia, visose piliečių klasėse įsigalėtų toji taika ir santaika, kurios vienintelis tvirtas pagrindas yra Kristaus Evangelija. Nuolankiai maldaujame galingiausiąjį Dievą, kad per švč. Mergelės Marijos užtarimą suteiktų tai, ko visi taip labai troškta. Per užtarimą Marijos, kuri yra Nekaltai Pradėtoji, į kurios rankas yra sudėtos mūsų viltys. Žinome, kad jūs ją garbinate ypatingu pamaldumu šiuo metu, paminėję 350 metų sukakti, kaip jūsų tauta pradėjo uoliai garbinti Dievo Motiną Šiluvoje.

Norime, kad šiuos mūsų troškimus ir linkėjimus sustiprintų Apaštališkas Palaiminimas. Jį kaip dangiškų maloniu laidininką ir kaip Mūsų prielankumo ženklą iš širdies suteikiame jums visiems, Garbingieji Broliai, kunigams ir visai mylimai lietuvių tautai, tiek tėvynėje gyvenantiems, tiek esantiems už jos ribų.

Rašyta Romoje, iš Šv. Petro Sosto, 1959 metų gruodžio mėn. 8 dieną, antraisiais Mūsų Pontifikato metais.

Popiežius Jonas XXIII.

(Šis šv. Tėvo žodis į Lietuvą Vatikano radijo tarnsliuotas saudio 21 d.).

VAIKŲ NAMAI TORONTE

Daugeliui mūsų šeimų vienu ar kitu atveju teko susidurti su Nek. Pr. Marijos seserų veikla Toronte. Neskaitant darbo darželyje, vaikų rengimo Pirmai Komunijai parapijose ir mokymo šeštadieninėje mokykloje, be jų rūpesčio ir tylaus darbo neapsieina nė vienas didesnis mūsų mažųjų pasirodymas.

Dirbdamas drauge su seselėmis šeštadieninėje mokykloje sužinojau, kad šiuo metu yra paduotas naujų vaikų namų galutinis planas miesto savivaldybei patvirtinti. Keliais atvejais buvo kalbama apie skirtingus planus, tai įdomu buvo sužinoti, prie ko galutinai apsistota. Žinodamas finansinį seselių pajėgumą, architektas planavo pastatą taip, kad galimai mažiau statyba kainuotų, todėl sklypo gale esantis dviejų augštų mūras paliekamas, o prie jo priduriamas priestatas. Esančio pastato antrame augšte bus įrengta koplytėlė ir seserų kambariai. Pirmame augšte svečių kambariai, virtuvė, skalbykla, sandėlis ir viena patalpa vaikų darželiui. Priestate numatoma dvi didelės patalpos vaikų darželiui, o jo rūsyje maža salė vaikams žaisti. Statybą numatoma pradėti ankstyvą pavasarį, kad jau rudenį, naujuosius mokslo metus pradedant, galima būtų įeiti į naujus namus.

Nemanau, jog reikėtų įrodinėti vaikų darželio reikalingumą. Juk visiems aišku, jei neturėsime savų lietuviškų darželių bei mokyklų, tai kam gi tada steigiame parapijas, organizacijas bei klubus? Ar tik tam, kad patys neužmirštume esą lietuviais? Viską juk darome tam, kad mūsų vaikai tokiais išliktų. Dirbantieji šeštadieninėje mokykloje su pirmaisiais skyriais mokytojai ne kartą yra pastebėję, kad iš seselių vedamo darželio vaikai yra labai gerai paruošti mokyklai. Daugumas jų jau gerai lietuviškai paskaito ir turi nemažai tėvynės pažinimo žinių. Darbas mokykloje su tokiais mokiniais yra žymiai produktingesnis. Nereikia užmiršti ir to fakto, kad baigusieji vaikų darželį vaikai, visi, su labai maža išimtimi lanko šeštadieninę mokyklą.

Turėdamos erdvesnes patalpas, Nek. Pr. Marijos seservs, dar plačiau išvystys savo veiklą mūsų kolonijos mažųjų tarpe. Daugelis jaunimo organizacijų ar būrelių savaitgaliais ras čia jaukias patalpas savo susibūrimams. Čia galės veikti vakarais jaunimas ir vyresniems įvairūs praktiniai kursai. Žodžiu, namai pasitarnaus ne tik mūsų mažiesiems, bet, tikime, su laiku taps ir lietuviškuoju mūsų kolonijos jaunimo centru.

Daugelis mūsų jau prisidėjo prie tebevykstančio Vaikų Namų statybos vajaus, bet dar daug ir labai daug visai neatsiliepė. Pavasaris, o su juo ir artėjanti statyba jau ne už kalnų. Kurie neprisidėjome, sukruskime, o kurie jau davėme, padidinkime savo aukas, kurios padėtų seselėms greičiau atsiekti savo užsibrėžtąjį tikslą. Aukas prašome siųsti: Nek. Pr. Marijos seserys, 46 Delaware Ave., Toronto 4, Ontario.

J. Gustainis.

Otava. — Iš naujųjų imigrantų Kanadoje į žemės ūkį daugiausia eina olandai. Iš 5.032 imigrantų, kurie 1950-1958 m. laikotarpy įsikūrė žemės ūkyje, 3.257 buvo olandai, tik 437 vokiečiai, 194 belgai, 178 lenkai, 128 britai ir 108 prancūzai.

Bukarestas. — Rumunijoje suimta daugelis žydų, kurie kaltinami "sijonistišku šnipinėjimu".

Atviros durys sovietų šnipams

Kartais stebimės, kaip sovietų šnipai sužino karines Amerikos paslaptis. Netenka abejoti, kad jie turi slaptų kelių, bet taipgi aišku, kad jie prieina prie jų legaliu keliu. Neapdairi JAV spauda yra vienas geriausių informacijos šaltinių — joje skelbiami kariniai įrengimai, planai, vietovės. Pvz. vienas verslinio pobūdžio leidinys atspaudė žemėlapį, kuriame pažymėta statoma Warren raketų bazė prie Cheyeune netoli Wyoming. Sužymėtos gana tiksliai net 13 raketinių pabūklų vietos 90 mylių rate, nurodant, kiek jų bus paviršiuje ir kiek požemyje. Tai puikiausias nurodymas sovietams, kurie amerikines bazes gali sunaikinti su 39 raketom, skaitant 3 vienai vietai. Tai atsimintina juoba dabar, kai sovietai demonstruoja savo raketas Ramiajame vandenyne ir skelbia, kad jų taiklumas esąs 1.24 mylios už 8000 mylių. Atominiai žinovai mano, kad sovietai gali sunaikinti JAV raketines bazes netgi paprasčiau, su 6 raketom, jei panaudos didesnius atominius sviedinius.

Paskelbtos yra ir kitos JAV karinės paslaptys. Pvz. jau žinoma, kur bus įrengta Titano raketų bazė ir nurodyta, kur parenkamos vietos pabūklams; kiek technikų ten dirba ir kokios yra schemos.

II D. karo metu Manhattan distrikte, kur buvo gaminama atominė bomba, paslaptis buvo išlaikyta, nors ten dirba dešimtys tūkstančių žmonių. Netik vokiečiai, bet ir viceprez. H. Truman apie tai nežinojęs. Tada nuo sovietų nebuvo slepiama. Laikai pasikeitė, ir amerikiečiai neturėtų lengvinti darbo šnipams.

Kaziukas, vilnietiškos mugės ir Aušros Vartai

AL. GIMANTAS

Skautai pradėjo

Ar tik ne mūsų skautams tektų dėkoti už išeivijoje pradėtą gražios vilnietiškos tradicijos Kaziuko mugės puoselėjimą. Tuo palaikomi ir tęsiami gražūs mūsieji papročiai, gyva lieka mūsų jaunimo širdyse ir pati skautybės idėja. Gi skautiškoji lelija taip gražiai bujojanti ir prigijusi išeivijos atžalyno tarpe, taipgi yra viena iš brandžių priemonių lietuvybės palaikymo grandinėje. Besidžiaugiant vilnietiškomis mugėmis, būtų pravartu pagalvoti ir apie kitų mūsų liaudies papročių plėtimą išeivijos gyvenime.

O kaip su mažlietuvių papročiais?

Labai prasminga, kad būtų atgaivinta, nors ir sumažintu masteliu Kaziuko mugė, bet, būtų gera, kad kuri nors jaunimo organizacija pastudijuotų ir kitų Lietuvos dalių papročius ir pagalvotų, kaip juos ar bent jų dalį galima būtų pritaikyti ir šių dienų sąlygose. Ypač būtų įdomu arčiau susipažinti su Vakarų Lietuvos — Mažosios Lietuvos papročiais. Tai kartu padėtų ir populiarinti lietuviškąsias Vakarų žemes ne vien tik savųjų, bet ir svetimųjų tarpe. Lygiai to pačio, reprezentacinio momento, tektų pageidauti ir iš vilniečių mugių rengimo, bandant supažindinti ir pristatyti jas svetimiesiems. Juk tai kartu būtų ir lietuviškojo Vilniaus krašto bent mažas pristatymas svetimiesiems, kurių nemaža dalis, dar vis pasibaisėtinai blogai yra painformuota apie Vilnių.

Kaziukas ar Vilniaus mugė?

Pernai, maždaug apie tą patį laiką kaikurie mūsų laikraščiai pravedė gana gyvas diskusijas dėl Kaziuko mugės vardo. Vieni bandė įrodinėti, jog Kaziuko vardas, čia visiškai netiktų, kiti, priešingai, galvojo, kad šv. Kazimiero vardo toks "sumenkinimas" nėra jokia piktadarybė, bet jau prigijusi tradicija, nieko neįžeidžianti, niekam nekenkianti. Klausimas ir šiandien yra atviras, bet viena yra beveik aišku, kad jei mes kiekvienu atveju visur ir visada priekin kišime Vilniaus vardą, neturėsime jokio nuostolio, nebent tik visokeriopos naudos, pirmoje eilėje populiarinant mūsų amžinosios sostinės vardą svetimųjų tarpe. Tokių tarpe kasdien ir gyvename, kasdien su jais susiduriame. Tad Kaziuko mugę vadinti Vilniaus ar jau bent vilnietiškąja muge neturėtume varžytis, nes iš to tegalime laukti tik naudos bendriesiems reikalams.

Reprezentacinis — propogandinis momentas

Išvis, jei jau krypti nuo temos, derėtų pasakyti, kad mes propagandinį momentą vilnietiškuose reikaluose esame gana žiauriai pamynę. Tas itin ryšku išeivijoje ir kaikuriuose mūsų darbuose. Sakykime, ar daug mes esame prisidėję prie Aušros Vartų didesnio išpopuliarinimo svetimųjų tarpe, šio kontinento tikinčiųjų masėje? Ar esame išleidę bent vieną spalvingesnę brošiūrą specialiai skiriamą svetimtaučiams, kuria supažindintume su ta nuostabia Dievo Motinos šventove anapus geležinės uždangos? Ar supažindinome svetimuosius bent pusę tiek, kiek jie skiria dėmesio Lurdui, Fatimai ar ir kitoms šventovėms Europoje, Kanadoje, Meksikoje? Ir jei į čia minimas vietas tikinčiąjam nuvykti tereikia tik bent kiek pinigo, netiek jau daug pastangų ir jokios rizikos, visai kitokioje šviesoje atisduria Vilniaus Aušros Vartų Dievo Motinos šventovė. Jon nuvykti jau išties maldininko laukti daug nepatogumų ir reikėtų tikrai nemaža pastangų, nuovargio, nemalonumų patirti, kol vienam kitam pasisektų pasiekti Vilnių ir nusilenkti prieš Nekaltai Pradėtąją siauroje Lietuvos sostinės gatvelėje.

Į Vilnių, į Šiluvą . . .

Visai neseniai, vienas jaunas Lietuvos Vyčių veikėjas, JAV trečios kartos lietuvis, gavo iš sovietinio Inturisto pasiūlymą vykti atostogų Lietuvon. Jam Lietuva jau tik jo protėvių žemė. Jo ir tėvai gimę šiame kontinente, tad ir giminių jokių jau ten nebėra, bet jo sąmonėje dar gyvai liko seniai seniai jau girdėti, bet neužmiršti senelės ir senelio pasakojimai apie tas stebuklingas ir nuostabiai šventas vietoves Vilniuje ir Šiluvoje. Ir štai, jaunas amerikietis lietuvis žada vykti Lietuvon, nes jam bus netik miela paviešėti, nors kolkas ir svetimųjų engiamame jo protėvių gimtajame krašte, bet kartu ir atlikti religinę pareigą aplankyti Aušros Vartus ir Šiluvos šventovę. Išties, begigu laisvojo pasaulio tiktintiesiems vykti į taip nesunkiai pasiekiamas šventoves Vakaruose, bet kiek maža besidominčiu šventovėmis anapus geležinės uždangos, kurias pasiekti jau nėra tiek lengva ir paprasta. Čia ir ateina nauja mintis — sovietams atidarius užsieniečiams duris bent į Vilnių, kodėl tuo nepasinaudoti ir nepaskatinti įvairių tautų tikinčiuosius vykti aplankyti stebuklinguosius Aušros Vartus?

Sovietai turėtų būti pastaryti prieš faktą

Jei sovietai bandytų neleisti ar darytų kitokių trukdymų, būtų nebloga proga šaukti prieš pasaulio opiniją ir visą krikščioniškąją visuomenę apie Lietuvai daromą skriaudą ir jos priverstiną atskyrimą nuo likusios pasaulio dalies. Nekrikščionys, žydai ir arabai, žiauriai tarpusavy riedamiesi, ir tai suteikia porgos tikintiesiems bent jau krikščioniškųjų šventųjų dienomis aplankyti šventąsias vietas Palestinoje, tad ir sovietai, dabar metą taip meilius šypsnius į Vakarus, turėtų pajausti visų tikinčiųjų moralinį spaudimą ir plačiai atidaryti duris į Aušros Vartus, Šiluvą ir kitas Lietuvos dalis.

Galite kiaules auginti būdami savo gyvenamam kambary ir turėti garantuotai didelį pelną

Pranešimas "Neūkininkaujantiems ūkininkams" — Ontario Gyvulių Augintojų Sąjungos brošiūra. Datuota Toronto, 1960 m. sausio 15 d.

A.L.G.O. — Ontario Gyvulių Augintojų Sąjunga — ištyrusi rinkos sąlygas, be to, turėdama galvoje praeities patyrimą bei pagerėjusias produkcijos sąlygas, nustatė, kad garantuotas $12 pelnas už kiaulę per metus, gali būti krediduojamas jūsų sąskaiton. Kitaip sakant, per metus investuodami $31 už kiaulę (iskaitant penėjimą) jūs galite gauti $12 arba apie 33⅓% palūkanų.

Taigi 75% A.L.G.O. gauto pelno parduodant jūsų kiaules yra išmokama jums. Tad nenuostabu, kad žmonės, patyrę finansuose ir investacijose, pasirenka A.L.G.O. ir kiaules, kaip puikiausią galimybę padaryti gerą pelną.

Be to, profesionalai ūkininkai randa, kad auginti kiaules A.L.G.O. ūkyje yra pelningiau ir ekonomiškiau, negu auginti savo ūkiuose. Mūsų produkcija jokiu būdu nišstumia kitų ūkininkų iš šio biznio. Tai suprantama, nes A.L.G.O. nesiima iš mažens auginti kiaules, bet tik užbaigti, tad maži paršiukai yra nuperkami iš atitinkamų ūkininkų.

Sumažinus mėnesines penėjimo išlaidas iki $4.50, kaikurie nariai galvoja, kad jiems bus priskaitomos penėjimo išlaidos po keturių mėnesių. Taip nėra. Iki šiol mes nei vienam nepaskaitėme daugiau už penėjimą. Kita naujovė yra ta, kad jūs galite parduoti paršiukus, jei norit jau trijų mėnesių. Tuo būdu jūs galite padaryti keturgubą cikla per metus.

Mes esame patyrę iš praeities, kad mokėjimai už gyvulius ir jų penėjimą Trusto kompanijai, yra sudarę nepaprastai augštas tvarkymo ir administravimo išlaidas ir didelius nepatogumus Trusto kompanijai bei viešajam sąskaitininkui. Dėlto šios sąskaitos buvo sujungtos į vieną sąskaitą—į A.L.G.O. Trust Account, tad visi tolimesni mokėjimai už gyvulius ar jų penėjima turi būti daromi į A.L.G.O. Trust Account ir siunčiami į mūsų centrinę įstaigą.

Daugumas iš jūsų, aplankę mūsų ūkį, esate įsitikine, koks didelis progresas yra padarytas statyboje ir bendrai patobulinimuose. Jūs galbūt esate pastebėję gausias transporto galimybes ir turėjote malonumo pietauti mūsų restorane, tvarkomam labai patyrusio vedėjo.

O svarbiausia, jūs matėte kokia puiki priežiūra yra suteikiama kiaulėms visą parą, penima net ir nakti, prie normalaus maisto pirdedant šviežių pasūkų. Visa tai duoda geru vaisių gamyboje ir visi suinteresuoti yra patenkinti.

NAUJIESIEMS IR NENARIAMS PAPRASTAI IŠKYLA ŠITOKIE KLAUSIMAI:

1) **Kl. Kodėl A.L.G.O. skaito $13 už paršiuką?**
Ats. Tai tam, kad išvengti barngių ir komplikuotų saskaitų už transporta, veterinarinį skiepijimą ir t.t. laike augimo. $13 suma yra rasta atitinkanti paršiuko nupirkimo kainai.

2) **Kl. Kokis yra Sunderland ūkio pajėgumas ir kokios yra galimybės?**
Ats. Šiuo laiku Sunderlando ūkis gali laikyti apie 3.000 kiaulių ir dar yra statomos naujos patalpos, kad išviso galėtų tilpti iki 10.000 kiaulių.

3) **Kl. Kokie yra A.L.G.O. įrengimai?**
Ats. Čia išvardinsime tik keletą: keturios didelės kiaulidės su elektra ir automatiniu vandens tiekimu — rezervuaras su dešimties tūkstančių galionų vandens pajėgumu per dieną; nuosava jėgainė; septyni sunkvežimiai, du autobusai, trys galingi traktoriai su eile kitų brangių padargų; vienas didelis pastatas mašinėrijai ir padargams; dirbtuvė ir dar kitas didelis pastatas, kuriame yra restoranas, įstaigos ir vadovybė; vienas namas už ūkio ribų talpinantis dalį iš 22 ūkio darbininkų ir kitas pastatas talpinas naktinę pamainą ir likusia dalį kitų darbininkų; apie 100 akrų žemės, skirtos vien tik kiaulių penėjimui.

4) **Kas atsitiktų su jūsų kiaulėmis, jei A.L.G.O. savanoriškai ar ne turėtų nutraukti savo veiklą?**
Ats. A.L.G.O. neturi jokio noro nutraukti kiaulių bizni, nes kiaulių biznis yra ir visada buvo labai pelningas. Ir todėl didelės sumos kas mėnesį yra investuojamos šiai organizacijai išplėsti. Bankrotas ištikrųjų nėra įmanomas, kadangi visos biznio transakcijos yra vedamos grynais pinigais; tačiau išsiaiškinant šį klausimą reikia aiškiai suprasti, kad jūsų nupirktos kiaulės niekad nėra dalis A.L.G.O. turto, bet visą laiką pasilieka jūsų asmeniška nuosavybė.

5) **Kokios problemos yra parduodant jau užaugintas kiaules?**
Ats. Praktiškai nėra jokių, turint galvoje, kad kiauliena yra kasdieninė būtinybė ir nėra niekada atsitike, kad atėjus laikui kiaulių nebūtų buvę galima parduoti.

6) **Kaip jūsų investavimas yra apsaugotas?**
Ats. Pirmiausia esate savininkas savo kiaulių, kurios visa laika turi pardavimo teisę. Antra, visos tarnsakcijos yra stropiai dipl. viešojo sąskaitininko priežiūroje. Trečia, visas jūsų pelnas yra išmokamas jums per Trust Company ir jei jūs betkada panorite užbaigti sutartį, jūsų investavimas yra jums tuojau išmokamas tuo pačiu būdu, kaip išmokamas pelnas. Tačiau, visas pelno garantijas A.L.G.O. duoda tik A.1. kiaulėms.

7) **Ar jūs turite kiekvieną karta pasirašyti sutartį, kai jūsų kiaulės yra parduodamos?**
Ats. Ne. Tą pat dieną kai nors viena jūsų kiaulė yra parduodama, automatiškai yra naujos kiaulaitės jūsų nuosavybėn įrašomos. Tačiau, jei jūs norite panaudoti savo uždarbį tolimesniam investavimui, kad pakeltumėt norimu turėti kiauliu skaičiu, pavyzdžiui, nuo turėtų dešimties iki penkiasdešimts keturių, arba jūsų turimų penkiasdešimties iki dviejų šimtų septyniasdešimt, jūs turite tokius nurodymus duoti Canada Trust Co. (kur A.L.G.O. laiko visą pelną jūsų asmeniškoje dispozicijoje), nes reikia juos pavedimu įgalinti jūsų uždirbtą pelną vėl investuoti. Kitaip sakant, niekas kitas, kaip tik jūs pats turite teisę ir galią panaudoti jūsų susikaupusį pelną.

8) **Kl. Kai jūs įteikiate užsakymą kiaulėms, kokie įmokėjimai yra reikalingi, ir kam jūs turite juos įmokėti?**
Ats. Jūs galite užsakyti dešimtį ar daugiau kiaulių po trylika dolerių už paršiuką ir už kiekvieną po $4.50 už vieno mėnesio šėrimą. Jei jūs užsakote šiuo būdu, jūsų nuosavybe bus irašyti apie aštuoniu savaičių senumo paršiukai ir jums dar reikės damokėti už trijų mėnesių šėrimą po $4.50 už mėnesį vis vieną mėnesį pirmyn, išviso $31 už kiekvieną kiaulaitę. Tai jau viskas. Tačiau, jeigu jūs norėtumėt sumokėti viską iš karto, A.L.G.O. automatiškai pervestų jūsų nuosavybėn apie 3 mėnesių senumo kiaulaites, tuo būdu jūs per metus galėtumėte padaryti keturius investavimus, vietoje paprastų trijų. Taip jūs galėtumėte padidinti 25% jūsų pelną.

9) **Kokie kiti mokėjimai gali būti priskaitomi be pagrindinio $31 mokėjimo už kiaulaitę?**
Ats. Jei viena iš kiaulaičių padvėstų, ji tuoj būtų pakeista nauja kiaulaite. Už tai jums reikėtų sumokėti⅔ jos kainos — ⅓ būtų sumokamas A.L.G.O. Tokia pat proporcija imama ir už gydymą. Tačiau, kadangi mes turime nauda iš jūsų padaryto pelno, todėl ne tik jums, bet taip pat ir mums patiems yra svarbu išlaidas sumažinti iki minimumo.

Jeigu jūs kiaulių būrį pakelsite iki 250, jūs turėsite apie $4.500 pajamų, arba, jei turėsite 500 kiaulių, jūs galėsite turėti apytikriai $9.000 pajamų. O tai jau gražios pajamos senatvei. Nereikėtų nė priminti, kad jums nereikia būtinai būti ir Kanados gyventoju, kad galėtumėte dalyvauti šiame praktiškame kiaulių auginime tiesiog iš savo gyvenamo buto, kaip neūkininkaujantis ūkininkas (Armchair Farmer).

Mes tikimės, kad visas šias informacijas jūs rasite išaiškinančias šį reikalą, bet jei jūs norėtumėte gauti daugiau informacijų šiame reikale, nesidrovėkite susirišti su mūsų centrine įstaiga. Mes esame pasiruošę mielai kooperuoti su jumis jūsų bendros naudos labui.

A.L.G.O. pirmas informacijų biuletenis jau yra ruošiamas ir mes nuo dabar naujas jo laidas periodiškai siuntinėsime savo nariams veltui.

Šis biuletenis spausdins įvairius pasakojimus apie kiaulių prekybą, kainas, naujas galimybes ir viską, kas galės dominti mūsų narius. Taip pat bus dedamos įvairios informacijos liečiančios A.L.G.O. veikimą. Mes esame tikri, kad ši informacijų tarnyba bus labai naudinga kiekvienam turinčiam ką nors bendra su kiaulienos produkcija, taip, kaip žmonės suinteresuoti kasyklų ar kitom investicijom, mielai skaito straipsnius liečiančius jų interesus.

PAILIUSTRAVIMAS KAIP PELNAS YRA APSKAIČIUOJAMAS IR AKUMULIUOJAMAS
(Remiantis $4.50 šėrimo išlaidoms ir parduodant po $39)

	10 kiaulių	20 kiaulių	50 kiaulių	100 kiaulių
Jei jūs turite po $13 kiekvieną	130.00	260.00	650.00	1300.00
Per 4 mėn. po $4.50 į mėnesį šėrimas	180.00	360.00	900.00	1800.00
Tada jūsų iš viso bus investuota	310.00	620.00	1550.00	3100.00
Parduodama apytikriai 165 sv. išdaryto svorio (apie $39 už kiekv.)	390.00	780.00	1950.00	3900.00
Skirtumas tarp invest. ir pardavimo—pelnas	80.00	160.00	400.00	800.00
Nuskaityti mums mokestį už auginimą ir rūpestį 25%	20.00	40.00	100.00	200.00
Tada jūsų grynas pelnas	60.00	120.00	300.00	600.00
Jei jūsų investacija yra paliekama perinvestavimui: 3 kartus į metus tada pelno bus	180.00	360.00	900.00	1800.00

Jei pelnas ir pagrindinis investavimas bus paliekamas perinvestavimui pakilimas dolerlais ir kiaulių skaičiumi bus:

15 kiaulių 2-ais m. 15	$270	30	$540	75	$1350	150	$2700	
23 kiaulės 3-iais m. 23	414	46	828	115	2070	230	4140	
35 kiaulės 4-tais m. 35	630	70	1260	175	3150	350	6300	
54 kiaulės 5-tais m. 54	972	108	1944	270	4860	540	9720	
Atsiskaitykite savo pagrindinį investavimą	310.00		620.00		1550.00		3100.00	
nuo jūsų gryno pelno	662.00		1324.00		3310.00		6620.00	
Plius už parduotas kiaules maždaug po $39 kiekv.	2106.00		4212.00		10530.00		21060.00	
Visas jūsų pagrindinis investavimas per 5 m. duos jums	2768.00		5536.00		13840.00		27680.00	

Toliau didinant įsigijimą iki 500 kiaulių su $16.500 metine sąmata, jūsų grynas pelnas per metus bus apie $9000 plius jūsų kiaulių pardavimo vertė $110.000. 750 kiaulių duotų apie $13.500 į metus su pardavimo verte $165.000.

Šie skaičiai gali jums atrodyti fantastiški, bet mes kviečiame jus patikrinti šiuos skaičius, kurie patys kalba už save.

KAIP UŽSISAKYTI. Paskambinkite ar parašykite į mūsų užsakymų departamentą Toronte:
453A Eglinton Ave. West.
Suite 202, Toronto
Telefonas HU. 1-8940.

Sunderland, Ont.
Telefonas — Sunderland 151.

Kartu pridėkite:

ORDER FORM

To: Association Livestock Growers of Ontario
453A Eglinton Ave. West, Toronto 12, Ontario.

Date .....

I/we, the undersigned, hereby order ..... pigs described above. It is my/our understanding that you will send me a confirmation of my order properly executed and singned within 5 days of receipt of this order.
Please find enclosed my/our cheque or money order for ..... made payable to The Trust A.L.G.O. Acct. Enclosed is the sum of $.....

Address .....

Phone Number ..... Signed .....

Pavergtoje tėvynėje

Iš Brazilijos grįžę: Bronius Dziukas į Martinonių kolūkio Balandžių kaimą, Ukmergės raj., ir Ignas Paciūnas iš Balninkų.

Dziukas išvykęs Brazilijon prieš 30 metų, o žmona su mažais vaikais likusi namie. Jis norėjęs šeimą atsiimti. Buvęs susitaupęs tam ir pinigų, juos įmokėjęs kažkokiom agentui, o tas nieko nedaręs ir su surinktais pinigais dingęs.

muzėjų.

Klierikui Pranui Jurkui "Tiesa", 1959 m. Nr. 290, išspausdino "Tavo draugai" pasirašytą laišką, kuriame reiškia nusistebėjimo, kad jis išėjęs į kunigų seminariją, o buvęs toks linksmas ir mielas draugas. Jie kviečią grįžti į teisingą kelią.

Gyd. Zovienė iš Svėdasų apylinkės ligoninės vyr. gydytojos pareigų atleista, esą, už tai, kad ligoninėje nesą tvarkos, nes aptarnaujantį personalą gyd. Zovienė pasirinkusi iš savo giminių. **Akušerei Šakalienei,** kuri šiurkščiai elgusis su žemesniuoju personalu ir ligonimis, vyr. gydytojo įsakymu pareikštas papeikimas su įspėjimu. "Tiesa", 1959.XI.28.

Maskvyčių septynmetės mokyklos (13 klm. į šiaurę nuo Kupiškio) direktorius yra Leonas Rudinskas, kurio tėvas Lionginas buvęs išvykęs kadaise 5 metus Argentinon.

Rudinskas važinėjąs savo automašinuke, rašo jo dėdė Jusius, lankęsis pereitą vasarą Lietuvoje ("Vilnis", Nr. 248), o gyvenąs su šeima Maskvyčių km. virš mokyklos 3 kambarių bute.

Mokykla esanti pastatyta 1943 m. iš vieno iš Subačiaus atvežto namo. Iki 1950 m. ten buvusi tik pradinė, o nuo 1952 m. septynklasė. "Mokykla turi 5 nedidelius kambarėlius, — rašo Jusius, — rakandai ir šiaip viskas paprastai padaryta, rankų darbo. Koridorius nedidelis ir mokytojų kambarys, elektros šviesos neturi, apšildomas malkų ir durpių kuru".

Mokykloje I ir III klasės esą viename kambary, taip pat II ir IV kl. Pirmųjų dviejų mokytoja esanti Bronė Žalubaitė, o antrųjų Stasė Giruckaitė. V - VII kl. mokytojaująs Leonas Rudinskas, matematikos - fizikos specialistas, jo žmona Bronislava (Stravinskaitė) mokanti rusų kalbos, Ona Baršauskaitė dėstanti lietuvių kalbą, Monika Karvelytė — gamtos mokslą, Zina Petrulytė — geografiją ir istoriją, o Regina Baranauskaitė esanti internato auklėtoja ir sporto mokytoja. Taip 6 mokytojai dirbą tose 3 klasėse, kur veikia dalykinio mokymo sistema, o 2 mokytojos moką tuos 4 pirmuosius skyrius. Mokinių esą išviso 77 — 41 berniukas ir 36 mergaitės. Kieme esanti įstaisyta tinklinė bolei žaisti "ir kita mokslinė aikštelė".

Apie Žadeikių kolūkį, kuriam priklauso Montvydų km., Vabalninko rajone, kuriame gyvena sesuo Genovaitė Rudinskienė su 14 m. sūnumi Petru (kiti du vaikai— mokytojai), rašo "Vilnies" Nr. 248, D. G. Jusius, iš Lietuvos išvykęs 1910 m., o šią vasarą ten lankęsis su ekskursija.

Jis atvežęs seseriai amerikoniškų vaistų ir "žinoma, kitokių "gastinčių". "Jų triobesiai gyvenamasis budinkas dalinai užbaigtas, įtaisyta prieš metus. Klėtis, daržinė ir tvartas nuo seniai stovi geram stovyje. Prie namų turima 60 arų žemės, gerai išnaudojamos prisodinant daržovių. Vaišinomės visokiais valgiais — skilandis tai jau skaniausia mėsukė. Po pietų apžiūrėjau rugių laukus. Neapmatomi plotai prinokusių rugių prašosi piovimo. Kaip tie "Žadeikių" kolūkiečiai nerangūs piūčiai? Matau rajoniniam laikraštuky "Komunzmo švyturys" rugpiūčio 1 d. laidoje, kad ir tas "kolūkis užbaigęs kirsti žiemkenčius ir pradėjęs piauti vasarojų". O čia savo akimis matau laukus rugių nenupiautus. Todėl ir nestebėtina, kad kolūkiečiams to kolūkio už darbadienius dar nesumokėta piniginis atlyginimas už 1958 metus".

Jis ten lankėsi rugpiūčio 5 d. Tad nenuostabu, kad galėjo stebėtis dėl nenupiautų rugių, kai normaliai Lietuvoje tuo metu rugiai būna jau prieš savaitę net suvežti. Taip, žinoma, normaliai ūkininkaujant. Kolūkinėje baudžiavoje kas kita.

Miestų teisėmis Lietuvoje dabar tėra tik 7 gyvenvietės — Druskininkai, Kaunas, Klaipėda, Palanga, Panevėžys, Šiauliai ir Vilnius. Sprendžiant pagal biudžetą jų vaidmuo Lietuvos gyvenime šitaip reiškiasi (skaitmenys rodo biudžetą tūkstančiais rublių): Vilnius — 228.798, Kaunas — 162.195, Klaipėda — 88.148, Šiauliai — 54.899, Panevėžys — 33. 845, Palanga — 12.401 ir Druskininkai — 8.772. Kaip matome skaitlinės nemažos, bet nereikia pamiršti, kad tai ne savivaldybiniai biudžetai, bet viso to miestų ūkio, kuris juk veik visas yra valstybinis.

Lietuvos gyventojų ir moksleivių statistika. "Osteuropa" (Stuttgart) lapkričio mėnesio laidoje t.k. nagrinėja Sovietų Sąjungos atskirų respublikų gyventojų statistiką (Autorė: Galina V. Selegan) ir moksleivių statistiką (Autorius: Joachim Barth). Abiejuose straipsniuose paliečiama, žinoma, ir Lietuva. Kai dėl Lietuvos moksleivių skaičiaus, Lietuva išsiskirianti iš bendro Sovietų Sąjungos vidurkio. Tuo tarpu, kai visoje Sovietų Sąjungoje tarp 1954-55 ir 1957-58 m. moksleivių skaičius padidėjo bemaž 50%, Lietuvoje tas skaičius dar net truputį sumažėjo. Straipsnio autorius Barth pastebi: "Šitas faktas rodo žymų Lietuvos gyventojų iškraustymą pastarais metais — tai yra prielaida, kuri, atrodo, yra patvirtinta ir gyventojų skaičiaus sumažėjimu po 1939 metų". Iš to paties autoriaus paduodamos lentelės apie moksleivių skaičiaus santykį su bendru gyventojų skačiumi matyti, kad 1955-56 mokslo metais moksleivių skaičius Lietuvoje sudarė 8,4 % viso gyventojų skaičiaus, Latvijoje tik 6,5, o Estijoje tik 6,7 %. Ir su bendru Sovietų Sąjungos vidurkiu (6,8%) palyginus, Lietuvoje žymiai daugiau jaunimo mokosi, būtent 8,4% visų gyventojų.

HAMILTON, Ont.

LN v-bos ir kontr. komisijos nariams. Maloniai kviečiu visus LN v-bos ir kontr. kom. narius dalyvauti posėdyje, kuris įvyks vasario 7 d., sekmadienį, LN posėdžių kambaryje. Posėdis pradedamas 5 val. p.p. **V-bos pirm.**

Naujais LN nariais praeitą savaitę įstojo Dauginienė Domicelė, įnešdama $200, Galdikienė Stasė $100 ir Šarapnickas Juozas $200 — visi iš St. Catharines, Ont. Hamiltonietė Povilauskienė Francis, jau šiame krašte gimusi ir augusi lietuvaitė, įnešė papildomai $100. Visiems v-bos vardu nuoširdus ačiū.

Atskirai su didele padėka miniu mieląjį J. Šarapnicką, kuris LN atstovą specialiai pakvietė į SLA ruošiamą Klaipėdos minėjimą ir su LN reikalais iš anksto savo pažįstamus supažindino.

Retai pasigėrėtiną lietuvišką įspūdį suteikė D. Dauginienė, žemaitė patriotė nuo Ylakių. Paprašyta šimtinės, ji įteikė dvi, patikindama, kad ateityje LN susilauks iš jų šeimos ir daugiau narių. Viena jos duktė ištekėjusi už p. Zubricko ir gyvena Preston, Ont., kita gi — dideliam motinos širdies skausmui — likusi Lietuvoje. Su tėvais gyvena jų vienturtis 17 m. sūnus.

St. Galdikienė yra antroji narė iš jų šeimos. Jos vyras Kazys šimtą davė pr. m. gegužės 6 d., o dabar ir žmona pasekė juo.

Nuoširdus ačiū Anicetui Povilauskui, kuris už šią kelionę net už benziną neėmė ir dar pridėjo $100 žmonos Francis vardu. Tuo būdu ši jauna pora LN turi $300.

Iš viso LN gavo $600.

Liet. Namai vasario 1 d. atmokėjo $1.000 pirmų morgičių ir už $5.000 nupirko Canada Permanent Trust Co. paskolos lakštų vienų metų terminui iš 6%. Tokiu būdu dabar Liet. Namai yra sutelkę apie $82.000 narių pinigų akcinio kapitalo, už $10.000 turi pirkę paskolos lakštų ir $2.000 laiko Talkoje. Iš viso LN turi apie $96.000. Pirmų morgičių dar yra likę $89.000. Kaip žinome, dabartiniai LN yra pirkti už $173.000. Už juos jau atmokėta $84.000 Patys LN iki šiol yra uždirbę apie $14.000.

Šie faktai tebūnie argumentuotu atsakymu tiems tautiečiams, kurie skleidžia žinias, jog LN v-ba dalį surinktų pinigų šėrams pirkti naudojanti LN einamoms išlaidoms dengti.

LN v-bos vedama finansų telkimo politika reiškiasi dviem kryptim: lėšos didėja iš LN pelno ir kitą dalį atneša naujai įstojantieji nariai. Jei kas nors iš tautiečių turėtų sugestijų efektyvesniam LN kapitalo didinimui, maloniai prašomi dalyvauti LN v-bos posėdyje ir savo planą pateikti.

LN kine Delta du gražūs vokiški filmai, kurių vienas spalvotas, bus rodomi kitą ketvirtadienį, vasario 11 d. Seansų pradžia 5 v. v. ir 8.15 val. vak. Šią savaitę eina labai gražus "North by Northwest".

Anicetas Povilauskas šiemet yra surinkęs 71 "Skautų Aido" prenumeratą ir skaučių tuntininkė R. Bagdonienė 19. Iš viso 90. Praeitais metais šio jaunimo žurnalo buvo išplatinta tik aipe 30.

Atsakymas K. B. "NL" Nr. 5 p. K. B. pareiškė savo nepasitenkinimą, kam buvo surengta pager bimo vakarienė buvusiems ilgametiems skautų vadams.

Atsakant į p. K. B. viešas mintis, noriu pabrėžti, jog šiuo atveju, kaip kad ir daugeliu kitų, jis vis pataiko pro šalį. Kas čia blogo, kad tautiečiams už jų įdėtą idėjinį tautinį darbą oficialiai organizacijos nariai padėkoja?

Kiek kartų mes iš eilės tautiečių girdime: "Dirbau lietuvišką darbą metų metais, o ar kas nors nors geru žodžiu prisiminė?" Jei mes taip viešai spaudoje be jokio pagrindo vienaskitą kandžiosime, kažin ar tas padidins lietuvybei dirbančiųjų gretas? Jei p. K. B. nepatiko, jis nedalyvavo. Bet kam dėtis gudresniu už 80 šios pagerbimo vakarienės dalyvių? Toks viešas visuomeninis netaktas netik, kad mūsų nejungia, bet veikia tautiečius skaldymo kryptimi. Jei p. K. B. randa mūsų koolnijoje daugiau nusipelniusių tautiečių (ko jokiu būdu neginčija nei Skautų Rėmėjų v-ba, surengusi šią vakarienę), jis visada gali per savas organizacijas ar privačiai imtis iniciatyvos jiems padėkoti, vietoje šio tuščio ir neatsakingo kiršinimo spaudoje.

Sk. St.

A.A. Aldona Kačinskaitė

Iš Lietuvos gauta žinia, kad Priekulės ligoninėje, Klaipėdos krašte, mirė jauna ir energinga lietuvaitė Aldona Kačinskaitė - Kriukovienė, kuri laike antrojo pasaulinio karo, bėgdama nuo komunistų buvo paimta apkasus kašti, karo eigoje vėl pakliuvo raudonarmiečiams ir galų gale nežinia kokiais keliais atsidūrė savo tėvynės laukuose, t.y. iš naujo pavergtame krašte.

Išvarginta visų klajonių ir klaikių pergyvenimų, apsirgo džiova ir ilgesnį laiką sirgusi mirė pr. m. gruodžio 27 d. ligoninėje. Paliko dukrelę Nijolę 10 metų ir vyrą Joną.

Šia proga noriu pakalbėti bendrai apie Kačinskų šeimą. Ona ir Ignas Kačinskai, susipratę lietuviai, išaugino 3 sūnus ir 3 dukteris. Tai Henrikas, Vytautas, Stasys, Janina, Aldona ir Emilija. Janina mirė 1940 m. Dadotkų kaime, Nevarėnų valsč., Telšių apskr., o dabar Aldona apleido šį pasaulį.

Velionės broliai: inž. Henrikas Kačinskas gyvena netoli Čikagos su gražia šeima; kitas brolis Vytautas Windsore yra plačiai žinomas veikėjas visuomeniniame gyvenime. Trečias pats jauniausias Stasys gyvena kartu su motina Hamiltone. Vienintelė sesuo Emilija Kačinskaitė - Kybartienė taipgi gyvena Hamiltone ir augina neseniai gimusius dvynukus: sūnų ir dukterį. Iš 8 gimusių Kačinskų šeimos vaikų yra likę tik 4. Lygiai pusė. Pats Ignas Kačinskas mirė 1945 m. Vokietijoje.

Mirusios motina Ona Kačinskienė yra labai veikli Liet. Kat. Moterų D-jos Hamiltone narė, yra daug padėjusi labdaros darbe, siunčiant pakietus Vokietijon, Lenkijon ir kitur vargstantiems broliams ir sesėms. Ši kukli, bet kartu kilni moteris dabar pergyvena šią skaudžią dukters mirtį ir labai sielojasi likusios vaikaitės ateitimi.

Už mirusios velę Hamiltono VAV liet. bažnyčioje buvo atlaikytos gedulingos pamaldos sausio 16 d. su Libera. Bažnyčioje dalyvavo labai daug žmonių.

Aldoną Kačinskaitę asmeniškai pažinojau dar kaip jauną mergaitę. Ji man darė labai gražaus įspūdžio savo iniciatyva, veiksmingumu ir nepaprasta energija. Todėl šia proga, kaip Jūsų laikraščio korespondentas, reiškiu velionės artimiesiems ir giminėms nuoširdžią užuojautą dėl šios skaudžios nelaimės. A.A. Aldonos kapas visiems laikams primins mūsų tautos tragediją ir visad spindės šveisiu spindulėliu, liudydamas kaip reikia mylėti savo tėvynę Lietuvą. Amžina ramybė telydi ją už šio pasaulio ribų! . . .

Kl. Prielgauskas.

Liet. Katalikių Moterų D-jos skyriaus susirinkimas įvyko sausio 17 d. 5 val. p.p. parapijos salėje. Dalyvavo apie 50 narių su viešniomis. Pirmininkavo Z. Rickienė, sekretoriavo Gr. Kažemėkienė.

Susirinkimo metu I. Matusevičiūtė, "Moters" redaktorė, skaitė paskaitą apie vaiko priešmokyklinį psichologinį vystymąsi, kuri buvo su dideliu susidomėjimu iškiausyta. Vėliau vyko naujos valdybos rinkimai. Išrinktosios pirmam posėdy pasiskirstė pareigomis šitaip: pirm. A. Žilvytienė, vicepirm. M. Vaitonienė, sekr. Gr. Kažemėkienė, ižd. M. Tumaitienė ir ligonių lankymo pareigas pasiėmė K. Blekaitienė.

Visas susirinkusias senoji valdyba skaniai pavaišino kavute. Vaišių metu padainavo p. Burdinavičienė, o po to visos narės padainavo keletą sutartinių ir taip visos, patenkintos gražiai ir naudingai praleista sekmadienio popiete, išsiskirstė į namus. **M.M.**

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

Tėvas J. Venckus, SJ, ilgesnį laiką išbuvęs JAV, grįžta atgal į Urugvajų pastoracijos darbui. Be to, jis ten profesoriauja tenykštėje katalikų kolegijoje.

Čikagos tarptautinėje parodoje lietuvišką skyrių pernai suruošė liet. prekybos rūmų suorganizuotas komitetas. Šiemet paroda vėl įvyks ir lietuviams taip pat pasiūlyta įrengti savo skyrių. Kadangi liet. prekybos rūmai to darbo imtis jau atsisakė, tai konsulas dr. P. Daužvardis pasiūlė to darbo imtis JAV Liet. Bendruomenei. Ją ruošti apsiėmė LB Čikagos apygarda.

Gyd. Nijolė Bražėnaitė išlaikė gydytojos praktikos teisėms gauti reikalajamus egzamenus Connecticut valstijoje. Ji dirba vienoje Brooklyno ligoninėje patalogijos skyriuje.

Juozas Sabaliauskas, kūrėjas savanoris, buvęs I p.p. viršila, o piaskiau policijos ir geležinkelių tarnautojas, didelis sporto mėgėjas, mirė sausio vidury, Linden, N.J., sulaukęs 62 m. Tremtyje Vokietijoje gyveno Wiesbadeno, Kasselio ir Schwaebisch Gmuendo stovyklose.

Dr. Grigas Valančius, Los Angeles turėjęs siuntinių persiuntimo agentūrą "Anapus", išvyko į Vokietiją, kur būdamas tarpininkaus visai eilei prekybininkų importo-eksporto reikaluose. Vokietijoje jis numato išbūti apie metus ar daugiau. Savo siuntinių agentūrą jis perleido p. Reivydui.

Rojus Mizara, "Laisvės" redaktorius, likęs nuo ekskursijos vasarą vykusios į Lietuvą, pereitą savaitę grįžo į Niujorką, esą, skubėjo į "Laisvės" bendrovės dalininkų suvažiavimą sausio 31 d. Per tą keletą mėnesių Mizara dalyvavo daugely visokių iškilmių, visur priimamas kaip garbingas JAV lietuvių atstovas, ir parašė savo laikraščiui daug reportažų. Grįžęs jis, žinoma, padarys ne vieną pranešimą apie gyvenimą Lietuvoje ir žodžiu.

Sophie Barcus, Čikagos lietuviškos radijo valandėlės vedėja, per Naujus Metus gavusi širdies priepuolį ir atsigulusi į šv. Kryžiaus ligoninę, jau sveiksta.

Inž. Vytautas Šliupas, dr. Jono ir Graslidos Šliupų sūnus, baigia savo statybinius darbus Liberijoje, Afrikoje, ir gegužės mėn. su šeima grįš į Ameriką, pakeliui sustodami Europoje. Negrų Liberijos respublikon inž. Šliupas buvo pasiųstas Čikagos Stanley Engineering kompanijos.

Karolis ažlkauskas, gyvenęs Arlingtone, Vt., susirgo. Sausio 19 d. Vašingtono ligoninėje jam padaryta operacija.

Vokietija

Osnabruecke Kalėdų antrąją dieną buvo suruoštas kalėdinis suvažiavimas, kuriame dalyvavo be vietinių Oldenburgo, Bremeno, Detmoldo, Diepholzo ir kitų vietovių lietuviai, išviso apie 100 asmenų. Suvažiavimą organizavo PLB apylinkės, BALFo vadovybės ir Šielovados atstovas kun. dr. Girčius.

Po lietuviškų pamaldų ir kalėdinių giesmių, visi susirinko erdvion salėn. Savo ir organizacijų vardu susirinkimą pradėjo kun. Girčius, pasveikindamas visus susirinkusius ir palinkėdamas gražiai praleisti lietuviškoje aplinkoje laiką. Po to pasirodė Kalėdų senelis su programa ir uniformuotos lietuvės skautės, kurios papildė suvažiavimo programą deklamacijomis ir montažu "Išganytojas gimsta".

Hannoverio apyl. yra išrinkta nauja valdyba: Vaclovas Šukys — pirm., K. Vilkaitis — sekr. ir Petras Levinskas — iždininkas.

D. Britanija

Juozas Krivinckas mirė po sunkios ir ilgos skilvio ligos gruodžio 18 d., eidamas 49 m. Palaidotas Potefract katalikų kapinėse.

Lietuvių Sodyba ieško tarnautojų: virėjo arba virėjos ir nuolatinio namų darbininko, nusimanančio stalinės darbuose.

Londono vargo mokykla trečią Kalėdų dieną surengė vaikams eglutę. Jai pasibaigus dalis suaugusių susirinko apatinėje klubo salėje bare. Čia staiga įsiveržė anglų chuliganų gauja, kuri pradėjo nei iš šio, nei iš to žmones mušti ir peiliais badyti. Rezultate trys vyrai ir viena moteris nuvežti į ligoninę, o chuliganai pabėgo.

Londono Vaidila savo metiniame susirinkime išsirinko naują valdybą: pirm. V. Šalčiūnas, vicepirm. J. Černius ir A. Mašalaitienė, sekr. V. Zdanavičius, iždin. A. Ragauskas.

N. Zelandija

Dr. Stasys Baltrūnas mirė nuo kraujo išsiliejimo į smagenis pr. m. gruodžio 9 d. Melbourne.

Stasys Baltrūnas, Donato sūnus, gimė 1925 m. Jurbarke, 1943 m. baigė Aušros gimnaziją Kaune ir įstojo į kunigų seminariją. Karo metu jis mokėsi Eichstetto kunigų seminarijoje, bet paskiau perėjo studijuoti mediciną Tuebingeno universitete. Atvykęs į Australiją po kurio laiko vedė Ariją Česnaitę ir žmonai dirbant galėjo baigti studijas. Pirmąją gydytojo praktiką atlikęs Sydney, po metų grįžo praktikuoti į Melbourną. Čia ir buvo rastas sukritęs kabinete. Mirė po to dar savaitę pagyvenęs, bet sąmonės nebeatgavęs.

Iš Australijos, iš Geolongo, kuris yra 45 mylios nuo Melbourno, sausio 2 d. į JAV atvyko Jonas ir Birutė Malinauskai su trim vaikais — Romu, Loreta ir Arvydu. Jie apsistojo pas brolį Ant. Malinauską, Woodhaven, N.Y.

Iš ten žadąs atvykti į JAV ir gydytojas Kapinskas, kuris jau pardavė ir savo ten turėtą geležies prekių krautuvę. Jis norįs JAV įsigyti gydytojo teises. Australijoje gi reikia viską iš naujo studijuoti.

—

Kairas. — D. Britanija vėl užmezgė diplomatinius santykius su Egiptu, kurie buvo nutraukti 1956 m.

ST. CATHARINES, Ont.

Meno mėgėjų grupės "Gintaras" susirinkime, įvykusiame sausio 24, klebonijoj, buvo svarstomas metinis parengimas ir platesnis veikimas. Pirmiausia buvo išrinktas seniūnas — Jonas Bušauskas.

Metinis "Gintaro" parengimas ruošiamas balandžio 23 d. Programos išpildymui kviečiami įvairiausi meno talentai, pavieniai arba grupėmis. Pirmos vietos laimėtojui paskirta $100 premija. Antros ir trečios vietos laimėtojams bus įteiktos gražios suraminimo premijos. Šitame meno mėgėjų konkurse gali dalyvauti mergaitės ir berniukai iki 15 m. amžiaus. Kivečiami dalyvauti iš Hamiltono, Toronto, Rochesterio, Buffalo ir iš visos plačios apylinkės, kur tik esama lietuvių. Norintieji dalyvauti meno konkurse, privalo pranešti iki š.m. balandžio 3 d. šiuo adresu: J. Bušauskas, 26 Inglewood Rd., St. Catharines, Ont.

Iškilo sumanymas, tiesiog tėvų prašymas, praplėsti "Gintaro" veiklą, priimant ir berniukus, kurie iki šiol jautėsi nuskriausti. Po ilgesnių diskusijų nubalsuota įtraukti į meno mėgėjų grupę ir berniukus, kuriems vadovu pakviestas Jonas Lianga.

Svarstant santykius tarp dviejų čia esamų grupių, skautų ir gintariečių, vienbalsiai pasisakyta už gražų sutartiną veikimą, vengiant betkokių trukdymų. Tų dviejų grupių veiklos derintoju apsiėmė būti pats klebonas.

Susirinkimas baigtas nuoširdžiu pobūviu. **Gintarietis.**

WINNIPEG, Man.

Šv. Kazimiero statula, kurią dovanojo J.E. vysk. V. Brizgys, gauta iš Italijos, išdrožta skulptoriaus G. Vencenso Musner, prieš pat Kalėdas. Statula yra labai graži, tarp natūralaus ir modernaus stiliaus, išdrožta iš riešuto medžio, labai švelniomis spalvomis padažyta, taikantis prie visos bažnyčios vidaus, varnišuoto medžio konstrukcijos. Statula yra 5 pėdų ir 4 colių augščio. Kūčių dienos išvakarėse Ant. Genys ir V. Dielininkaitis ją pritvirtino virš didžiojo altoriaus. Parapijiečiai yra labai dėkingi J.E. vysk. Brizgiui už didžią dovaną ir skulptoriui už gražų darbą. Šios statulos pašventinimas įvyks šv. Kazimiero šventėje, kovo 4 d. vakare. Į iškilmes žadėjo atvykti ir Winnipego arkivyskupas. Taip pat kovo 4, 5 ir 6 dienomis bus ir 40 valandų atlaidai. Taigi turėsime dvigubus atlaidus ir trigubą šventę.

Kalėdų senelis atsilankė sekmadienį po Kalėdų. Ta proga liet. šeštad. mokyklos mokiniai, režisuojant mokyt. E. Federavičienei, suvaidino trijų veiksmų J. ir A. Mekų inscenizuotą pasaką "Trys broliai". Grimavo Ev. Kalasauskas. Be to, pasirodė mergaičių ir bendras vaikų choras. Dainas paruošė mokyt. G. Galminienė. Po to atvyko Kalėdų senelis (Ev. Kalasauskas) nešinas dovanų maišu. Vaikučiai turėjo dovanas išpirkti deklamuodami, dainuodami ar kaip nors kitaip pasirodydami. Kalėdų senelio buvo ir šeštad. mokyklos mokytojai apdovanoti.

Prie dekoracijų pakeitimo dirbo Val. Rutkauskas ir P. Žiminskas. Prie įėjimo sėdėjo T. Timermanienė. Gautas pelnas priklauso šešt. mokyklai.

Išdekoruota parapijos salė — nudažytos sienos ir lubos. Geležiniai balkiai apkalti varnišuota taniera, lubos varnišuotais medžio balkeliais išdalytos į kvadratus. Prie salės dekoravimo dirbo: V. Galinaitis, V. Dielininkais, M. Šarauskas, A. Jančiukas, K. Mažeika, M. Bukauskas ir V. Stankevičius.

Taip pat į salę nupirkta 16 naujų metalinių stalų, viršus jų dengtas arboritu.

Antanas Kuzinas savo name 288 Furby St. atidarė drabužių siuvyklą. Darbas atliekamas gerai ir gana pigiai.

Naujų Metų sutikimas įvyko šv. Kazimiero parapijos salėje. Naujai išdekoruota salė ir gera muzika sutraukė nemažai svečių. Stalai buvo numeruoti ir rezervuoti iš anksto užsisakiusiems. Prie geros nuotaikos daug prisidėjo šeimininkės, gražiai paruošdamos stalus. Šeimininkavo: Ona ir Bronė Jančiukienės, Teklė Timermanienė ir Aldona Jančiukaitė. Gėrimus pardavinėjo Juozas Grabys. Prie įėjimo stovėjo Kazys Alyta. Drabužinę tvarkė Alfonsas Jančiukas. Gauta $112,83 gryno pelno.

WINDSOR, Ont.

Vasario 16 šventės minėjimas šiemet bus šia tvarka: šeštadienį, vasario 13 d., iš CBE radio stoties, banga 1550 nuo 10.30 iki 11 val. šventės paminėjimas angliškai kalbančiai Kanados visuomenei. Programoje informacija apie Lietuvos Nepriklausomybės šventę, lietuviškos dainos ir muzika. Programą pertransliuos visos Kanados CBC radio tinklas.

Sekmadienį, vasario 14 d., 12 val. St. Francis bažnyčioje, 1479 Albert Rd. iškilmingos pamaldos. Mišias laikys ir pamokslą sakys kun. V. Rudzinskas. Tuojau po pamaldų netoli bažnyčios esančioje kroatų salėje, 2520 Seminole St., iškilmingas minėjimo aktas ir meninė dalis. Paskaitą skaityti atvykta iš Vašingtono prof. dr. J. Pajaujis. Meninėje dalyje Windsoro Lietuvių Choras, ved. J. Sodaičio, su nauju repertuaru ir scenos vaizdelis "Gedimino sapnas", išpildomas mūsų jaunimo. Minėjimo metu bus renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams.

Šventės minėjime kviečiami visi lietuviai dalyvauti. Vasario 16-oji yra visų lietuvių didžioji metinė šventė, dėlto visi, kas šiandieną save skaito lietuviu, turi jausti pareigą ir garbę šventės minėjime dalyvauti.

Turėsime "Lituanica" parką. Š.m. sausio 24 d. įvykęs specialus Bendruomenės visuotinis susirinkimas nutarė pirkti maždaug keturių akrų dideliais medžiais apaugusį žemės sklypą, esantį į vakarus nuo miesto, tik 2½ mylios nuo 3-io kelio (Huron Line) ir tik ½ mylios iš Malden Rd. Nuosavybei įsigyti komisija, susidedanti iš B. Balaišio, P. Januškos ir A. Butavičiaus, apžiūrėjusi daugybę pasiūlymų, rado, kad tinkamiausias yra esantis prie Malden Rd. tarpe Windsoro ir LaSalle ir rekomendavo visuotiniam susirinkimui jį pirkti. Visuotinis susirinkimas, smulkiai išsiaiškines vsas galmybes dėl tolimesnio šio sklypo panaudojimo nutarė pirkti. Pirkimą atlikti įgaliota B-nės apylinkės valdyba. Už žemės sklypą valdyba mokės grynais pinigais, o likusiais kasos pinigais padarys reikalingus įrengimus, kad su išauštančiu pavasariu galima būtų pradėti pirktuoju žemės sklypu naudotis ir kitiems nuomoti. Visuotinis susirinkimas parinko ir pavadinimą, kurimo turėtų ši graži vietovė vaidntis. Ji bus vadinama "Lituanica" parku. Parko įrengimai ir jo tolimesniam tvarkymui išrinkta komisija šios sudėties: B. Balaišis, P. Januška, A. Butavičius, A. Juškauskas ir inž. St. Naikauskas.

Brangiai dukrai ir sesutei

A. † A.

ALDONAI KAČINSKAITEI - Kriukuvienei

Lietuvoje mirus,

p. O. Kačinskienei, p. E. Kybartienei su šeima, broliams su šeimomis bei kitiems artimiesiems gilią užuojautą reiškiame.

E. L. Klevai.

A. † A.

ALDONAI KAČINSKAITEI - KRIUKUVIENEI

mirus Lietuvoje, jos motiną ONĄ, seserį EMILIJĄ su šeima, brolius HENRIKĄ, VYTAUTĄ su šeimomis ir STASĮ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

L. Vl. Kybartai su šeima.

A. LIŪDŽIUS, B.L.

VIEŠASIS NOTARAS

(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Visi notariniai reikalai ir teisiniai patarnavimai, morgičiai.

20 KING ST. E., HAMILTON

Telefonai:

Įstaigos JA. 7-5575

Namų FU. 3-8928

Taupyk ir skolinkis bankelyje "Talka"

Išduodamos paskolos iki $3.000, morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

DARBO DIENOS: antradieniais ir penktadieniais 6 - 8 val. vakaro. Minden Building, 20 King St. E., not. A. Liudžiaus įstaigoj II augšte, tel JA. 7-5575. Sekmadieniais 12 - 2 val. popiet, parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N.

Susirašinėjimo adresas: 15 Homewood Ave., Hamilton, Ont.

Pigiausi SIUNTINIAI į Lietuvą

PRAMONĖS GAMINIAI — MAISTAS — VAISTAI

Siuntiniai pristatomi per 3-4 sav.

Janique Trading Co. Ltd.

835 QUEEN ST. W., TORONTO

TEL. EM. 4-4025

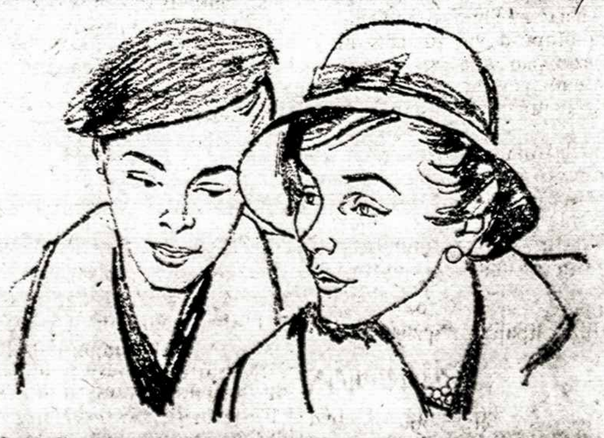

"Atlikta paprastai ir suraminančiai"

Paprastai, gražiai . . . ceremonijos pilnos žmogaus supratimo dvasios . . . ramūs veiksmai nedrumsčią susikaupusių maldų. Per daugiau kaip šešiasdešimt metų Wm. Speers yra laimėjęs simpatijų daugelio širdyse . . . ir yra pasiruošęs mielai padėkituoti su jumis kiekvieną laidotuvių tvarkos planą, įskaitant ir mūsų įprastinius pasiruošimus.

Wm. SPEERS FUNERAL DIRECTORS

(LAIDOTUVIŲ NAMAI)

2926 DUNDAS ST. WEST (prie Keele) RO. 7-2154

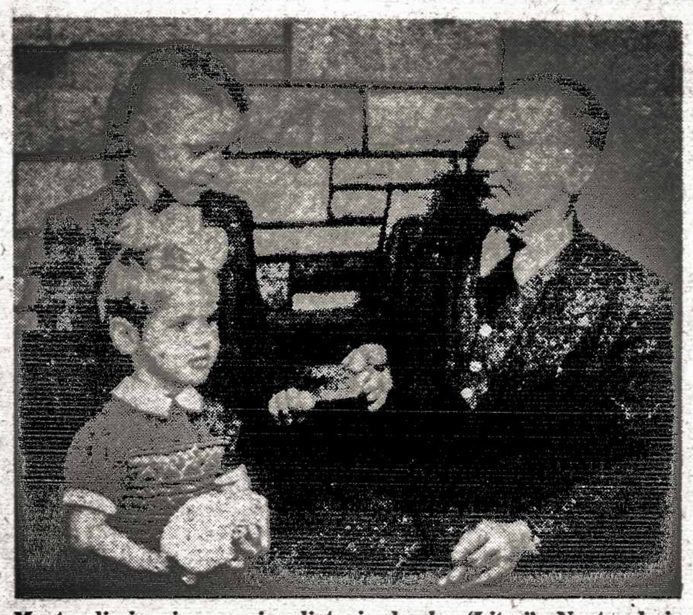

Montrealio jaunimas perima lietuvių banką 'Litas". Nuotraukoje banko vedėjas Domas Jurkus įteikia banko knygutes 500-jam nariui Rasai Lukoševičiūtei ir 501-jam nariui Vytautui Šemogui.

Čikagos vaizdai ir vardai

EDVARDAS ŠULAITIS

Kas yra Čikaga — jums žinoma. Tačiau, kas joje dedasi, tegali tinkamai pajusti tik tie žmonės, kurie čia gyvena ir aktyviai stebi jos pulsą.

Šioje vietoje paduosime eilę įspūdžių, daugumoje liečiančių Čikagos lietuvių veiklą arba ją liečiančias nuotaikas. Nevisada stengsimės vienaip ar kitaip įvertinti: tą padaryti turės patys skaitytojai. Čia pasiliksime daugumoje tik informuotojais, bet ne teisėjais.

•••

Šiomis dienomis čikagiečiai dar gyvena "Vestuvių" nuotaikose, kurias sukėlė praėjusį sekmadienį įvykusi lietuviškus vestuvinius papročius vaizduojanti premjera. Didelė Marijos augštesniosios mokyklos salė, kuri prieš kelis metus buvo per didelė Vasario 16 minėjimams, buvo pilna žiūrovų. Bilietai pirmą kartą Čikagos parengimų istorijoje buvo išparduoti 10 dienų prieš premjerą.

Nors didesnius reikalavimus statantieji žiūrovai šiame pasirodyme įžiūrėjo kaikurių trūkumų, tačiau didžioji publikos dalis ji šiltai priėmė. Kaip prof. Vl. Jakubėnas pobūvy po premjeros pareiškė, šis Dainavos pastatymas buvo vienas iš geriausiųjų jos 10 metų Amerikoje gyvavimo laikotarpyje.

Dainaviečiai, kurie jau nuo praėjusių metų pavasario rengėsi "Vestuvėms", po premjeros turėjo mažą poilsį. Sausio 30 d. jie išskubėjo į Detroitą ir ten parodė šį veikalą tenykščiams lietuviams. Jiems prieš akis dar daug kvietimų iš kitų JAV bei Kanados vietovių. Taip pat žadama šį veikalą dar kartą parodyti Čikagoje, nes daugelis čikagiečių jautėsi nuskriausti, negavę bilieto į premjerą. O rudenį ansamblio laukia 15 metų gyvavimo sukaktuvinis koncertas Čikagoje. Taigi Dainava ištikrųjų daug dainuoja.

•••

Lietuviškai veiklai jautresni Čikagos lietuviai labai pergyvena "TŽ" paskelbtą žinią, kurioje sakoma, jog Vatikano paštas be lietuvio autoriaus žinios "pertaisė" piešinį pašto ženklo skirto Lietuvos globėjo šv. Kazimiero pagerbimui. Naujame projekte pasirodžiusiuose pašto ženkluose, esą, užmozotas Lietuvos vardas, taip, kad jį sunku yra matyti.

("TŽ" neraše, kad išleistame ženkle Lietuvos vardas "užmozotas". Kiekvienas galėjo matyti ir iš "TŽ" įdėtų tų ženklų klišėlių, kad taip nėra. "TŽ" rašė tik, kad tas įrašas "Primarius Lituaniae Patronus" yra nukeltas į kitą vietą, o "TŽ" bendradarbis A. Šalčius mano, kad jis naujoje vietoje ne taip ryškus. Red.).

•••

Kaip praneša Lietuvių Fronto Bičiulių "L. Biuletenis", Čikagoje įsikūrė Gintaro klubas, sutelkęs kaikuriuos katalikų veikėjus, jų tarpe LFB ir krikščionių demokratų narius. Šio klubo tikslas — siekti politinės vienybės, diskutuoti nesutariamus klausimus ir prieitas išvadas pateikti grupių vadovybėms.

Po kelių draugiškų paiskalbėjimų, Gintaro klubo dalyviai, nutarė paruošti memorandumą "Lietuvių katalikų politinių grupių vadovybėms". Tame rašte jie siūlo atkreipti vadovybių dėmesį į susiskaldymo žalą ir prašo sustabdyti tarpusavio kovą, grįžtant prie visokeriopo bendradarbiavimo.

Tačiau nevisi bendradarbiavimo ieškojimo idėja yra sužavėti. Pavyzdžiui, LKDS-gos Centro Komitetas bemaž tuo pačiu metu, kai buvo ruošiamas tas bendras memorandumas, paskelbė raštą, kuriame yra kaltinami frontininkai, o kartu ir Gintaro klubo nariai kaip nusikaltėliai prieš Bažnyčią, tautą, valstybę, moralę, krikščioniškąją demokratiją ir t.t.

Kaikurie sako, jog tai yra gera medžiaga mūsų laikraščių skyriams. Tačiau iš kitos pusės, neatrodo labai juokinga, kai save juokui išstato buvusios garbingos mūsų organizacijos veikėjai. Anksčiau mus vis gąsdino susiskaldymas, o dabar jau baubu pasidarė susivienijimo žingsniai. Ach, keičiasi laikai, keičiasi ir žmonės . . .

•••

Čikagiečiai pirmieji turėjo progą išvysti naują leidinį "Metmenis", kuriam net ir krikštynos čia buvo surengtos. Dabar jau šis leidinys - žurnalas, atrodo, pasiekė ir tolimesnes vietas ir apie jį išgirstama atsiliepimų ir iš kitų miestų.

Čikagiečiai savo "kūdikiui" yra ne labai vaišingi ir didesnio pasisekimo jis čia neturi. Daugumą čia gąsdina modernioji poezija, kuri turiniu ir forma gali lygintis su "bytnykų" raštais. Vienas iš lietuviškųjų "bytnykų" atstovų Alg. Mackus čia taip eiliuoja:

Jeigu aš būčiau Dievas,
jeigu aš būčiau Dievas tėvas,
Dievas sūnus ir Dievas šventoji dvasia, —
aš būčiau kūnas, geriąs
džaugsmo ežerus
ir minkštą naujagimių angelų pieną.

Tačiau šalia pigesnės medžiagos žurnale randama ir tvirtų dalykų, kurie pradžiugina mūsų spaudos mėgėją. Ta linkme eidamas žurnalas turėtų užsitikrinti sau vietą knygų lentynose pas mūsų skaitytojus.

Varšuva. — Už nacionalizuotus Lenkijoje amerikiečių turtus seniai vykstančiose derybose JAV savo reikalavimus pusiau sumažino — reikalauja $100.000.000, kai Lenkija tesiūlo $50.000.000.

Po praeitų metų patyrimo

organizuojant ekskursiją į Ukrainą, kuri pasibaigė su pasisekimu ir įdomumu

FOUR SEASONS TRAVEL LTD.
109 Bloor St. W. Toronto. Tel. WA. 5-5555

imasi organizuoti ekskursijas ir pavienių asmenų

keliones į Lietuvą.

Gimines susitikti galima apsistojant atviruose miestuose — VILNIUJE norimam laikui. Viza ir pervežimas laivu ar lėktuvu sutvarkoma greitai.

Informacija veltui lietuvių kalba. Prašom atsilankyti arba pasiųsti šią iškarpą:

Prašom prisiųsti smulkesnių žinių apie kelionę į Lietuvą:

Pavardė .....

Adresas .....

TORONTO

VASARIO 16 PER RADIJĄ

Vasario 13 d. 10.30-11 val. rytą iš Windsoro radijo stoties CBE, banga 1550, bus speciali Lietuvos Nepriklausomybės šventės programa. Ji bus pertransliuota visai Kanadai per CBC tinklą. Tolimųjų vietovių lietuviai gali vietoje sužinoti, kurią valandą jų rajono stotys tą Windsoro CBE programą pertransliuos.

Toronto jaunimo užgavėnės

ir kartu Vasario 16 d. trumpas paminėjimas įvyks vasario 21 d. 3.30 val. p.p. Prisikėlimo par. salėje. Šią šventę mūsų kolonijai rengia liet. Maironio šeštadieninė mokykla ir lietuvių vaikų darželis. Į šventę kviečiami visi nuo 2 metų iki 12 m. Šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas vaikučius apdalins įvairiomis gėrybėmis. Jaunimo Vasario 16 d. ir užgavėnėms vadovaus Nek. Pr. Marijos seserys.

Iš "Dainos" grupės veikimo

Praėjusieji metai lietuvių moterų šalpos grupei 'Daina" buvo gana sekmingi. Per tuos metus, geraširdžių lietuvių remiama, "Daina" turėjo pajamų $1.478,61, išlaidų — $995,99. Pagrindinėse išlaidų pozicijose tais metais buvo senelių ir ligonių šalpa Vokietijoje, kuriems pasiųsta pinigais $685,16 ir laikraščių prenumeratoms išleista $36. Į Suvalkų trikampį siuntinių persiuntimui išleista $84. Kasoje liko $482,62. Šie pinigai bus naudojami taipogi nelaimingųjų tautiečių šalpai.

Čia pat pridurtina, jog dainiečės iš savojo iždo jokiems kitiems tikslams pinigų nenaudoja — tik šalpai. Grynai savo reikalams "Dainos" grupės narės turi atskirą mažytį iždą, į kurį pačios moka kas mėnesį po 10 centų. Iš šių pinigų, kuriai nors dainietei susirgus, nuperkama dovanėlė aplankant, susilaukus kuriai nors naujagimio — nuperkamas ir įteikiamas tradicinis sidabrinis šaukštelis su įgraviravimu ir pan. Be to, dainiečių susirinkimai kiek vieną kartą vyksta pas kurią narę, labai šeimyniškoj aplinkumoj, su mažomis vaišėmis. Išlaidos padengiamos susirinkimą priėmusios narės. Taigi, į "Dainos" grupės iždą įplaukiančios pajamos turi labai griežtai apribotą paskirtį — jokiems kitiems reikalams, tik šalpai.

Pirmasis šių metų susirinkimas įvyko sausio 16 d. Jame buvo išrinkta grupės valdyba, į kurią įėjo: V. Lapaitienė — pirm., V. Rasiulienė—sekr. ir J. Vyšniauskaitė — ižd. Rev. kom. išrinktos: J. Empakerienė, E. Ališauskienė, E. Prielgauskienė. Korespondente išrinkta M. Tamulaitienė.

Susirinkime atsisveikinta su ilgamete "Dainos" darbuotoja V. Jasinevičiene, jai išvykstant gyventi į Niagara Falls. Išvykstančiajai įteikta dovanėlė ir palinkėta sėkmingo įsikūrimo naujoj vietoj.

Numatomi "Dainos" parengimai. Numatomas suruošti tradicinis blynų balius vasario 20 d. Po to reikėtų priminti, kad jau iš anksto būtų ruošiamasi kartūno baliui, kuris įvyks balandžio 23 d. labai gražiose patalpose, Regency Towers Hotel — Avenue Rd. prie Bloor.

Šia proga norisi išreikšti nuoširdžią padėką visiems "Dainos" grupės rėmėjams ir jos parengimų lankytojams, kurie savo nuoširdumu ir duosnumu padėjo paremti ir pagelbėti nevieną į vargą ir nevilį patekusį tautietį.

Dainietė.

Dr. Charles E. Knowlton, šv. Juozapo ligoninės gydytojų štabo viršininkui, dirbančiam toje ligoninėje nuo 1923 m., šv. Tėvas suteikė šv. Jurgio riterio laipsnį.

T. LIETUVIŲ NAMŲ PRANESIMAS

Vasario 21 d. 3 val. p.p. L. Namų didžiojoje salėje šaukiamas L. Namų šėrininkų-dalininkų visuotinis metinis susirinkimas, kuriame bus pateikta ši dienotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Pereito susirinkimo portokolo skaitymas,
3. Valdybos ir revizijos komisijos pranešimai,
4. Diskusijos dėl pranešimų ir apyskaitos tvirtinimas,
5. 1959 m. pelno padalinimas,
6. 1960 m. sąmatos priėmimas,
7. Naujų didesnių Lietuvių Namų įsigijimo reikalas,
8. Valdybos ir revizijos komisijos rinkimai,
9. Einamieji reikalai,
10. Susirinkimo uždarymas.

Kadangi bus svarstomas naujų didesnių Lietuvių Namų įsigijimo klausimas ir tam reikalui bus konkretus pasiūlymas, prašome visus narius skaitlingai susirinkime dalyvauti.

Daugelis L. Namų šėrininkų yra pakeitę savo adresus ir išsiųsti pakvietimai dažnai grįžta nepasiekę adresatų. Pakeitus adresą, prašome pranešti L. Namų valdybai. **LN valdyba.**

Sol V. Žemelytės koncertas - rečitalis Toronto konservatorijoj įvyks vasario 24 d. 8.15 val. vakare. Solistė konservatorijoje lanko paskutiniųjų metų kursą. Būtų gera, kad daug lietuvių atsilankytų minėtą dieną į mūsų tautietės rečitalį, kurio įvertinti susirinks konservatorijos profesoriai.

Lietuvių Diena

VII Lietuvių Dieną šiemet imasi suruošti KLB Toronto apylinkė. Su ja kartu bus ruošiama II Kanados ir JAV lietuvių tautinių šokių šventė ir Žalgirio mūšio 550 metų sukakties paminėjimas. Jei pavyks susitarti, tuo pat metu bus suorganizuota ir Kanados lietuvių chorų šventė.

Tarptautinės studentų savaitės (vasario 1-7 d.) proga vasario 5 d., ši penktadienį, Hart House įvyks Studentų festivalis, kuriame pasirodys visi Toronto universitete registruoti tautiniai klubai. Jų iš viso yra 15. Pasirodys pvz. lenkai su Šopeno rečitaliu, ukrainiečiai su savo choru (jie turi atskirą studentų chorą), latviai su vaidinimėliu. Lietuvių Studentų Sąjungos skyrius dar tebėra neregistruotas ir pasirodymui pasiruošti nepajėgė. Kaip girdėti, mūsiškiai studentai ruošiasi taip pat įsiregistruoti. Tai jiems duotų ir teisių naudotis universitetinėmis patalpomis.

Torontas skaičiuose

Toronto 125 metų sukakties proga paskelbtos informacijos apie šį miestą skelbia tokius duomenis:

Gyventojų yra 1.429.207. Miesto plotas 153.408 akrų. Priemiesčių yra 12. Visų miesto gatvių bendras ilgis 488.799 mylios. Gyvenamųjų namų 160.855, tame skaičiuje 53.332 daugiabučių. Futbolo ir beisbolo aikščių 113, teniso aikščių 141, dirbtinių maudyglų 5, parkų 136, vasarinių vaikų aikštelių 146, žieminių — 67, gatvių lempų 31.956, tramvajų 877, troleibusų 148, autobusų 798. Universitete studentų per 14.000. Vandens miestas sunaudoja per 39 bilijonų galionų.

Vienas "Moskvič" sovietinis automobilius pernai buvo atvežtas į Torontą prekybininkams susipažinti su sovietine gamyba. Pirkliai radė, kad jis esąs taupus benzino atžvilgiu ir nebrangus — $1.700, tad dėl to jau šį pavasarį į Kanadą bus atvežta 2000 sovietinių automobilių.

KAS NAUJO KANADOJE?

Pakeisti imigracijos įstatymą siūlė ir Montreal-Cartier atstovas parlamente L. Crestol. Esą reikia suprastinti kaikuriuos suvaržymus, kad galėtų atvykti daugiau ateivių. Taipgi jis pasiūlė įvesti kalėjimo bausmes antisemitiniams nusikaltėliams. L. Crestohl yra vienintelis žydų kilmės atstovas parlamente.

•

Ateivių skaičius 1959 m. buvo mažiausias per visą praėjusį dešimtmetį — apie 105.000. Daugiausia ateivių atvyko 1957 m. — 282.164, kai buvo priimta daugybė vengrų tremtinių. Imigracijos sulėtėjimas aiškinamas ne įstatymo suvaržymais, o užsiniuose pasklidusiomis žiniomis apie pablogėjusią ūkinę Kanados būklę bei nedarbą. Min. Fairclough, kalbėdama Winnipege, pareiškė, kad per ateinančius 5 metus Kanada priimsianti tiek, kiek pajėgsianti.

•

Pilietybę priėmusiųjų tarpe 1953-58 m. laikotarpyje vyrauja lenkai. Pagal statistikos biuro duomenis, iš 326.304 jų buvo 54.000, t.y. beveik vienas šeštadalis. Antroji vieta tenka italams — 37.127, toliau eina britų kraštų ateiviai — 35.518, vokiečiai — 32.591, olandai — 28.688, rusai — 21.796. Daugiau kaip pusė šių ateivių gyvena Ontario prov., 17% Quebeco, 14% prerijų, 11% B. Kolumbijos ir 1% pajūrio provincijose. Pilietybę priėmusių tarpe yra 64.000 daugiau vyrų, trys ketvirtadaliai abiejų ylčių asmenų yra vedę.

•

Įsileisti daugiau ligonių prašo Kanados Viešosios Globos Taryba Otavoje ryšium su tremtinių metais. Esą vyriausybė turėtų finansuoti atgabenimą Kandon visų 16.500 ligonių tremtinių, gyvenančių Europos stovyklose ir ne stovyklose. Imigracijos min. Fairclough, kalbėjusi tarybos posėdyje, pareiškė, esą feder. vyriausybė nuo II D. karo pabaigos tremtinių reikalams yra išleidusi virš $200 mil. Šiame reikale vyriausybė esą negali vadovautis jausmu, o turi skaitytis su ūkiniais bei finansiniais faktais. Ji nieko nepasakė dėl 16.500 ligonių tremtinių įsileidimo.

Kas galėtų apnakvydinti šį savaitgalį Torontan į apygardos pirmenybių rungtynes atvykstančius sportininkus iš Montrealio, Rochesterio ir Hamiltono, prašomi paskambinti Tėvui Pauliui, OFM, LE. 3-0621 arba LE. 3-0977.

Apie pačias pirmenybių rungtynes žr. sporto skyriuje.

Paprašykime lietuviškų dainų

Ši sekmadienį per CBC radio stotį CBL, banga 740, dainuos sol. V. Verikaitis su Carl Tapscott vyrų choru, kurio programa būna kiekvieną sekmadienį 4.03 - 4.30 val. p.p.

Šis choras daugiausia dainuoja publikos pageidaujamas dainas. Norėdami išgirsti ir lietuviškų dainų, parašykime, kad jų pageidaujame: Carl Tapscott Singers, CBC, Jarvis St., Toronto, Ont.

Ateitininkų sendraugių susirinkimas

įvyko pereitą sekmadienį Prisikėlimo parapijos muzikos naujai išpuoštoje salėje. Kaip įprasta susirinkimas vyko prie užkandžių bei kavutės. Dalyvavo ir keletas studentų ateitininkų. Susirinkimą, kurį pradėjo kuopos pirm. Kolyčius, pravedė A. Bumbulis. Jo centre buvo architekto dr. A. Kulpavičiaus paskaita apie architektūrą.

Prelegentas trumpais bruožais apžvelgė architektūros meno raidą amžių bėgyje, konstatuodamas, kad architektūros meno kūrybos senasis palikimas buvo anų epochų gyvenimo filosofijos bei vyravusių idėjų išraiška, pailiustruodamas tai kiek detalesne gotikos analize, prisimindamas tą patį bruožą ir dar senesnėsėse, kaip egiptiečių, Indijos ir Graikijos kultūrose. Nūdienėje architektūrinėje kūryboje, bent jau nuo neoklasinės architektūros laikų esąs matomas kūrybinis nusilpimas, nes gyvenime nėra ryškios viską perimančios idėjos.

Dalyviai po paskaitos iškėlė visą eilę architektūrinių klausimų, susijusių su prelegento tezėmis ir nesusijusių, bet iškeliamų gyvenimo, pvz. apie dabartinio architekto, kaip kūrėjo, ir laisvo pasireiškimo galimybes, apie šio meto sroves bei įžymybes, apie lietuviškosios architektūros galimumą ir negalimumą ir net apie kaikuriuos pastatus, kaip pvz. Toronto rotušę ir kt. Prelegentas visais klausimais pasisakė trumpai su sau būdingu specialisto preciziškumu. O visa tai dalyviams paliko nemažą bagažą naujų žinių bei idėjų susiformuoti tikslesnes pažiūras į architektūros meno problemas.

Diskusijoms pasibaigus buvo aptarti einamieji reikalai susiję su kuopos ir iš viso ateitininkiškąja veikla Toronte.

Ontario parlamentas, 26-tas iš eilės, pradėjo savo sesiją sausio 27 d. Sosto kalboje buvo išvardinti numatomi svarstyti nauji įstatymų projektai: kilnojamų pensijų, privačių darbo įstaigų, vaistų kainų nustatymo, darbo, fizinio auklėjimo, ligoninių ambulatorinio gydymo praplėtimo, tvirkinančios literatūros pardavimo, policijos mokyklos, mokyklų paramos, vasarinių mokytojų kursų ir t.t. Daugiausia susidomėjimo tuo tarpu sukėlė kilnojamų pensijų įstatymo projektas, kuriuo norima įgalinti pasinaudoti pensijomis darbininkus, pereinančius iš vienos darbovietės kiton: atidirbtas laikas vienoj bendrovėj būtų užskaitomas pensijos reikalui persikėlus dirbti kiton.

•

Atstovą Vatikanui siūlo skirti Toronto dienraštis "The Globe and Mail". Esą Vatikanas juridiškai yra valstybė, ir todėl Kanadai nesą pagrindo ten neturėti diplomatinio atstovo, juoba, kad tai vienas geriausių informacijos centrų pasaulyje. Jei Turkija, Suomija, Japonija, Britanija ir daugelis kitų valstybių turi ten savo atstovus, esą nereikėtų atsilikti ir Kanadai. Dienraštis ta proga išvardina daugelį kraštų, turinčių ambasadas, bet nemini nei Lietuvos, nei Lenkijos. Panašios nuomonės dėl Kanados ambasados Vatikane yra ir kitas Toronto dienraštis "The Telegram", kurio redaktorius yra anksčiau pasisakęs tuo klausimu.

•

Enciklopedia Britanica of Canada Ltd. visoms augštesniosioms mokykloms Kanadoje paaukojo po tos enciklopedijos komplektą. Prancūziškosios mokyklos taip pat galės enciklojediją gauti, jei pačios paprašys.

•

Darbo Kongresas, apimąs didžiąją daugumą Kanados darbininkų unijų, atmetė Mine-Mill unijos prašymą prisijungti. Ši unija buvo išmesta kaip komunistinė. Sudburio skyriui išrinkus nekomunistinę vadovybę, buvo bandyta grįžti į DK, bet šis nepatenkino prašymo, nes centrinė Mine-Mill vadovybė tebėra komunistų arba jų simpatikų rankose. DK betgi nutarė palaikyti glaudžius santykius su Sudburio skyriumi, turinčiu 16.000 narių.

Leonų vaikai

(Atkelta iš 1 pusl.)

se vietose esą biją bažnyčioj rodytis. Salake esą du kunigai. Bažnyčia atremontuota, rengiamasi statyti kleboniją, nes senoji rusų buvusi pergabenta Dūkštan. Kolchozuose darbas ilgas, sunkus ir nepelningas — už darbadienį mokama pusė rublio ir 1 klg. grūdų.

Regina, 20 m., pasakojo, kad gabiems mokiniams nesunku esą gauti stipendiją, gyventi ir privačiai. Vilniuje esą daug rusų, nors įsaigose kalbama lietuviškai. Rusai turį mokėti lietuviškai, išskyrus augštąsias vietas. Esą lietuvių, bendraujančių su rusais, bet daugumas — nuoširdūs patrijotai. Nei apie partizanus, nei apie slaptus laikraščius netekę girdėti. Užsienio liet. radijas girdimas geriau kaimuose; miestuose daug trukdymų. Didelė pagalba esanti siuntiniai iš užsienio. Vilniuje esanti speciali krautuvė, kur gautus drabužius galima atiduoti komisan į specialias supirkimo krautuves.

Mielą varpietę

STEPUTĘ BERNECKIENĘ,

motutei mirus nuoširdžiai užjaučiame

Toronto Lietuvių Choras Varpas.

Mylimam broliui

A. † A.

JONUI ŽUKLIUI mirus,

mielą Draugijos narę p. Bronę Čirūnienę nuoširdingai užjaučiame ir kartu liūdime

K. Liet. Katalikių Moterų Draugijos
Šv. Jono Krikštytojo parapijos
skyriaus valdyba.

Mieliems Bronei, Antanui ir Jonui Čirūnams,

mirus jos broliui

A. † A.

JONUI ŽUKLIUI,

nuoširdžią užuojautą reiškia

S. Stankienė ir
A. O. I. Kuniučiai.

Ponią B. Čirūnienę, jos šeimą ir artimuosius,

jos broliui

A. † A. JONUI ŽUKLIUI mirus,

nuoširdžiai užjaučia

Izabelė ir Aleksas Butvydai.

A. † A.

JONUI ŽUKLIUI mirus,

seserį Bronę Čirūnienę ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučia

H. ir L. Gudžiauskai su šeima.

Mylimam broliui, svainiui ir dėdei

A. A. JONUI ŽUKLIUI mirus,

Ponams Čirūnams gilią užuojautą reiškia

L. ir V. Morkūnai,
S. Juozapavičius,
V. Paliūnas.

A. † A.

JONUI ŽUKLIUI mirus,

jo sesutei Br. Čirūnienei, švogeriui Antanui ir jų sūneliui Jonui nuoširdžią užuojautą reiškia

Ona ir Petras Pačėsai.

Ponią Bronę Čirūnienę ir jos šeimą, mirus jos broliui

A. † A. JONUI ŽUKLIUI,

nuoširdžiai užjaučia

Ona ir Jonas Pavilonai
ir sūnus Ranaldas.

Žodis inžinieriams ir architektams

Brazilijos valstybė statosi naują sostinę ir ten perkels centro įstaigas. Turi persikelti ir užsienių atstovybės. Lietuvos atstovybė neturi iš ko pasistatyti rūmų, bet sklypą gavo, ir jai rūmus pastatys pati Brazilijos valstybė (gražus gestas). Lietuviai inžinieriai ir architektai nutarė prisidėti prie šios akcijos, įvykdydami atstovybės rūmų projekto konkursą (kitas gražus gestas). Konkursas paskelbtas, projektai gauti, ir pripažintos trys kuklios premijos (viena jų tenka tik baigusiems mokslą 2 lietuviams architektams — gražu!). Bet PLIAS neturi lėšų apmokėti premijoms. Todėl yra kreiptasi į lietuvius inžinierius ir architektus, prašant paaukoti šiam reikalui. Gali, žinoma, aukoti visi lietuviai, nes tai visų erikalas. Bet niciatyvą parodė PLIAS, tai tos specialybės žmonėms ir tinka, nieko nelaukiant, duoti savo auką. Pastarajame "Technikos Žodžio" numery (1959 m. nr. 6) paskelbta, kad ligi to laiko aukojo 47 asmenys po $10, 3 po $5, vienas $3 ir vienas $2. Iš Toronto pastebėti 2 aukojusieji: J. Sližys $10 ir L. Jankovičius (eilė metų nedirbantis) $10. Aukojusiųjų tarpe yra ir neuždarbiaujantis senelis prof. J. Simoliūnas.

Visa tai rodo, kad likusiems nėra ko laukti. Todėl visi neaukojusieji kviečiami tuojau pat išsiųsti savo auką šiuo adresu: Mr. Jonas uJrkūnas, 3259 West 66 Str., Chicago 29, Ill. USA. Tatai būtų trečias gražus gestas, sekmingai užbaigiąs reikalą.

J. Dragašius.

FELIX ELECTRONICS SERVICE

Taisoma visų rūšių televizijos, radijai, patefonai, teiprekorderiai

F. NORVYDAS

Skambinti bet kada **LE. 5-6007**

AR JAU NUSIBODO?

MUZ. ST. GAILEVIČIAUS KONCERTO PROGA

Šiandien jau išgirstame nuskundžiant nuoboda, kylančia iš minėjimų, koncertų, susirinkimų ir kitokių parengimų. Esą viskas taip jau įgrisę, kad tūlas net piktinasi, jei jam kas nors pasiūlo nueiti sakysim, kad ir į koncertą.

Reiškinys labai liūdnas, nes žalingas netik tautiniu, bet ir asmeniniu atžvilgiais. Nes ką reiškia liautis kuo nors domėtis ir ypač bodėtis? Atsakymas labai nemalonus, betgi atsakyti reikia: dažniausiai tai reiškia senatvės pradžią, o gal net ir gilią senatvę.

Per senatvės slenkstį teks peržengti kiekvienam ir senatvė gyvenime anaiptol nėra neigiamas reiškinys. Ji yra tokia pat žmogaus dalia, kaip ir jaunystė. Turbūt, šios dalios mes tik nedrįstame perprasti. Tačiau vargas tam, kuris pasensta jaunas! Nes tik jauni seneliai ima viskuo, kas tik didingesnio, bodėtis ir stengtis pasitenkinti pačiais nereikšmingiausiais dalykais gyvenime. Jie jaučiasi kalnus nuvertę, sulopę rūsy kiaurą yamzdį, prisukę varžtą, ar sudėlioję vinutes į dėželes. Kam jiems minėjimų, koncertų, vaidinimų ir kitokios dvasinės duonos, jei jų "organizmas to nereikalauja", ir visi jų gyvenimo keliai prasideda "basemente" ir baigiasi "backyarde".

Iš dvasinio nuskurdimo kylanti jauna senatvė nėra garbinga žmogaus dailą, o veikiau liga, kurios sukėlėjas yra apsileidimo bacila. Ši liga yra grynai asmeninė, nes ja užsikrėsti negalima. Jos žala yra neapskaičiuojama pačiam asmeniui ir tautai. Asmuo netenka savo charakterio ir savąjį aš prilygta prie menko varžtelio, vinutės, ar kortų kaladės vertės. Dvasinė senatvė jį traukia žemyn, o pakelti augštyn nėra kam. Gi tauta ar jos dalis nukenčia dar daugiau, nes pritrūksta gyvastingų jėgų ar kūrybinės dvasios. Tai, ką gali sukurti visos gyvosios tautos dvasinės ir fizinės jėgos, jos negali to sukurti jos tik dalis. Dėl to ji negali prilygti sveikoms ir darbingoms tautoms.

O kad mes, lietuviai, nuo amžių pradžios būtumėm per jauni nepasenę, atseit, turėtumėm savyje daugiau dvasinės ir fizinės ekspansijos (nebūtinai ką nors užgrobti!), o mažiau apkiautimo ir tenkinimosi trupiniais, tai šiandien mūsų tauta nesiraitytų po svetimu batu ir mes nesibastytumėm po tremties kryžkeles. Atrodo, kad ir mūsų tėvų daugumoje gyventa mažais dienos rūpestėliais ir vengta drąsiai pažiūrėti į ateities akis. Stoka prasmingumo yra mūsų buitinė liga.

Šitokios ir panašios mintys ateina, jei bent atsitiktinėmis progomis žmogus užsimerkia prieš visus gyvenimo mažmožius ir keletą minučių skiria susikaupimui ir didesnių dalykų apsvarstymui. Argi tat nederėtų, sakysim, pagalvoti apie mūsų paskutinio, bet labai efektingo ginklo — kultūros puoselėtojus, kurie pluša savo poilsio valandomis, besiruošdami koncertams, vaidinimams, paskaitoms ir kitokiems parengimams, o, žiūrėk, atėjus pasirodymo metui, matai, kad salė apytuštė, kad didžioji visuomenės dalis serga ana jaunos senatvės liga ir nepajėgia atsipalaiduoti nuo kurios nors dienos smulkmenos. Reikia tik, kad visi tautinės ir kultūrinės veiklos judintojai "pasentų", tuomet gyvenime mums tektų peržengti dar vieną slenkstį, bet jau paskutinį.

A. K.

Muz. St. Gailevičiaus kūrybos (kompozicijų, dirigavimo ir muzikinio auklėjimo) koncertas, globojamas Toronto Lietuvių Caritas, įvyks ne kovo 6, kaip buvo skelbta anksčiau, bet kovo 13 d. Koncerte dalyvauja "Varpo" ir šv. Jono Kr. parapijos chorai, Toronto vyrų kvartetas ir Muzikos studijos augštesniųjų kursų auklėtiniai. Gi jo kūrinius išpildys sol. Šriubiškienė.

NAUJOS KNYGOS

METMENYS, Jaunosios kartos kultūros žurnalas. Redaguoja: Vyt. Kavolis. Redakcijos bendradarbiai: Algimantas Banelis, Jonas Bilėnas, dr. Vyt. Doniela, Karolis Drunga, dr. Marija Gimbutienė, Jurgis Jaks-Tyris, Zina Katiliškienė, Vincas Rastenis, Julius Šmulkštys, Jonas Švedas, Vincas Trumpa. Nr. 1, 1959, Spaudė M. Morkūno spaustuvė, Chicago, Ill., 144 psl. 8⁰.
Kaina: vieno nr. $1.25, keturių nr. prenumerata $4. Garbės prenumerata $10.

Ligi šiol gyvą kultūros žurnalą teturėjome tą vieną — "Aidus". Naujo pasirodymas tad, žinoma, sukels visuotinio susidomėjimo. Kiekvienas norės išsiaiškinti, ką gi jis atneša naujo, kuo skirsis nuo "Aidų" ir išviso, kas tai per fenomenas yra? Nes juk žurnalą pradėti leisti mūsose sąlygose nejuokai, kad ir toki, kuris gal tik metų ketvirčiais tepasirodys (taip tenka spėti iš keturių numerių prenumeratos).

Subantraštėje sakoma, kad tai jaunosios kartos žurnalas. Bet tai kažkoks nesusipratimas, nes redakcijos bendradarbių sąraše matome ir šeštą dešimtį bebaigiančių, o 40 tai didžioji dalis seniai bus perkopę arba arti jų plakasi. Kokia čia jaunoji karta ir kur tie kiti "senosios kartos" matuzeliai? Jaunosios kartos žurnalą leisti galėtų kokia organizacija, kuri galėtų ir nuspręsti, kada redaktorius bei jo kolektyvas nebegalės kalbėti jaunosios kartos vardu, ir pakeistų juos kitais. Čia leidėjas visiškai nenurodytas. Gal tai tas pats kolektyvas? Įdomu, kada jis apsispręs nebegalis atstovauti "jaunosios kartos"? O gal jie visi amžinos jaunystės žmonės?

Taigi žurnalą bus pagimdžiusi ne "jaunoji karta", o kažkas kita. Bet tai tiek to. Neišgalvojo žmonės ką tikresnio parašyti, tai ir parašė šitaip. Redaktorius dar lapkričio mėn. pagarsino savo būsimą žurnalą "Dirvos" skyrelyje "Santariečių gyvenime". Iš to pareiškimo kelios ištraukos išspausdintos ir gale šio pirmojo numerio.

Pasak redaktoriaus, esamieji žurnalai esą arba "pasaulėžiūriškai riboti", arba "tik viena kuria kultūros sritimi domisi", arba "stokoja integralumo". Reikią žurnalo "kultūringo savo mostu, jaunatviško savo veržlumu ir, aš manyčiau, svarbiausia absoliučiai integralaus visų rūšių ir krypčių kultūrinių ir visuomeninių vertybių atžvilgiu. Su betkuo menkesniu ar labiau ribotu — neatskleisime lietuvybės tokios, kurią šiandieninis skeptiškas žmogus galėtų pajusti tikrai vertingu pergyvenimu". Žurnalas skatinsiąs visas kūrybines pastangas ir kritišku žvilgsniu komentuosiąs lietuvių gyvenimą. Ypatingas jo uždavinys būsiąs įvertinti nepriklausomos Lietuvos palikimą bei jos gyvenimą. Ištraukoje ta pareiškimo vieta praleista ir išviso šiame nr. tas pastarasis uždavinys niekur nebeprisimenamas. Bet tai, turbūt, dar nereiškia, kad prie to nebus grįžtama vėliau.

Visa ši deklaracija nedaug teatidengia. Frazės lieka frazėmis, o kai jos dar ir įmantrios, tai juo labiau sunku išvadas daryti. Iš visos tos deklaracijos bene įdomiausias dalykas, kad ji pasirodė santariečių skilty. Kolektyvo bei šio nr. bendradarbių sudėty matome taip pat beveik vien tos aplinkos atstovus, tad ir žurnalą, iš formalinės pusės vertinant, greičiausia tektų laikyti tos grupės užsimojimų vaisiumi.

Išsiaiškinti, žinoma, įdomu. Kiekvienas paėmęs žurnalą į rankas, pasvarstys, iš kurios pastogės tas reiškinys. Leidėjai gal būtų palengvinę, jei visa tai būtų patys paaiškinę. Bet, žinoma, pagrindinis reikalas yra ne kas pateikia, bet ką randame šiame naujajame žurnale — jo pirmajame numery.

Jis pradedamas Jono Meko 1945 m. Europos poetišku aptarimu ir giliu H. Nagio eilėraščiu "Atsisveikinimas". Toliau seka red. V. Kavolio straipsnis (ištrauka iš platesnio darbo) "Kūrybiškumas istoriniu žvilgsniu". Paneigdamas sentimentą praeičiai, autorius vertina tik dabartinę kūrybą, šiuo požiūriu kūryba laikydamas tik kitų kūrybiškumą žadinančias vertybes, nors iš esmės nepaneigia ir kūrinio objektyvios vertės. Taip jis vertina tik istorinio kūrinių pasireiškimo požiūriu.

Toliau, po moderniškų Mackaus eilėraščių, nuotraukomis pristatydinus taip pat modernistišką dail. Šapkaus kūrybą, K. Ostrauskas pateikia gražų literatūrini Binkio portretą, R. Spalis duoda ištrauką iš romano "Alma Mater", o po dviejų L. Švedo eilėraščių spausdinamas B. Pūkelevičiūtės straipsnis "Penkiolikos metų tarpstotėj" — gražus aptarimas išeivijos dabarties teatro.

Tarpan vėl įdėjus A. Gustaičio eilėraštį, seka V. Donielos straipsnis "Mokslas ir pasaulėžiūra". Autoriaus rašymo būdas bei dėstymas imponuojantis, tačiau įrodinėdamas, kad pasaulėžiūrinio mokslo negalį būti, jis veržiasi į atviras duris, nes juk niekas niekad ir nesakė, kad pasaulėžiūriniėm organizacijom reikią pavesti mokslą, kaip tiesos ieškojimą, bet tik mokslą — švietimą. O šiai sričiai visi logiški jauno filosofo išvedžiojimai nieko nepasako.

Toliau po Jono Meko apokalipsinių pretenzijų eilėraščio "Paskutinės dvylika sekundžių" seka V. Trumpos "Intelektualinis baikštumas Sovietijoje ir Lietuvoje" — gana įžvalgus literatūrinio gyvenimo reiškinių aptarimas.

Apžvalgų skyriuose vertinama dabartinė Kinija, dabartinė Lietuva pagal iš ten atvykstančiųjų pasakojimą, pagal tarybinius leidinius aptariami kultūrinių paminklų apsaugos darbai, paminimi vienos vokiečių leidyklos Lietuvą liečią užsimojimai, aptariamas Vokietijoje likusių lietuvių gyvenimas ir numeris baigiamas supažindinimų su pora naujų disertacijų.

Toks, trumpai suminint, yra Metmenų Nr. 1 turinys. Medžiaga nei pritrenkianti, kaip buvo galima laukti pagal pasigarsinimą, nei atstumianti. Tokie straipsniai nenaujiena mūsų periodikoje. Bet su sprendimais nėra ko skubintis. Sulauksim dar keleto numerių, tada bus aiškiau. Tuo tarpu atrodo, kad deklaruoti lengviau, kaip įvykdyti.

STASIUS BŪDAVAS, Rūsti siena, apysaka. Išleido Spaudos B-vė Rūta, Hamilton, Ont., 1959 m. Viršelį piešė dail. T. Valius, 194 psl. Kaina $1.40.

St. Būdavas, į mūsąją raštiją įėjęs su eilėraščių rinkiniu dar 1926 m., išeivijoje pasirodo jau su ketvirtąja knyga, kurių viena (Uždraustas stebuklas) pasirodė, be to, ir angliškame vertime. Vadinasi, tai produktingas rašytojas, be to, ir perijodikoje neretas svečias.

Šiai savo apysakai siužetą jis pasirinko iš spaudos draudimo laikų vienos mažos pasienio vietovės gyvenimo. Turinys labai trumpas. Iš kariuomenės grįžęs jaunuolis Jurgis randa tėvus ir seserį ištremtus į Sibirą, o ūkį konfiskuotą. Jis apsigyvena pas bevaikus dėdę ir dėdienę, susidraugauja su pas kaimyną gyvenančiu jaunuoliu, kurio šeimininkas uždarbiauja iš kontrabandos ir draugaudamas su žandarais taikosi kaip nors perimti Jurgio tėviškę.

Jurgis jo nekenčia ir visi lietuviai jo šalinasi. Jis pradeda lyg gailėtis savo darbų ir bando suartėti su žmonėmis, net ir su Jurgiu tik tada, kai pamato, kad rusai jį apvylė. Jurgio ūkio jis negauna. Ten pastatoma cerkvė ir įsikuria rusai. Jos pašventinimo dieną, kai naktį visi buvo jau girti, Jurgis padega ir trobas ir cerkvę. Tuo būdu gaisras atitraukia nuo sienos dalį sargų ir jis su savo draugu gauna progos pervesti per sieną į Prūsus bėgantį studentą. Apysaka ir baigiama, kai Jurgis jau Prūsų pusėje džiaugiasi rusams atkeršijęs.

Autorius rašo gyvai ir sklandžiai. Apysaka tad lengvai skaitoma ir patraukli. Gal tik bereikalo autoriaus vienoje apysakoje, vaizduojančioje mažos pasienio vietovės gyvenimą, užsimota išryškinti visus pagrindinius lietuviškosios spaudos draudimo laikotarpio bruožus. Čia ir knygų gabenimas per sieną su trėmimais į Šibirą, čia ir daraktoriaus mokyklėlė su idealiais vaikais, čia ir žandarai užpuola išeinančius iš bažnyčios žmones, kad atimtų lietuviškas maldaknyges, pagaliau čia iškeliamos ir rusifikacinės užmačios su cerkvių statyba. Bet kaikurie tų bruožų neišplaukia iš apysakos pagrindinių veikėjų (dviejų sodybų gyventojų) veiklos, nei iš jų gyvenimo. Tad tose vietose jaučiama dirbtinumo. Yra situacijų, kurios aiškiai įvestos tik norint išryškinti kurį epochos bruožą, kad tik epochos vaizdas būtų pilnesnis, bet neišplaukia iš apysakos vyksmo. Tokiais epizodais laikytini pvz. Griciaus mokyklėlė ir žandarų užpuolimas iš einančių iš bažnyčios žmonių.

Apysaka yra įsidėmėtina dar ir tuo, kad tai pirmas bandymas lietuviškoms knygoms pritaikyti šio kontinento vad. kišeninės knygos formatą, bei visą apipavidalinimą. Smulkios raidės ir nedidelio formato puslapiuose leido visdėlto nemažai teksto sutalpinti. Parinkus paprastą popierių ir šiaip viską suprastinus pasiekta palyginus neaugštos kainos. Kitaip išleista tokia knyga be abejonės turėtų kainuoti bent jau apie $2.50. Reikia manyti, kad kaikuriuos pirkėjus ir tai patrauks.

Dail. T. Valiaus viršelis paprastas, bet gerai išreiškiąs knygos turinį keliais paprastais bruožais.

m.

DR. V. TERCIJONAS, Prof. Pranas Gudas - Gudavičius 1876-1956. Autoriaus leidinys, Chicago, 1959, 160 psl. Kaina nepažymėta (parduodama po $1.50).

Senesnės kartos mūsų veikėjų gretos retėja. Prieš trejetą metų mirė ir vienas iš populiarių senosios kartos gydytojų bei politinis ir visuomeninis veikėjas Pr. Gudavičius, sulaukęs gražaus 80 metų amžiaus.

Suprantama, kad tokio amžiaus sulaukusiam ir tiek daug visokių pasikeitimų pergyvenusiam asmeniui teko daug ko patirti. Kaip lietuviui ir radikalaus nusistatymo žmogui net kol pasiekė gydytojo diplomo bei išgavo praktikos teises, teko nugalėti daug kliūčių ir panaudoti tam visokių priemonių — visokių gudravimų ir papirkinėjimų. Šioje knygutėje randame aptartą Gudavičių šeimą, Prano G. mokslo eigą, studijas Rusijoje ir Vokietijoje, dalyvavimą 1905 m. įvykiuose, veiklą valstybės dūmoje, laisvą gydytojo praktiką provincijoje ir Kaune, profesoriavimą VD universitete, pagaliau randame aptartą jo asmenišką gyvenimą, gyvenimą tremtyje Vokietijoje, JAV ir mirtį.

Pagrindinis autoriaus šaltinis yra paties velionies pasakojimas. Autorius užrašinėjęs jo pasakojamus atsiminimus. Tačiau papildęs juos ir iš kitų šaltinių, ypač iš tų pačių atsiminimų anksčiau užrašytų B. Vyliaudo. Gaila tik, kad tokie papildymai nėra nurodomi tekste. Tuo būdu čia ištikrųjų nėra Gudavičiaus atsiminimai. Jie yra tiek atsiminimai, kiek autorius pajėgė juos tiksliai užrašyti, kiek jų neiškreipė užrašus tvarkydamas bei papildydamas kitais šaltiniais. Prie pasakotojo subjektyvumo dar yra prisidėję ir autoriaus-leidėjo pažiūros.

Tačiau bendrai imant tai gana įdomus fragmentas iš mūsų tautos gyvenimo 19-20 amž. sąvartoje bei 20 amž. pirmoje pusėje. Autorius rašo sklandžiai, tad skaityti leidinėlį gana malonu. Autoriui turime būti dėkingi, kad jis atskleidė dar vieną langelį į mūsų tautos pergyventus laikus. Ar teisingai ten pavaizduotas velionis bei jo vaidmuo, tai jau kitas klausimas. Kaip iš atsiminimų pobūdžio knygos didelio objektyvumo ir negalima laukti.

Šis leidinėlis yra atspaudas iš "Naujienų", kuriose visa tai buvo išspausdinta pereitų metų liepos-rugpiūčio mėnesiais.

KULTŪROS IR KNYGŲ PASAULYJE

Čiurlionio ansamblis savo 20 m. sukakties proga išleis Hi-Fi ir Stereo 33⅓ greičio plokštelę su 14 dainų. Įdainavimuos ansamblyje talkins sol. A. Stempužienė ir sol. V. Verikaitis.

"Laisvoji Lietuva" paskelbė konkursą eilėraščio, "kuris keltų lietuvio kovinius ir patriotiinus jausmus ar aprašytų senosios ar naujosios Lietuvos veikų meilę savam kraštui, jų darbus, aukas, kovas ir pasišventimą tėvynei". Skiriamos trys premijos: $50, $25 ir $20. Rankraščiai turi būti prisiųsti iki kovo 15 d.

Prof Žilevičius pasitraukė iš vargonininko vietos Elizabethe ir persikraustė pas savo dukterį. Savo sukauptą didelį lietuvių muziką liečiantį archyvą profesorius Žilevičius paliko Čikagos lietuviams jėzuitams.

A. Morkus parašė psichologinį romaną, kurį leidžia "Nemunas".

Vasario 16 gimnazijos skoloms mokėti A. Kavaliūnaitė Montrealyje surinko $51 ir Kanados Lietuvių S-ga Pembroke, Ont., sutelkė $41.60. Vien per A. Gulbinską yra gauta $1.480. Jo adresas: 6324 So. Bishop Ave., Chicago 29, Ill.

Vasario 16 gimnazijos trečdalis skolų jau išmokėta. Per 15 vajaus savaičių vien per Čikagą gauta $1.558,61.

Gimnazijos vieno dolerio vajuje išlaikymo skoloms mokėti vien per Čikagą aukojo per 400 šeimų. Didžiausios aukos buvo po $25, mažiausia — 1 centą paaukojo vienas taupus namų savininkas.

Pr. Alšėnas konkurso laimėtojas

Australijoj leidžiamas savaitraštis "Tėviškės Aidai" buvo paskelbęs straipsnio ir korespondencijos konkursą. Po $25 buvo paskirta už 1959 m. gegužės 15 d. — gruodžio 31 d. laikotarpyje "TA" išspausdintą aktualiausį ir vertingiausį straipsnį religijos, moralės, tikėjimo, auklėjimo ar lietuvybės išlaikymo išeivijoje klausimu ir taip pat už tame laikotarpy išspausdintą geriausią korespondenciją iš betkurios lietuvių kolonijos Australijoje ir N. Zelandijoje.

Už geriausį straipsnį tame konkurse premiją laimėjo ir "TŽ" bendradarbis Pranys Alšėnas, kurį nuoširdžiai sveikiname.

Premijų mecenatas, "Draugo" literatūros priedo redaktorius kun. dr. J. Prunskis.

Straipsnių ir korespondencijų vertinimui jury komisijoje buvo kun. P. Vaseris, A. Grigaitis ir B. Zumeris. A. B.

Garsiosios Gniezno katedros durys su 18 reljefinių vaizdų iš šv. Vaitiekaus gyvenimo, kad ir yra išlietos iš ketaus, bet nuo senumo (jos yra iš XII amžiaus) jau irsta — metalas irsta. Kad šis viduramžių meno kūrinys neišnyktų, durys bus nebenaudojamos ir sustiprintos metalo rėmais, o jų kopija bus išlieta iš bronzos.

(E) **Pasikeičia sovietiniais studentais.** Kultūrinių mainų sutartim Fed. Vokietija įsipareigojo pasikeisti 10 savų ir sovietinių studentų. Sovietiniai studentai šiame žiemos semestre studijuoja Heidelberge, Stuttgarte ir kit. universitetuose bei augštuose technikos institutuose.

Apie Pabaltijo tautų krikščionių likimą sovietinėje okupacijoje

"Franee - Baltique". Draugija Paryžiuje, gruodžio 9 d. surengė paskaitą Protestantų Teologijos fakulteto amfiteatre. Skaitė J. G. H. Hoffmann, Protestantų Teologijos fakulteto profesorius. Pirmininkavo — Prancūzijos Protestantų Federacijos pirmininkas, pastorius M. Boegner.

Paskaitininkas trumpai apibūdinęs Pabaltijo tautų juridinę, istorinę ir geografinę padėtį, aiškiai išryškino ir nušvietė trijų Pabaltijo valstybių krikščionių skaudų persekiojimą bolševikinėje priespaudoje.

Paskaita labai įvykusi ir dalyvių rimtai išklausyta.

Po paskaitos dar žodį tarė kun. misionierius P. Chaleil, aštuonerius metus iškentęs Sibiro koncentracijos stovyklose ir buvęs gyvu liudininku mūsų tremtinių kančių ir vargų, kuriuos stiprino gilus tikėjimas ir Kilni solidarumo dvasia.

Latvistikos doktoranto stipendija

Amerikos Latvių Sąjungos suvažiavimo nutarimu $2.500 bus skiriama kiekvienais metais postgraduate latvių kilmės studentui, kuris savo doktorato disertacijai pasirinks temą iš latvių istorijos, ūkio ar kalbos dalykų. Be to, kiek vieną savaitę doktorantas turės atidirbti ALSąjungos įstaigoj. Stipendija pakartojama tris metus iki doktorato užbaigimo. Taip siekiama paruošti pakaitą išmirštantiems ir pasenusiems latvių išeivių vadams. (alm.)

Apie knygos turinį

Besikeičiant nuomonėmis apie knygos išvaizdą, knygų leidėjas Enskaitis susidomėjo ir turiniu. "TŽ" Nr. 2.

Ankstyvesniame svarstyme iškilo skirtingos nuomonės apie knygos išvaizdą. Kaikam atrodė geriau stora ir didelė knyga, kai, tuo tarpu, kiti norėjo ją matyti kuklesnėje formoje. O kaip, ištikrųjų, su turiniu, taip ir liko neaišku. Argi viskas taip ir skaitoma? Ar skaitytojas patenkintas tik puošnia knygos išvaizda ir jos gausiu puslapių skaičium? Pasirodo, kad taip nėra. Turinys vaidina svarbiausią vaidmenį tiek knygą skaitant, tiek ją vertinant.

Kada autorius (Raštikis, Katiliškis) gvildena opius tėvynės klausimus, kada vaizduoja netolimos praeities įvykius, knyga yra bematant išperkama. To dar maža. Ji tampa populiari iššaukdadama nemažai komentarų, vertinimų ir net ginčų. Jeigu tas veikalas pasirodytų kuklesnėje formoje, knyga, be abejo, susilauktų nemažesnio "laukiančiųjų" dėmesio, kurie iš nerangumo, ar šykštumo matydami augštą kainą, tenkinosi tik gausiomis laikraščių recenzijomis.

Iš to matosi, kad skaitytojo skonis yra gerokai pasikeitęs. Jei anais, nepriklausomybės metais, daugiau buvo domimasi svetima literatūra vertimų ir kelionių aprašymų formoje, tai šiuo metu pradėta vertinti kas sava, kas primena tėvynę. Ypatingai meila skaityti apie vėlesnes, gražesnių ir tamsesnių išgyvenimų dienas, kurios neišdildomai įstrigo audrų blaškytam piliečiui. Tokios knygos sulaukia begalės komentarų ir net premijų (Katiliškis, Raštikis). Prie knygos populiarumo nemažai prisideda pati kūryba bei vystoma intriga.

Žodžio meisteriai, puošnaus sakinio kūrėjai (Jankus, Katiliškis) tapo populiariausi mūsų rašytojai. Skaitant jų kūrinius matosi paprastas gyvenimas, bet jis perduotas tokioje formoje, kad kiekvienas puslapis pririša skaitytoją. Ten nesutiksi perdėto imantrumo ir besaikio gudravimo kaip pas Baroną. Nors Baronas gražiomis mintimis irgi domina skaitytoją, bet sunku patikėti, kad kaimo artojas kalbėtų lygiai taip, kaip išislavinęs inteligentas. Kad mūsų kaime buvo nemaža sąmojaus, to niekas neneigia. bet, kad ten būtų buvę tiek daug išminčių, nesinori tikėti ir gana.

Rūtos leidykla atsistojo ant gero kelio pradėdama su Būdavo "Rūsti siena". Ten pavaizduota mūsų tėvynė ankstyvesniosios, caro okupacijos, metu. Turinys pusėtinas. Pati knyga gražiai išleista ir labai pigi. Vos $1.

Baigiant tenka pripažinti, kad Enskaitis yra teisus teigdamas, jog pas skaitytoją geriau pasibelsti su kuklesne tūkstantine, negu su puošnia ir brangia knygų šimtine.

S. Pranckūnas.

"O CANADA"

(CSc) — Tarybos 1948 m. įsakymas, reikalauja, kad Kanados kariai turi pagerbti, o jei be kepurių, tai atsistoti "ramiai", grojant valstybės himną "O Canada", arba kurį svetimos tautos himną. Tai rodo, kad vyriausybė žiūri į ginčus dėl Kanados himno. Aišku, kad "God save the Queen" ir "O Canada" turi būti lygiai vertinami. Tai yra sprendimas, kuris turi patenkinti visus.

Praktiškai, ir ypač užsieniuose, "O Canada" yra dažnai grojamas ir saliutuojamas kaip simbolizuojąs mūsų kraštą. Taip pagerbiamos kanadiečių sporto pergalės olimpinių žaidimų arba kitose pasaulinės rungtynėse kada norima šią pergalę pažymėti, išskiriant nuo Britų.

"O Canada" turi savo istoriją, ir labai įdomią. Jos muzika sukomponuota kanadiečio prancūzo Calixa Lavallee, kalvio talentingo sūnaus, kuris tapo žinomas muzikas, ir kartu giliai nusivylęs savo Kanados kraštu. Jis turėjo pilną pasisekimą Amerikoje. Kanadoje, kurion jis nekartą grįždavo po užburiančių kelionių po pasaulį, jis buvo nepripažintas ir nesuprastas.

1880 m. žiema buvo paskutinė, kurią jis praleido Kanadoje. Jis turėjo 38 metus ir tai buvo viršūnė jo karjeros. Buvo sumurdytas skolų, bet su planais įkurti muzikos konservatoriją Quebeco provincijoje.

Kanadiečių prancūzų patriotinės St. Jean Baptist draugijos jis buvo paprašytas parašyti muziką poemai "O Canada", kurią parašė Quebeco teisėjas Adolphe Routhier. Lawallee nebuvo pasiūlyta jokio atlyginimo. Nors bendrai nusivylęs, jis pradėjo dirbti ir parašė muziką per kelias dienas. Greitai po to jis paliko Kanadą ir mirė 1891 m. Botsone, kur buvo labai gerbiamas, taip kaip buvo nežinomas namie. Jis net nedalyvavo iškilmėse, kai jo "O Canada" pirmą kartą buvo išpildoma 1880 m. birželio 24 d. šv. Jono Krikštytojo dienos minėjime.

1908 m. dabartinis angliškas tekstas "O Canada" buvo parašytas Montrealio advokato R. Stanley Weir. Be užvardijimo jis tikrai nieko bendro neturi su anksčiau parašytu teisėjo Routhier tekstu. Tai tikrai vykęs kūrinys, kuris priešingai kitiems tautiniams himnams, kalba apie gamtos grožį ir žmonių viltis, o ne apie pergales. Kaip toks tikrai jis gerai simbolizuoja Kanadą. Ir mes jį sveikiname.

Redakcijai prisiųsta

Darbas, 1959 m. Nr. 4, 36 psl. Šiame nr. rašo: J. Kaminskas, dr. J. Pajaujis, J. K., R. Žukaitė, A. J. Greimas, A. Baltaragis, R. Šilbajoris, B. Klovas ir kt.

Eglutė, 1960 m. sausios, Nr. 1, 32 pusl.

Elektros - Electronic Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Visi elektros įrengimai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuotai
Tel. LE. 3-1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

PADAROMI minkšti baldai
pagal užsakymus ir aptraukiami seni labai pigia kaina. Darbas garantuotas.
Telefonas WA. 2-7981

Atlieku visokius elektros darbus
prie senų ir naujų statybų. Patarimai ir apkainavimas veltui.
Licenzijuotas elektromonteris
J. Nacevičius
Tel. LE. 4-6075

ŽUKLAVIMO
ir įvairius kitus SPORTO REIKMENIS su atitinkamomis nuolaidomis gausite tik:
J. Beržinskas
1212 DUNDAS ST. W. - TORONTO - TEL. LE. 2-9547
Čia pat galite užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. SKAMBINTI LE. 3-4912.
P. KARALIŪNAS

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W.
(prie Dufferin)
Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.
Sav. ANTANAS PASKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

APSILDO TORONTĄ JAU VIRS 90 METŲ
KURO ALYVA - ANGLYS
Paskambinkite dėl:
KURO ALYVOS — MĖLYNŲJŲ ANGLIŲ
ALYVOS "BURNERIŲ" — APSILDYMO KROSNIŲ
24 valandų alyvos krosnių apatarnavimas savo klijentams
THE ELIAS ROGERS COMPANY LIMITED
2221 Yonge Street HU 1-2221

Dažai ir sienoms popieris!
Vaškos, šepečiai, terpentinas.
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

KAM MOKĖTI DAUGIAU?
$2 už valandą!
Pradėkite vairavimo pamokas dabar. Mes parūpiname mašinas egzaminams ir paruošiame teoretiškai.
WALDI'S DRIVING SCHOOL
859 College St. Tel. LE. 2-5461

VEDYBOS
Jei norite vesti, rašykite /vokiečių ar lenkų k./, telefonokite ar atvykite asmeniškai
VEDYBŲ BIURĄ "WALDI"
859 COLLEGE ST., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-5461.
Informacijos kasdien nuo 6-9 val. v. Atsakymams raštu pridėti $1. Moterims iki 35 m. amž., tarpininkavimas VELTUI.

Kas keliatės į kitą butą ir norite pigia kaina pervežti savo baldus, kreipkitės telefonu
LE. 3-1435
BR. STONČIUS

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.
V. JUSKEVICIUS,
Licenced master electrician.
Telef. HI. 7-1601
Toronto

ED. KONDRATAS
1113 Dundas St. W., Toronto. LE. 3-5454
MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RŪBŲ
siuvėjas
Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų kostiumams bei paltams.

Perkant naudotą automobilį

(CSc) — Vėlų rudenį ir ankstyvą žiemą yra geriausias laikas pirkti padėvėtą automobilį. Jūs galite tikrai dabar gauti palyginus už nedidelius pinigus gerą mašiną, nes daugelis žmonių nemėgsta pirkti mašinų prieš žiemą, auto pirkliai yra užversti, o nauji sekančių metų modeliai kaip tik dabar išeina iš dirbtuvų. Bet galima ir apsigauti. Niekur taip negalioja principas "Caveat emptor" (Pirkėjau, budėk!), kaip perkant vartotą automobilį.

Pirmiausia, pasirink pirklį, pas kurį nori pirkti. Sunku yra apsigauti perkant naują mašiną, bet kitas dalykas su vartota. Pirklys turi tam tikras privilegijas iš dirbtuvių, ir yra daug investavęs į savo biznį. Natūraliai jis neturėtų gadinti savo reputacijos parduodamas menką prekę.

Prekiauja vien vartotomis mašinomis taip pat turėtų saugoti savo gerą vardą. Bet yra ir tokių nepastovių pirklių, kurie čia pradeda ir nelabai žiūri savo vardo. Puošnus patalpų įrengimas, spalvingi reklamos lapeliai, kaip tik verčia dabotis.

Menkas techniškai vartotas automobilis gali kainoti didelę pinigų sumą. Nežiūrint į mylių skaityklį. Yra tikresnių rodyklių: sėdynių stovis yra tikresnis dalykas; tą patį rodo sankabos ir stabdžių paminos. Gera mintis panagrinėti ir bagažinę. Mašina, kuri buvo naudota blogais keliais, ir neatsargiai vairuota, palieka žymes visur.

Visada pavažinėk bent pusvalandį išmėginant. Jei variklis yra karštas jau prie greičio 25 mylių į valandą, alyvos spaudimas yra žemas, tai variklis jau yra matęs daug arba yra reikalingas brangaus remonto.

Sudėvėtos sankabos išbandomos geriausiai prie atbulinio bėgio. Pamestas judėjimas, uždelstas netikras pradėjimas judėti, kada greitiklis yra prispaustas ir staiga atleidžiamas, taip pat rodo sankabų trūkumus, arba dar bloglau — transmisijų išsidėvėjimą. Važiuojant į statų kalnelį visuomet išryškėja geras variklio veikimas; važiuojant žemyn mažu greičiu parodoma motoro kompresija; važiuojant dideliu greičius ryškėja stabdžių stovis.

Stebėk, kaip mašina laikosi linijos. Vairuok tiesiu keliu ir nuimk nors kelioms sekundėms nuo vairo rankas. Stebėk durų staktas. Jeigu jos yra sulydytos ir naujai dažytos, reiškia mašina turėjo rimtą susidūrimą ir yra rimtai sukrėsta.

Kada pasirašai pirkimo pasiūlymą, esi teisiškai susirišęs. Taigi nepasirašyk neapsiprendęs: 1. — ar nori šią mašiną pirkti? 2. — ar ji yra geram techniškam stovy; 3. — ar gerai esi supratęs išsimokėjimo sąlygas. Šis paskutinis punktas turi labai didelės svarbos. Perkant išsimokėjimui, žinoma, yra labai paranku. Bet gali būti ir brangu. Vienintelis kelias apsaugoti savo interesus prieš procentus, apdraudimo išlaidas, kuriomis nori apsisaugoti pirklys, reikalinga tą viską sudėti ir surašyti pardavimo sutarty ligi paskutinio cento. Daugelis pirkėjų, papuola į nesąžiningų pirklių pinkles, nes apsižiūri per vėlai. Jie turi mokėti žymiai daugiau, nei pradžioje manė.

Visi šitie patarimai tenesulaiko nuo pirkimo vartotos mašinos. Daugelis žmonių perka tik vartotas mašinas ir tuo būdu įsigyja gan pigią susisiekimo priemonę. Galite ir jūs tai padaryti pas sąžiningą pirklį ir gerai ištyrę perkamą prekę.

LIETUVIŠKI APMĄSTYMAI

A. ŠALČIUS

"Lithuanians"?!

Nemaža svetimtaučių gražiai atsiliepia apie lietuvių išeivių kultūrinį gajumą ir brandumą. Štai skaitome apie NY Universiteto profesorių, kuris S. Zobarskui padėjo išleisti lietuviškas novelės, apie Saul Levine, dailės kritiką, kuris savanoriškai pasisiūlė bendradarbiauti lietuviškoj spaudoj savo srity, Weyhe meno galeriją Niujorko centre, kuri mielai sutiko išstatyti pas save Romo Viesulo lietuviškos dainos temomis litografijų rinkinį tuo pačiu metu kada šio dailininko "one-man" paroda vyks Niujorko priemiestyje esančioj galerijoje. Tačiau kiti, o jų didelė dalis, patyrę tautybę "Lithuanians" apsiblausia, tarytum ką baisaus prisiminę. Tai pastebi ypač tie, kurie turi daug ryšių su žydais profesionalais. Aiškinant šitokią padėtį patirtas įdomus dalykas. Lietuvių komunistų ligšiolinė kampanija vadinant karo išdavoj pasitraukusius iš tėvynės tautiečius "hitlerininkais", "naciais" yra nuolat cituojama iš Lietuvos kilusių žydų redaktorių žydiškoj geltononjoj Niujorko spaudoj. Kaip pavyzdys, dar praėjusią savaitę, Brooklyno "Laisvė" gardžiavosi šitokiu tvirtinimu: "VLIKą sudaro Hitlerio pastumdėliai. Ne vieno jų rankos yra suteptos . . ." Šitai žinoma bus atkartota žydų komunistinėj Niujorko spaudoj, kurią savo ruožtu seka žydai žurnalistai amerikiečių spaudoj. VLIKui nesirūpinant šitokiems šmeižtams užkirsti kelią teismo keliu (tai juk galėtų praturtinti "laisvinimo fondus") tai kartojasi be galo.

Kodėl nepasimokinti?

Dirbantiems Amerikos - Kanados didžiuosiuose magazinuose - krautuvėse pasiskaičius "Tiesos" lapkričio 29 d. straipsnį "Gera naujovė — sako pirkėjai" (irgi antraštė!) krenta į akis primityvi Vilniaus kredito būdu pardavimo organizacija. Rusai pamokinti negali, nes patys nežino, gi lietuviai pasiųsti savo prekybininkus užsienin negali, nes priklauso "rezervatui". Dar ir dabar ten krautuvėse pilna tarnautojų, kurių Amerikoje su žvake nerasi. Dar ir šiandien Vilniuje, kuriame gaminami elektroniški skaičiavimo aparatai, magazinuose skaičiuojama skaitliukais.

Reikšmingos klaidos Niunkos kalboj

Neseniai Lietuvoj vykusiame Lietuvos kp centro komitetą VII plenume kalbėjęs V. Niunka padarė eilę pareiškimų, kurie rodo, kad arba net pats ck sekretorius nežino apie ką jis kalba, arba jis tyčia skleidžia paskalas siekdamas partijos tikslų. Girdi, apie atominį karą svajoja "karveliai, raštikiai, krupavičiai . . .

Nei vienas iš šių asmenų jau keli metai reikšmingesnio vaidmens išeivijos gyvenime neturi. Kodėl tada Niunka juos naudoja kaip baubus? Ar tik tam, kad įtikintų Maskvos draugus, jog jokio ryšio nėra su savais tautiečiais Amerikoj?

Toliau Niunka reikalauja "plačiau naudoti grožinę literatūrą, publicistiką, tuos kapitalistinių šalių pažangiųjų rašytojų kūrinius, kuriuose demaskuojamas... Amerikos gyvenimo būdas".

Tai paaiškina, kodėl kaikurie Amerikos lietuvių rašytojai gyvena karališką gyvenimą Lietuvoj, nors net ir ten buvo užsipulta jų veikalų meninė vertė. Gal dėlto Sovietijoj tebėra išgraibstomi kapitalistinės Amerikos rašytojų kūriniai, kuriuose niekas "nedesmakuojama". "Kapitalistinėj" Ameirkoj mat niekas nereikalauja "panaudoti grožinės literatūros demaskavimams". Gal dėlto čia knygų sandėliai greit ištuštėja, ne taip, kaip tame "Tiesos" straipsnyje apie Vilniaus centrinį knygyną - sandėlį, kuriame žmonės negali prasilenkti koridoriuose iki lubų užverstuose "šia demaskuojančia literatūra".

Dėmesio "tremtiniai"

"Tiesa" neseniai įsidėjo Vasilijaus Zacharčenkos, besilankiusio Lietuvoj eilėraštį, kurį taip tiktų prisiminti ir mūsų 'tremtiniams", kurie vis dar negali atisdžiaugti išsprukę nuo pirmųjų sovietų deportacijų ir dėlto tebedrįsta naudotis tremtinių vardu.

SIBIRO TRAKTAS

Mašinos staugia per Sibiro traktą.
Seni beržai svyruoja virš galvų.
O traktorius, įrėmęs plačią kaktą,
Galingai verčia žemę nuo kalvos.

Žemelė slenka, plaukia... Ir, atrodo,
Pati istorija... Paliesk tik ją!...
Imu kaip brangenybę grumstą juodą
Su virpesiu ir meile širdyje.

Basi, išalkę žmonės čia praslinko,
Juos priglaudė ranka grubi, šalta,—
Šiuo traktu plaukė Rusija maištinga
Į katorgą, retežiuos sukalta.

Nuo aplinkos ji būdo bruožais skyrės,
Spiūviu, verksmais, geležiniu batu,
Kapais šviesuolių tremtinių didvyrių,
Niūria daina mužikų užguitų.

Istorija kaip dantraščių įkramtė
Į šitą žemę . . .
Ir dabar — atrodo tai sapnu —
Per ilgus amžius jėgos neišsemtos
Istoriją padengia betonu.

Mašinos vėl Sibiro traktą rausia,
O jis kai srautas, nepaliauja griaust,
Tiesus, tarytum būdas atspariausias
Betoną klojančio žmogaus.

Vertė T. Tilvytis.

Įdomus "Eltos" biuletenis

Amerikos lietuvių informacijos įstaigose graži prošvaistė yra angliškoji "Eltos" versija. Redaguojama įdomiai ir patraukliai — taisyklinga ir gražia anglų kalba. (Pasirodžius gruodžio mėn. "Lietuvių Dienų" numeriui svetimtaučiai turėję progos perversti žurnalą pakartotinai perspėjo dėl netikusių vertimų, ypatingai straipsniuose apie "Sibiro maldaknygę").

"Eltos" angliškam biuleteny rašoma apie lietuvių tautos mažėjimo problemą. Kai visi tik kalba apie "population explosion" "mes siūlome pakalbėti apie šalį, kuri išmiršta. Ta šalis vadinasi Lietuva". Biuletenis apskaičiuoja, kad lyginant su prieaugliu, kuris buvo Lietuvos respublikoj ir normaliu prieaugliu visose tautose, sovietams "išlaisvinius" Lietuvą jau prarado apie 1.500.000 žmonių. Priežastis biuletenis nurodo įvairias. Labiausiai betgi krenta į akis sovietų neramios sąžinės argumentas. Jei 1944 metais Maskva skelbė, jog naciai (leidę Stalinui pasiimti Lietuvą) išžudę 300.000, tai patyrus savojo pokario surašymo "prakeiktus" duomenis, Maskva staiga pakėlė nacių išžudytų žmonių skaičių daugiau nei dvigubai — 700.000! "Elta" skelbia, kad kitos priežastys tikrumoj esančios šios: 350.000 deportuota Sibiran; 30.000 žuvo "guerrilla" kare 1944-1951 m.; 100.000 "savanoriškai išsikėlė iš Lietuvos"; 180.000 repatriavo po karo Lenkijon; 60.000 pabėgo į Vakarus; sovietinėmis valdymo sąlygomis gimimų skaičius per tą laikotarpį sumažėjo 200.000. "Elta" kaltina, kad sovietai tikrumoj tęsia pabaltiečių sunaikinimo ir likusių surusinimo mintį, nors dabar kurkas subtiliau. (Šitą mintį ypač kelia latviai išeiviai, kurie sako, kad Latvijoj 40% gyventojų jau yra ne latviai — girdi, per porą metų latviai tapsią savo krašte mažuma — inteligentijai daugumoj pasitraukus į Vakarus). Keista, betgi, kad "Eltos" anoniminis redaktorius drįsta straipsnyje pasisakyti daugiau nei VLIKo pirmininkas laiškuose vakariečių laikraščiams. "Eltos" redaktorius kaltina "O kaip Vakarai? Jie tapo keistai nepasiekiami žinioms apie mirtį ir kentėjimus, net ir tuo atveju, kai ištisos tautos yra liečiamos . . ." "Mes visgi tikime, kad Vakarai turi sąžinę ir dėlto dar kartą pateikiame žiniai šiuos skaičius . . ."

Tautos Fondas ir Talkos Fondas

Pastebėta, kad Toronto lietuvių visuomenė nesiorientuoja, kas yra taip vadinamas "Talkos" arba "Nepirklausomybės Fondas", koks yra jo tikslas, o svarbiausia, kuo jis skiriasi nuo visiems žinomo "Tautos Fondo".

1944 m. vasario 16 d. visos Lietuvos pogrindžio politinės grupės sudarė vieną "Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą" — VLIKą, kuris paskelbė tos dienos data visų grupių pasirašytą deklaraciją. Lėšos jam buvo parūpinamos visuomeninių organizacijų ir pavienių asmenų. VLIKui į Vakarus pasitraukus, atsirado reikalas parūpinti Lietuvos vadavimo darbui pakankamų ir pastovių lėšų. Todėl Vykdomosios Tarybos pasiūlymu buvo įsteigtas Tautos Fondas. Jo uždavinys buvo rinkti lėšų Lietuvos laisvinimo reikalams. Kanados Lietuvių Centro Taryba, tuomet apjungusi daugumą lietuviškų organizacijų, pritarė VLIKui ir savo 1948 m. rugsėjo 16 d. posėdyje nutarė steigti Tautos Fondo Atstovybę Kanadoje. Visose stambesnėse kolonijose Kanadoje buvo įsteigti Tautos Fondo skyriai, o mažesnėse Tautos Fondo įgaliotiniai.

Dėka tautiečių pritarimui, pasitikėjimui ir patriotizmui, lėšos Tautos Fondui iš visų kolonijų Kanadoje pradėjo plaukti ir vis didėti, jog po JAV lietuvių, Kanados lietuviai pirmauja Tautos Fondui sukeltų lėšų didumu.

Aukos Tautos Fondui gaunamos nusistovėjusia tradicija, Vasario 16 d. minėjimuose, kuomet kiekvienas susipratęs lietuvis aukoja pavergtos tėvynės laisvinimui, o taip pat ir per vykdomus Tautos Fondo aukų vajus, atsilankant namuose ir iš gegužinių ir iš kitų tautinių parengimų pelno.

Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje jos surinktas lėšas siunčia Tautos Fondo Vyriausiai Valdybai, kuri iš tų pinigų išlaiko Europoje tris radio valandėles žinioms į Lietuvą transliuoti — vieną Madride ir dvi Romoje. Vokietijoje Tautos Fondas išlaiko monitoringą, kas dieną radio žiniom iš Lietuvos rinkti, o be to, spausdina Eltos žinių biuletenį keturiom kalbom, kuris siuntinėjamas pasaulio spaudai ir juo informuojamas laisvas pasauils apie dabartinę padėtį okupuotoje Lietuvoje.

Nuo VLIKo prieš keletą metų atsiskyrę tautininkai ir keletas mažesnių grupių įsteigė savo, taip vadinamąjį "Talkos" arba "Nepriklausomybės Fondą". Talkoje susijungusios grupės čia Toronte darydavo savo atskirus Vasario 16 d. minėjimus ir savo narių bei prijaučiančiųjų tarpe rinkdavo aukų savo Fondui. Iš Tautos Fondo pusės su apgailestavimu buvo žiūrima į šitą jų veiklą, bet niekas negalėjo neigti jų teisę savo uždaruose minėjimuose rinkti aukų jų Fondui.

Visos iš VLIKo pusės darytos pastangos, kad Talka grįžtų į VLIKą ir vėl veiktų kartu, nuėjo niekais.

Toronte Vasario 16 d. minėjimą, per paskutinius 10 metų, rengė Toronto apylinkės valdyba su Tautos Fondu bendrai. Aukas prie įėjimo į minėjimą rinkdavo Tautos Fondas ir iš jų užmokėdavo minėjimo išlaidas. Pelnas likdavo Tautos Fondui. Bet 1959 m. Talka, panaudodama tuometinio apylinkės valdybos pirmininko palankią laikyseną Talkai, ir apylinkės valdybai pilnai nesiorientuojant tame reikale, buvo leista rinkti prie įėjimo į minėjimą aukų Talkai savo fondui ir dar apylinkės valdybai padengti minėjimo išlaidoms.

Toks per paskutinius 10 metų nematytas precedentas, kai Nepriklausomybės dienos minėjime trys atskiros organizacijos rinko aukų kiekviena sau, iššaukė Toronto lietuvių daugumoje suprantamą pasipiktinimą, tuo labiau, kad Talka šios viešos rinkliavos sumos nepranešė nei apylinkės valdybai ir nepaskelbė Kanados lietuviškoje spaudoje, laikydama viešą aukų rinkliavą savo grupės privačiu reikalu.

Iškyla klausimas, ar Talka turi juridinio ir moralinio pagrindo dalyvauti aukų rinkime viešuose Vasario 16 d. minėjimuose. Jokio teisinio pagrindo **Talka tam neturi**, nes ji niekuomet nėra gavusi iš Kanados lietuviškų organizacijų tokio pripažinimo, kaip Tautos Fondas. Jeigu ji varo atskirą nuo VLIKo politiką, ji neturėtų maišytis Tautos Fondo daromuose parengimuose. Ji gali veikti tik savųjų tarpe.

Talka, atstovaudama 5-10 procentų visų lietuvių išeivių Kanadoje, negali kalbėti ir apie moralinę teisę. Visiems yra žinoma, **kad Talka, VLIKo kartu su Tautos Fondu vedamame laisvinimo darbe nedalyvauja ir kad ji pati nėra pasiėmusi mums žinomo kito laisvinimo baro, kuris pateisintų viešą aukų rinkimą Nepriklausomybės minėjimuose.**

Kiekvienas tos dienos aukotojas, be abejonės nori, kad jo auka tikrai tektų pačiam laisvinimo darbui, bet nedingtų kurios kitos grupės fonde arba partijos ižde. Kiekviena politinė grupė berods turi teisės rinkti aukų savo narių arba prijaučiančiųjų tarpe ir iš surinktų pinigų daryti išlaidas savo nuožiūra. Kitaip betgi yra diskutuojamame reikale.

Talka dalyvavo viešoje aukų rinkliavoje Vasario 16 d. minėjime, kurį rengė ne Talka savo nariams bei draugams, bet Toronto apylinkės valdyba visiems lietuviams. Jai tad buvo privaloma netik tuojau pranešti surinktų aukų sumą Toronto apylinkės valdybai, ko Talka nepadarė, bet ir metų gale pateikti Toronto apylinkės kontrolės komisijai visą Talkos arba Nepriklausomybės Fondo metinę piniginę apyskaitą, iš kurios būtų galima matyti, kuriems reikalams surinktos aukos buvo išleistos.

Metinė piniginė Talkos arba Nepriklausomybės Fondo apyskaita privalo būti paskelbta lietuviškoje spaudoje, čia Kanadoje "Tėviškės Žiburiuose" ir "Nepriklausomoje Lietuvoje", kad kiekvienas aukotojas perskaitęs sužinotų, kaip jo pinigai buvo suvartoti. Talka arba Nepriklausomybės Fondas nepadarė nei vieno, nei kito.

Taip elgiantis Talka neturi jokios teisės dalyvauti viešame aukų rinkime Lietuvos laisvinimo reikalams.

Pabaigoje norima pažymėti, kad Tautos Fondo skyrius Toronte kasmet siunčia savo metinę apyskaitą Toronto apylinkės valdybai ir Tautos Fondo Atstovybei Kanadoje, kuri paskelbia metinius duomenis Kanados lietuviškoje spaudoje.

Jeigu Talka artimiausiu laiku nepaskelbs savo 1959 metų apyskaitos, kiekvienas Vasario 16 d. minėjimo dalyvis žinos, kad jo auka buvo sunaudota ne Lietuvos laisvinimo, bet Talkos privatiems reikalams.

Dr. M. Anysas.

Dar dėl "Mūsų bankai ir palūkanos"

Praeitų metų Kanados lietuviškoj spaudoj pasirodė tarp kitų du geri straipsniai koperatinio - savitarpinio kredito reikalu. Deja, galutinėse išvadose dėl nuošimčio dydžio abu susipainiojo: vienas fiktyviai mažindamas, kitas taip pat neteisingai didindadamas. (Žiūr. "NL" Nr. 47 ir 51).

Keistai skamba E. Sudiko išvedžiojimai, kad imant 10% už turėtą paskolą ir prabūtą laiką galutinėje sąskaitoje nuošimtis sumažėjąs iki 6%. Tai yra fiktyvinė išvada, ką J. Bulota savo pirmu pavyzdžiu teisingai įrodė. Jei imama 10% už faktinai turėtą skolą ir už praeitą laiką, tai nuošimtis ir lieka 10. Čia jokio mažėjimo negali būti ir nėra.

Tolimesnėse išvadose ir J. Bulota susipainiojo. Palūkanoms apskaičiuoti nereikia nei augštosios matematikos, nei algebros; užtenka keturių elementarinės aritmetikos veiksmų. Palūkanų kursas einamas kartais antroj, kartais trečioj gimnazijos klasėje aritmetikos kurse. Tada mokinys nei algebros nei augštosios matematikos nėra dar nei ragavęs. Žinoma, algebra ir augštoji matematika duotų bendresnes išvadas.

J. Bulotos išvedžiojime išeina, jog dvylika kartų sudėjus po 1 rezultate gauname 12,4 vietoje 12, arba visus metus mokėjus 12% metų gale jis virstąs 12,4. Atsimenu universitete studijų laikais visai tvarkingai įrodydavome 2+2=3. Ir tai galima įrodyti prileidus vieną, sunkiai pastebimą klaidingą prielaidą. Panašiai klaidinga prielaida įsivėlė ir į J. Bulotos nuošimčio apibrėžimą. Jo apibrėžimas skamba sekančiai: "Nuo seno žinoma ir dabar metinės palūkanos (turėtų būti nuošimtis) skaitoma susitarus % nuo kiekvieno pasiskolinto 100 užmokant po metų". Tai tik J. Bulotai žinomas apibrėžimas. Ištikrųjų aritmetikos vadovėliai sako: "Metinis nuošimtis yra palūkanos apskaitytos už 100 į metus". To pakanka. Aiškumo dėlei pridėkime: kai palūkanos mokamos perijodo gale. Tai faktiškai išeina iš paties pabirėžimo. Čia tik jo išplėtimas. Jei palūkanos mokamos ne periodo gale, jos keičiasi: tą matysime iš tolimesnio svarstymo. Reikia skirti nuošimtį ir palūkanas. Nuošimtis yra palūkanų augštis, skalė, tarifas; tuo tarpu palūkanos yra suma mokama už tam tikrą paskolą išbuvusią tam tikrą laiką: dieną, savaitę, mėnesį, metus ar panašiai.

Paskola labai retai imama metams. Prekybinis-komercinis kreditas praktikuojamas dažniausiai 3 mėnesiams, rečiau 6. Vekselių diskontas pasitaiko net kelioms dienoms. Hypotekinis kreditas eina nuo 5 iki 25 metų. Paskola gali būti savaitei, mėnesiui net dienai ir visuomet galime tiksliai apskaičiuoti metinį nuošimtį. Pagal J. Bulotos apibrėžimą išeina, kad ir pasiskolinęs mėnesiui, palūkanas teturėtum mokėti už metų (žiūrėti apibrėžimą "**užmokant po metų laiko**"). Tai išeina Jonas pasiskolino iš Petro $1.000 1960 metų sausio mėn. 1 d. vienam mėnesiui iš 12%. Pagal J. Bulotą išeina, kad jis vasario 1 d. grąžina $1.000 skolos, bet palūkanas $10 turės mokėti tik 1961 m. sausio 1 dieną, tai yra už metų. Kitaip jis, pagal Bulotą, mokėtų palūkanas iš anksto. Čia ir yra ta J. Bulotos metinio nuošimčio apibrėžime klaidinga prielaida.

Susipainioti pasitaiko dažnam, bet šiuo atveju, atrodo, bus susipainiojęs dvigubos revizijos komisijos atstovas, o ne "Lito" nuošimčio aiškintojas.

Paimkime J. Bulotos duotąjį pavyzdį: sausio 1 d. pasiskolinta $1.200 iš 12% numokant kas mėnesį po 100.

Sausio mėnesį skolos buvo $1.200. Mėnesio gale jūs sumokėjote $100 skolos ir $12 palūkanų. Čia nuošimtis yra 1 mėnesinis arba apskaičius už metus bus 12 metinis. Jokio palūkanų iš anksto mokėjimo čia nėra. Jūs visą mėnesį naudojotės $1.200 ir mėnesio gale sumokėjote palūkanas.

Vasario mėn. jūs esate skolingas $1.100 (jei norite iš naujo pasiskolinote $1.100 padengęs $1.200). Per visą mėnesį jūs naudojotės $1.100 ir mėnesio gale sumokėjote palūkanas $11. Reiškia vėl išeina 1 mėnesinis arba 12 metinių nuošimčių.

Taip jūs galite tęsti 12 mėnesių mokėdami 1 mėnesinį nuošimtį. Sudėjęs už 12 mėn. po 1 už metus gausite 12 metinių ne 12,4 kaip nori J. Bulota. Arba visus metus mokėjus 12% jis jokiu būdu metų gale negali išvirsti į 12,4. Nebent pagal reliatyvumo teoriją . . .

Kitaip išeina, jei mokėsite palūkanas kas mėnesį iš anksto. Taip pasiskolinę $1.200 ir sumokėję palūkanas $12 mėnesio pradžioje faktinai jūs gaunate $1.200—$12=$1.188. Čia mėnesinis nuošimtis bus 12 : 11,88=1,0101 praktiškai 1,01. Apskaičius į metinį turėsime 12,12.

Panašiai vasario mėn. jums skolos liko $1.100, bet jūs palūkanas $11 sumokate mėnesio pradžioje. Reiškia jūs paskolos gavote $1.100—$11 (atskaitytas iš anksto palūkanas) = $1.089. Čia irgi išeina 11 : 10,89=1,01 mėnesinis nuošimtis arba 12,12 metinių.

Išvados:

1. Nuošmtis nesikeičia, jei palūkanos mokamos betkokio periodo gale: dienos, savaitės, mėnesio ar metų. Jūs skolinatės, sakysim, $100 ir betkokio periodo gale sumokėjote palūkanas. Reiškia pasiskolintų $100 jūs naudojotės pilnai, už kurį jūs mokėjote palūkanas. Šį palūkanų apskaitymo būdą naudoja "Litas" ir bendrai Kanados koperatinės kredito įstaigos. Čia nuošimtis yra toks, koks jums sakomas.

2. Nuošimtis nežymiai didėja, jei palūkanos imamos kas mėnesį iš anksto. Kaip iš pavyzdžio matėte jis iš 12% metinio virsta į 12,12. Šis mokėjimo būdas veik nevartojamas.

3. Nuošimtis žymiau auga, jei jis imamas už visą laiką: sakysim 3 mėn., 6 mėn. ir panašiai iš anksto. Tuomet jis iš 12% virsta tikrumoje į 13,6. Šį palūkanų apskaitymo būdą vartoja komerciniai bankai.

4. Nuošimtis praktiškai dvigubėja, jei jūs skolinatės numokėtinai kas mėnesį, bet palūkanas jums apskaito nuo pirminės sumos. Taip daro finansų kasos ir krautuvės, kurios parduoda į kreditą.

Sakysim pasiskolinote $1.200 iš 12% numokant kas mėnesį po $100. Jums paskaito palūkanų $144 už $1.200. Tuo tarpu jūsų skolos vidurkis yra $1.200+$100 : 2=$650. Reiškia jūs visus metus buvote skolingas ne $1.200, bet $650 ir palūkanų turėtų būti $78. Reiškia pagal nuošimčio skalę 12% jūs permokėjote $66 arba metinis nuošimtis išeina 22, 1. Žinoma, nuošimtis dar gerokai didės, jei jūs turite mokėti tam tikrą komisiją-honorarą už paskolos parūpinimą, kaip dažnai praktikuojama parūpinant hypoteką-morgičius ir finansų kasose Apytikrai skaičiuojama, jog finansų kasų tikras nuošimtis yra 24.

D. Jurkus.

Valdžia pradeda remti eksportą

(CSc). Jau eilė metų, kaip Kanada yra ketvirtoji ar penktoji valstybė pasaulyje savo užsienio prekybos didumu, turint galvoje tik laisvąjį pasaulį. Pagal turimus statistinius davinius, Kanada užsileidžia tik tokiems prekybos milžinams, kaip JAV, Didžioji Britanija ir Vakarų Vokietija, nuolat rungtyniaudama su Prancūzija. Kanados užsienio prekybos didumą galima suprasti ir iš fakto, kad metai iš metų apie ketvirtadalis visų prekių, parduodamų Kanadoje, yra užsienio kilmės.

Turint didelį importą, visad svarbu turėti ir didelį eksportą. Nežiūrint to, Kanados vyriausybė visą laiką atsisakydavo parem ti eksportą finansiniai, kaip tai daro daugelis didelės užsienio prekybos kraštų. Tai buvo remiama motyvu, kad pagrindiniai Kanados klijentai yra JAV ir D. Britanija, patikimi klijentai, greitai moką pinigus. Taigi valdžia vis laikėsi nuomonės, kad parėmimas eksporto mokesčių mokėtojų pinigais yra nepriimtinas dalykas. To išvadoje kanadiečiai eksportininkai neretai būdavo išstumiami iš pasaulinių rinkų tų kraštų, kurių vyriausybės eksportą remdavo. Kanadiečiai eksportininkai, palikti vien savo rizikai, bijodami pakelti riziką, būdavo labai atsargūs, nuo ko nukentėdavo eksporto didumas.

Turint galvoje, kad eksporto didumas yra lemiantis Kanados gerbūviui, kad varžybos pasaulinėje rinkoje vis didėja ir kad daugumas kraštų, su kuriais Kanada konkuruoja, eksportą palaiko valstybiniu mastu, Dominijos vyriausybė ir nutarė padaryti pirmą žingsnį eksporto palaikymo kelyje. Šioje parlamento sesijoje Senate praėjo įstatymas, kuris įkūrė Export Credit Corporation — valdišką kompaniją, kurios tikslas ištiesti ranką eksportininkams. Principiniai naujoji sistema veiks taip. Užsienio importininkas, užsakydamas prekes, išduos kanadiečiui eksportininkui pasižadėjimo raštą. Kanadietis eksportininkas gaus po tuo raštu valdžios garantiją ir galės jį inkasuoti banke.

Nereikia daug aiškinti, kad šitokia valdžios garantija nebus taikoma visam eksportui. Tai galios tik platesnio masto apyvartai ir tai tokiomis prekėmis, kurias yra svarbu parduoti valstybiniu mastu. Valdžia neturi intencijos leisti pasipelnyti privatiems pirkliams, darant rizikingas operacijas ir paliekant visą riziką valdžiai, teisingiau — mokesčių mokėtojams. Tai bus taikoma tik tais atvejais, kai Kanados eksportas kurioje pasaulio vietoje bus pavojuje, kai to eksporto netekimas palies didelį dirbančiųjų skaičių ar kitais panašiais atvejais.

Žinoma, tebelieka atviras klausimas, ar apsimoka remti privačius pirklius valdžios garantijomis (t.y. mokesčių mokėtojų pinigais) tam, kad palaikyti vieną ar kitą svarbią eksporto šaką. Galima galvoti taip ir kitaip. Yra aišku, kad dabartinėse sąlygose tai beveik neišvengiama, norint išsilaikyti pasaulinėse rinkose. O eksporto didumas tokiam kraštui kaip Kanada, kuris tiek daug importuoja, yra gyvybinis.

New Delhi. — Indijos Andrga provincijos premjeru išrinktas D. Saudgiwey, kilęs iš nepailečiamųjų kastos. Tai rodo, kad Indijoje kastų griežtosios sienos jau nyksta.

Vašingtonas. — Derybos dėl karo metu duotųjų sovietams paskolų, vykusios ambasadoriui Menšikovui grįžus į Vašingtoną, vėl nutrūko, nes sovietai norėję kartu prijungti ir prekybines derybas.

Visi mašinų remonto darbai lietuviams atliekami pigiau, lietuviškame

WALLY'S GARAGE

Sav. VL. TARVYDAS

5 Robert St., Toronto (prie Spadina-College)

Automatiškos transmisijos ir visi kiti taisymų darbai atliekami sąžiningai ir visas darbas garantuotas.

TEL. NAMUOSE: RO. 3-2445. TEL. DARBE: WA. 1-9541.

TAUPYK ir SKOLINKIS

Kredito Kooperatyve "PARAMA"

Paskola 1 asm. iki $3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.

DARBO VALANDOS:

Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 val. vak.
Antradieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto uždaryta.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.

Telefonas LE. 2-8723

Right-Time Watch and Clock Repair

2748 Dundas St. W. Tel. RO. 3-1862

Taisomi visų rūšių laikrodžiai ir žadintuvai, darbas atliekamas prityrusio laikrodininko greitai ir sąžiningai.

FELIKSAS BARZDŽIUS

VENUS

GĖLĖS VISOKIOMS PROGOMS — vestuvėms, gimtadieniams, laidotuvėms ir t.t.
Pristatome į namus. Kalbame lietuviškai.
Tel. LE. 4-4645, po 6 v. v. tel. LE. 3-4037
231 RONCESVALLES AVE.

CONSUMERS' GAS CO.

Autorizuotas Dyleris

KROSNYS-GAZAI-ALYVA-ANGLYS

CONVERSION BURNERS — gazo ir alyvos. VANDENS TANKAI — gazo ir alyvos. VĖSINTUVAI (air conditioners) vasarai ir žiemai. KROSNYS "GURNEY" — gazo ir elektros. ŠALDYTUVAI — gazo ir elektros.
Duodama iki 5 metų išsimokėjimui. . . Visų rūšių remonto darbai.

Rose Heating - Tinsmith Co.

KRAUTUVĖ: 723 GERRARD ST. E. - TEL. HO. 6-1623
Lietuviai savininkai ZALECKIAI
Pas mus pigesnės kainos ir didelis pasirinkimas.

MANN & MARTEL Ltd. Realtors

1199 Bloor St. W. Tel. LE. 4-8481 **1159 St. Clair Ave. W. Tel. LE. 7-2611**
2336 Bloor St. W. Tel. RO. 2-8255

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

Bloor - Margueretta
$1.500 įmokėti, 6 kambarių namas, mūrinis frontas, švarūs kambariai, alyva apšildomas. Arti krautuvių ir susisiekimo. Pilna kaina $10.800.

Bloor - Lansdowne
$2.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, naujas alyvos pečius, vieta garažui. Dideli ir gražūs nepereinami kambariai. Galimybė dar padaryti vieną kambarį pirmam augšte. Viena skola balansui. Tuojau galima užimti.

Roncesvalles - Wright
$3.500 įmokėti, 8 didelių kambarių, gero mūro atskiras namas su vieta garažui. Vandeniu alyva apšildomas, nepereinami kambariai. Arti susisiekimo ir krautuvių. 3 moderniškos virtuvės. Geras morgičius.

Krautuvė ir 5 kambariai
$3.500 įmokėti, graži krautuvė tinkanti betkokiai prekybai ir 5 kambariai, Dundas g-vėje netoli Brock Ave. Tuojau galima užimti. Geros pirkimo sąlygos.

Bloor - Jane
$3.500 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, alyva apšildomas, moderniška virtuvė. Tuojau galima užimti.

Eglinton - Bathurst
$5.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūro namas, vandeniu alyva apšildomas, garažas, 2 modernios virtuvės. Pilnai užbaigtas rūsys. Visai arti Eglinton g-vės. Tuojau galima užimti.

Oakwood - St. Clair
$5.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūro namas su garažu, vandeniu alyva apšildomas, 2 modernios virtuvės. Viena skola balansui 10 metų, lengvi mokėjimai.

Bloor - Jane
$10.000 įmokėti, 8 didelių kambarių per 2 augštus, mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir šildomu garažu, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, didelis sklypas, arti visko. Geros sąlygos.

Tabak ofarma (ūkis)
$10.000 įmokėti, 140 akrų tabako farma su gerais trobesiais ir visa reikalinga mašinerija. Visa žemė tinkama tabakui auginti. 14 mylių nuo Simcoe, arti Erie ežero. 50 akrų patvirtinta (rights). Geros išsimokėjimo sąlygos.

Benzino stotis, 3 krautuvės ir restoranas. 30 mylių nuo Toronto
$15.000 įmokėti, 5 kambarių butas, didelės apyvartos biznis, prie 12 kelio. Viena skola balansui labai lengvomis sąlygomis. Visai arti miesto ir didelio judėjimo. 1 akras žemės.

B. SAKALAS
- SAKALAUSKAS
Darbo telef. LE. 4-8481
Namų tel. LE. 6-1410

Jane - Annette- Warren Park
4 metų senumo
5½% — 20 metų skola N.H.A.
$13.300 pilna kaina; mūrinis, 6 moderniški kambariai, 2 vonios, žaidimo kambarys, privatus įvažiavimas, idealus šeimai. Arti prie krautuvių, mokyklos, susisiekimo. Įmokėti $4.000.

Roncesvalles - Galley Ave.
$15.900 pilna kaina; mūrinis, 7 k., mod. virtuvė, dvigubas garažas, įvažiavimas iš kiemo. Namas geram stovyje.

Bloor - Dundas
$15.900 su $3.000 įmokėjimu; mūrinis, 6 kambariai, išilginis planas, 2 virtuvės, garažas. Tuoj galima užimti.

St. Clair - Oakwood
7 kamb. — 2 augštai
$5.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, moderni virtuvė, alyva šildomas, arti prie susisiekimo, mokyklų. 1 atvira skola.

Jane - Bloor
1 atvira 10 metų skola
$4.900 įmokėti, mūrinis, atskiras, 7 kambariai per 2 augštus, 2 mod. virtuvės, garažas. Šoninis įvažiavimas. Kaina $19.500. Tuoj galima užimti.

Yonge - Eglinton
2 butai — 2 vonios
$6.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 8 kambariai, 2 mod. virtuvės, platus šoninis įvažiavimas, kiemas 30 iš 134. Tuoj galima užimti. Kaina $19.900.

Bloor - Ossington Ave.
10 metų skola
$2.000 įmokėti, mūrinis, 6 kambariai, 2 mod. virtuvės, garažas, įvažiavimas iš kiemo, kaina $15.900.

Roncesvalles - Indian Rd.
$300 pajamų ir 5 kamb. savin.
5 butai — 16 kambarių
$10.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, garažas, šoninis įvažiavimas, kiemas 38 iš 208. Kaina $34.900. Dideli kambariai labai geram stovyje.

Jane - Bloor
8 kamb. — 2 augštai
$5.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, garažas su privačiu įvažiavimu, 2 vonios, 2 mod. virtuvės. Kaina $22.900.

Bloor - Clendenan
$22.9000 šiurkščių plytų iki pat stogo, atskiras, 7 puikūs kamb., 2 mod. virtuvės, garažas.

T. STANULIS
Įst. LE. 7-2611. Namų RO. 6-0105
1159 ST. CLAIR AVE. W.

196 Delaware - Bloor
$7.000 įmokėti, 8 didelių kambarių, atskiras mūro namas, 3 garažai. Kaina $20.000.

College - St. Clarens
$4.000 įmokėti, 11 kamb. atskiras mūro, vand alyva apšildomas, 3 prausyklos iš 3 gabalų. Kaina $23.000.

Roxton - College
$8.000 įmokėti, 8 kambarių naujas gražių plytų, atskiras 2 augštų, vand. alyva šildomas, 2 garaž. Sklypo frontas 55 pėdos.

Vaughan - St. Clair
$5.000 įmok., 9 kamb. atsk. dupleksas, vand. alyva apšildomas, garažas. Skolų nėra. Kaina $15.000.

College - Major
$8.000 įmokėti, 8 kambarių, 4 metų senumo, 2 augštų, vand. alyva apšildomas, 2 garažai. Vertas dėmesio.

Harbord - Bathurst
$7.000 įmokėti, 8 kambarių, 5 metų senumo, gražių plytų atskiras, 2 modernios virtuvės, 2 prausyklos. Labai švarus ir gražus namas, garažas. Kaina $24.000. Rūsys baigtas.

Yonge - Mt. Pleasant
$6.000 įmokėti, 10 kambarių, atskiras mūro, 2 modern. virtuvės, vand. alyva apšildomas, 3 garažai, 2 prausyklos, 2 augštų. Rūsys baigtas 3 kamb. ir virtuvė. Skolų nėra. Kaina $25.000.

Wallace - Dufferin
$6.000 įmokėti, 11 kambarių, 2 augštų mūro, atskiras, vand. alyva apšildomas dupleksas, 2 virtuvės, 2 prausyklos po 3 gabalus. Skubiai parduodamas. Kaina $19.000.

Bloor - Quebec
$5.000 įmokėti, 6 kambarių, 2 augštų, gražių plytų atskiras, 2 virtuvės, 2 vonios, šoninis įvažiavimas, garažas. Kainas $18.000.

Bloor - Runnymede
$5.000 įmokėti, 9 kamb., 2 augštų, atskiras, 2 modern. virtuvės, 2 garažai, privatus įvažiavimas. Skubiai parduodamas. Kaina $19.000.

Bloor - Indian Rd.
$8.000 įmokėti, 11 kambarių, atskiras mūro, 2 augštų, vand. alyva apšild., 2 modern. virtuvės, 2 prausyklos. Garažas. Kaina $23.000.

Bloor - Clendenan
$8.000 įmokėti, 8 kambarių, mūro atskiras, vand. alyva apšild., 2 garažai, 2 augštų. Labai geras namas. Kaina $24.000.

Bloor - Willard
$5.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūro, vand. alyva apšild. modern. virtuvės, garažas. Namas geras. Kaina $21.800.

DĖMESIO! — SKUBU!
Paieškoma I morgičiui $8.000 ir siūloma $4.500 antrų morgičių. Dėl sąlygų prašau paskambinti.

J. KUDABA
1159 ST. CLAIR AVE. WEST
Įst. LE. 7-2611. Namų RU. 3-2105

Automobilių taisymo dirbtuvė
Naujas moderniškas mūrinis vieno augšto pastatas, 84 pėdų ilgumo ir 34 pėdų pločio, netoli Bathurst ir King gatvių. Tinkamas visokiems automobilių remonto darbams arba kitokio pobūdžio dirbtuvėms. Labai vertinga vieta miesto centre netoli Bathurst gatvės. Galite nuomoti 10-čiai metų su teise pirkti vėliau. Pilna kaina tik $36.000. Suinteresuotieji prašau paskubėti.

Baby Point Rd.
Atskiras — 6 kambariai
$3.000 įmokėti, mūrinis labai geras stovyje namas su dviem virtuvėm, alyva šildomas. Privatus įvažiavimas. Pilna kaina $16.500.

High Park Ave. - Bloor
7 kambariai — vienas morgičius
$3.000 įmokėti, mūrinis naujai išremontuotas namas, netoli Bloor gatvės. Labai didelė virtuvė, vandeniu alyva šildomas. Pilna kaina $16.500.

Quebec Ave.
7 kambariai — vienas morgičius
$4.000 įmokėti, atskiras, rupių plytų namas su 4 kambariais pirmame augšte. 2 virtuvės, naujas vandeniu alyva šildymas, labai platus įvažiavimas, 160 pėdų sklypas.

Jane - Bloor
$5.000 įmokėti, atskiras mūrinis, kvadartinio plano, 7 didelių kambarių namas. 2 moderniškos virtuvės, vandeniu šildomas. Neaugšta kaina, vienas atskiras morgičius 10 metų.

The Kingsway
$5.000 įmokėti, vienas morgičius 10 metų, atskiras mūrinis 6 kambarių namas, 10 metų senumo, su privačiu įvažiavimu ir mūriniu garažu. Puikus medeliais apsodintas kiemas, labai gražiame vakarų Toronto rajone.

High Park - Roncesvalles
9 kambariai — 3 virtuvės
$7.000 įmokėti, atskiras mūrinis, šviesių plytų namas, nepereinami kambariai, visur dažyta ir labai erdvus. Vandeniu šildomas su alyva, netoli parko, augštos pajamos.

Bungalow — Swansea rajone
$15.500 pilna kaina, 5 kambariai su pilnai įrengtu kambariu rūsyje. Mūrinis su privačiu įvažiavimu ir garažu. Netoli susisiekimo South Kingsway gatvėje.

S. KĖKŠTAS
2336 BLOOR ST. W.
Įstaigos tel. RO. 2-8255
Namų tel. BE. 3-1372

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

AUSROS ŽINIOS

Šį šeštadienį ir sekmadienį Prisikėlimo patalpose vyks Kanados Sporto Apygardos vyrų ir moterų krepšinio, jaunių-čių stalo teniso ir šachmatų pirmenybės. Pirmenybėse dalyvaus Rochesterio, Montrealio, Hamiltono ir Toronto sporto klubai.

Sekmadienį, dalyvaujant Apygardos vadovui bei Hamiltono ir Toronto klubų atstovams, buvo ištraukti burtai krepšinio rungtynėms ir nustatyta žaidynių tvarka. **Visos žaidynės prasideda šeštadienį 10 val. ryte.**

Krepšinis:
10 val. Aušra - Kovas — mot.,
11.30 val. Vytis - Tauras—vyr.
1 val. Aušra - Kovas — vyrai,
2.30 val. Vytis - Tauras—vyr.,
4 val. III - IV v. — vyrai.

Stalo tenisas: visos rungtynės vyks Prisikėlimo parap. kavinėje. Dalyvauja Rochesteris, Hamiltonas, Vytis ir Aušra.

Šachmatai: rungtynės vyks muzikos studijoje. Dalyvaus Vyčio ir Aušros šachmatininkai. **Bus parvestos tik individualinės rungtynės.**

Sekmadienį tuoj po pamaldų įvyks trumpa oficialioji dalis ir po jos moterų ir vyrų finalai, bei moterų III-IV v. v. rungtynės.

Visi žaidėjai turi būti registruoti FASK-te ir užmokėję starto mokestį — 50 centų vyrams ir moterims ir 25 centai jauniams.

ŠEŠTADIENĮ 8 v.v. Prisikėlimo auditorijoje Aušros Tėvų-Rėmėjų būrelis rengia šaunų **sportininkų ir visuomenės susipažinimo vakarą.** Vakaro metu bus įteiktos Garbės Stipendijos daugiausia Aušros klubui nusipelniusiems nariams, šių metų studentams. Stipendijų mecenatai: Prisikėlimo parapijos Katalikių Moterų ir Katalikų Vyrų D-jos. Nuoširdus ačiū! Taip pat bus įteiktos taurės geriausiems 1959 m. Kanados lietuviams sportininkams ir Pabaltiečių krepšinio nugalėtojams.

Šį antradienį 7 v.v., Bloor, CYO "playoff" rungtynės: Aušra Midget - Corpus Christi ir po jų — Aušra Juvl. - St. Basils. CYO finalai įvyks vasario 20 d., šeštadienį, St Michaels patalpose.

Church lygos rungtynės: antradienį 7 v.v. mūsų salėje Aušra M.B. - St. Christ "playoff" ir po jų Aušra M. - St. Christ; ketvirtadienį 7 v.v. mūsų salėje Aušra B - Alhambra ir 7.15 Alhambra patalpose, Aušra M. - Alhambra.

Praėjusios savaitės rungtynės. B-C lygoje Andys nugalėjo Tridents 77:73. Po šio laimėjimo Andys, su 14 taškų, galutinai įsitvirtino I-je vietoje ir "playoff" žais su latviais; Aušra su 12 taškų, liko II-je ir "playoff" žais su trečioje vietoje stovinčia Tridents komanda. "Playoff" rungtynės prasidės vasario 14 d.

CYO lygos "playoff' rungtynėse Aušra M. nugalėjo St. Basils 55:7 ir 47:12 ir pralaimėjo Corpus Christi 11:20.

Draugiškose rungtynėse Aušros mergaitės nugalėjo Hamiltono Livingstone United Church 41:22.

Numatytos KSA mergaičių A. pirmenybės nukeltos vėlesniam laikui.

Šachmatų lygos rungtynėse Aušra nugalėjo YMCA 3½:2½. Taškus laimėjo V. Petrauskas, V. Genčius ir M. Abromaitis, o B. Genčius sulošė lygiomis. Šios rungtynės buvo paskutinės šį sezoną. Dabar turėsime 2 savaičių "atostogas", nes po šių šešių sunkių lygos rungtynių "esame pavargę". Vasario 6-7 d.d. šachmatų rungtynėse nedalyvausim. Bet sekmadienį, vasario 14 d., tuoj po paskutinių pamaldų **turėsime susirinkimą** Prisikėlimo parapijos kavinėje, kur aptarsime tolimesnę veiklą.

Šachmatų lygos rungtynėse labai gražiai pasirodė šie Aušros žaidėjai, surinkdami daugiausia laimėjimų:

Vyt. Genčius 5½:½ (2-oj lent.)
Vikt. Petrauskas 4½:1½ (1 l.)
Br. Genčius 4½:1½ (5-oj lent.)
M. Abromaitis 3:2 (6-oj lentoj)
P. Mačiulaitis 1½:4½ (3 lent.).

Ketvirta lenta visą sezoną buvo problema. Joje žaisdami 3 žaidėjai nesurinko nė vieno taško. Jų bendras rezultatas 0:7! Bendras Aušros rezultatas 19:17 (19:10).

P. K. M.

VYČIO ŽINIOS

Krepšininkės pralaimėjo pirmas CYO lygos senior klasės pusiaubaigminių peržaidimų rungtynes prieš Corpus Christi 35:33. Nežiūrint pralaimėjimo, kaikurios žaidėjos pasigėrėtinai žaidė ir tas teikia daug vilčių sekančioms rungtynėms, kurios įvyks šį ketvirtadienį 8.15 val. Bloor Coll. Žaidė: E. Žėkaitė 10, Dargytė 2, Rutkauskaitė 2, O. Žėkaitė 5, Anskytė, Barauskaitė, Balsienė 14.

Kanados l. k. pirmenybėse dalyvaus Vyčio vyrų ir moterų komandos. 11.30 val. šį šeštadienį vytiečiai žais su Montrealio Tauru. 2.30 val. vytietės irgi žais su montrealietėmis. Visos rungtynės vyks Prisikėlimo par. salėje. Ten pat vyks ir prieauglio klasės stalo teniso pirmenybės, kuriose dalyvaus 4 jaunosios vytietės.

Slidinėjimo pirmenybes galutinai nutarta pravesti vasario 13-14 d.d. Collingwoode. Pirmenybėse bus mėginama pravesti slalomo varžybas pradedantiems, pažengusiems, vaikams ir, jei atsirastų dalyvių, moterims. Visus slidininkus kviečiame šiose pirmenybėse dalyvauti.

A. Š.

KOVO ŽINIOS

Moterų lygos krepšinio pirmenybių rungtynės pereitą šeštadienį nelaimingai pralaimėtos prieš Hagersville rinktinę pasekme 31:36, nes lietuvaitės buvo žymiai geresnes už priešininkes. Mūsiškės taškų pelnė: Prunskytė 14, Stanaitytė 5, Miniotaitė 3, Petrušaitytė 3, Virbickaitė 6. Artimiausios Kovo moterų komandos rungtynės įvyksta vasario 9 d. 7 v.v. Sanforth mokyklos salėje prieš Livingstono klubą ir vasario 20 d. kovietės žais 2 val. p.p. Wentworth mokyklos salėje su Steel Co. komanda.

Užpildę sportininko registracijos kortelę ir sumokėję FASK-tui nario mokestį, mūsų klubo ir didelės išeivijos sportininkų šeimos nariais tapo: V. Subatnikaitė, L. Mačiulaitytė, E. Bartkutė, S. Šopytė, L. Šopytė, D. Paulaitytė, R. Skaistytė, V. Vaitonytė, O. Bugailiškytė, R. Varanavičiūtė, E. Bugailiškis, D. Kudabaitė, R. Paškevičiūtė. Tai mūsų atžalynas, gimęs Lietuvos okupacijos metu, arba už mūsų tėvynės ribų, daugiausiai Anglijoje ir Kanadoje 1948-51 m. laikotarpyje. Sveikiname mūsų jaunuosius narius, linkėdami sėkmės sportinėje dirvoje.

Šį šeštadienį jokių treniruočių nebus, nes 9 val. rytą vykstame Kanados lietuvių vyrų, moterų krepšinio ir mergaičių stalo teniso pirmenybėms Torontan.

Sveikiname klubo revizijos komisijos nario A. Grajausko šeimą sulaukusią sūnaus, o mažąją Dalytę ir Algirduką — naujo broliuko.

K. B.

1960 m. olimpijadoje Romoje Sovietų Sąj. lengvosios atletikos grupę sudarys 244 sportininkai. Jų tarpe bus 6 lietuviai: ieties metikės Birutė Kalėdienė ir Rimkevičiūtė, disko metikas Baltušnikas, bėgikas Jonas Pipynė, rutulio stūmikas Adolfas Varanauskas ir ėjikas Mikėnas.

Dviratininkų grupėje yra Lietuvos rusas, Vilniaus pedagoginio instituto studentas Timofiejus Zlotnikovas ir lietuvis Juozas Grabauskas, Kauno Politechnikos instituto studentas.

Paryžius. — Prancūzijos karinė valdžia perspėja oro susisiekimo linijas neskristi per centrinę Alžeriją, o kitur neskristi žemiau 10.000 pėdų. Spėjama, kad bus sprogdinama atominė bomba.

OAKVILLE, Ont.

"TŽ" Nr. 3 (523) atspausdintoje iš mūsų apylinkės 'Koresp." pasirašytoje žinutėje yra netikslumų. Būtent: joje pasakyta, kad solidarumo mokesčio už pereitus metus buvo surinkta kiek mažiau ir, kad tam tikra dalis lietuvių ir mūsų apylinkėje kad ir mažos duoklės bendram reikalui netesėjo.

Tikrumoje gi solidarumo mokesčio už pereitus metus visiškai nebuvo surinkta. Bet pereitais metais buvo surinkta už užpraeitus, t.y. už 1958 metus. Reikia stebėtis, kaip p. "Koresp." galėjo neatkreipti dėmesio į perskaitytą susirinkime revizijos aktą.

Gal ir tiesa, kad vienas kitas lietuvis taip mažos duoklės bendram reikalui netesėjo. Bet tai jau bus ne dalis, bet tik pavieniai asmenys. Kažin ar ne daugiau jų susilaikė mokestį mokėti dėl to, jog nebebuvo suorganizuota prieš tai veikusi šeštadieninė mokykla, kurią lankė 17 vaikų.

Iš diskusijų visuotiniame susirinkime paaiškėjo, jog netik neištesėta visų galimybių mokyklai suorganizuoti, bet priešingai, net siūloma pagalba buvo ignoruota.

Pastebėtina ir tai, jog ir pats p. pirm. savo pranešime neminėjo, jog bent būtų buvę bandyta per jo pirmininkavimo 2 mt. suruošti Motinos dienos minėjimą ar kitokį kultūrinį subuvimą, žadinantį tautiečius pabus iš letargino miego.

Oakviliečiai.

NIAGAROS PUSIASALIS

Vasario 16-tosios minėjimo paruošiamieji darbai eina prie pabaigos. Buvo kilę neaiškumų dėl scenos įrengimo tinkamumo, bet atvykus į St. Catharines teatro vadovui K. Veselkai viskas išaiškinta. "Mes norime užsitikrinti ir apsirubežiuoti nuo netikėtumų bei trūkumų, kad jums parodyti vaidinimą pilname jo gražume" — taip K. Veselka išvykdamas pareiškė. Betgi mes žinome, kad Montrealio Dramos Teatras su vaidinimu "Milžino paunksmė" prilygsta savo pajėgumu buvusiam mūsų valstybės teatrui. Veikalas yra puikiai pastatytas. Vien kostiumų gražumu galima gėrėtis.

Bet visa tai reikalauja nemažų išlaidų, todėl apylinkės valdyba prašo visų pagalbos, būtent: paaukokime kiekvienas ruošiamai loterijai nors po vieną fantą ir parašykime po keletą laiškų savo tolimesniems pažįstamiems pakviesdami juos į taip iškilmingą Vasario 16 minėjimą. Fantus rinks vienas iš valdybos narių. Jam kreipiantis neatsisakykite padėti.

Be to, dar keliems aktoriams nesurasta nakvynės. Jei kas galėtų priimti vienai nakčiai, prašom kreiptis į valdybos narį J. Girevičių, tel. MU. 4-2025. Montrealiečiai atvyksta į St. Catharines geležinkelio stotį vasario 20 d., šeštadienį 10.10 val. rytą.

Valdyba primena visoms pusiasalio organizacijoms, kurios turi savo vėliavas, kad pasiruoštų minėjime dalyvauti su vėliavomis.

Apylinkės valdyba.

Sveikiname Niagaros pusiasalio apylinkių valdybas ir "Milžino paunksmę"!

Lietuvos nepriklauomybės šventės minėjimui St. Catharines ir Wellando apylinkių valdybos iškvietė Montrealio lietuvių dramos teatrą su 'Milžino paunksme".

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos St. Catharines skyrius šio didelio įvykio tylomis praleisti negali. Vasario Šešioliktoji Niagaros pusiasalyje visą laiką praeidavo labai kukliai, kai tuo tarpu vilniečiai mažesnės reikšmės dieną — Jonines iškėlė į augštumas. Dėl Joninių iškėlimo yra susilaukta nemažai pagyrimų, iš tūlų asmenų lyg ir pavydo. Patiems Joninių rengėjams darosi nejauku dėl susidariusio įspūdžio, lyg jie būtų vieninteliai iškilmėms ruošti.

Kadangi VKLS-gos tikslas ne savo organizaciją iškelti, bet tautybę, todėl ji **džiaugiasi ir nuoširdžiai sveikina abi valdybas, kad ryžosi didžiąją lietuvių tautos šventę iškelti į tinkamas augštumas.** Gražu, kad atsiranda žmonių, kurie tautos labui atsisako "trupinio aukso ir gardaus valgio šaukšto". Tikime Jūsų gražiu pavyzdžiu paseks daugiau asmenų ir organizacijų ir tada tikrai daugiau padarysime, o darbo vaisiai atneš palaimą.

Nuoširdžiai sveikiname Montrealio Lietuvių Dramos Teatrą atvykstantį su "Milžino paunksme"! Džiaugiamės, kad šimtai lietuvių pamatys didingąją Lietuvos praeitį ir priežastis, kas užkirto kelią tolimesnei Lietuvos egzistencijai. Šimtai lietuvių pamatys visas klastas pastot kelią Lietuvos karūnai, kaip nepriklausomybės simboliui.

Jei mes kaip rezistetnai ne visuomet pajėgiam lietuviškąją visuomenę įtikinti kaimyno klastingumu, tai Jūsų istorinis gyvas paveikslas tikrai tą atliks. Todėl ir parodytas mums ateities darbas bus daug lengvesnis.

Iš širdies linkime, kad "Milžino paunksmę" pamatytų visi šiapus Atlanto esantieji lietuviai.

Kreipiamės į visus VKLS-gos narius ir į visus Vilniaus Krašto lietuvius, kad į šias montrealiečių gastroles į Niagaros pusiasalį atkreiptų dėmesį ir netik kad patys atvyktų, bet ir kitus paragintų atsilankyti, nes kiekvieno lietuvio pareiga šią istorinę dramą pamatyti.

VKLS-gos St. Catharines sk.

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED
REALTORS
527 Bloor St. W. Tel. LE. 2-4404

Jane - Baby Point
$1.500 įmokėti tiktai už tą 6 kambarių mūrinį namą, 4 metų senumo, modernus viduje, privatus įvažiavimas.

Fern - Roncesvalles
$1.500 įmokėti, 8 kamb. per du augštus, mūrinis namas, vonia pirmame ir antrame augšte, alyva šildomas, dvigubas garažas.

High Park Ave.
$4.7000 įmokėti, 9 kamb. atskiras mūrinis namas, vand. alyva. šildomas, 4 kamb. pirmame augšte, 2 mod. virtuvės, privatus įvažiavimas, didžiulis kiemas.

Kingsway Cres.
$5.000 įmokėti, puikus 6 kamb. bangalow, žaidimų kambariai rūsyje, garažas su privačiu įvažiavimu, gražus kiemas, arti susisiekimo.

Roncesvalles Ave.
$5.000 įmokėti, krautuvė ir du apartamentai, alyva šildomas, mūrinis, vieta garažui, palikimas — turi būti parduotas.

Runnymede - Annette
$5.000 įmokėti, puikus 6 kamb. atskiras mūrinis namas, vand. alyvos šildymas, dvigubas garažas, gražus kiemas.

Windermere - Swansea
$5.000 įmokėti, 5 kamb. bungalow, alyva šildomas, garažas, pilna kaina $16.900.

Scarlet Rd. - Jane
$5.000 įmokėti, 1 metų senumo, 10 kamb. dupleksas, moderniškas, į kainą įeina šaldytuvai, elektr. plytos, aluminijaus langai ir durys, privatus įvažiav. Puikus pirkinys.

Jane - Bloor
$5.5000 įmokėti, 7 kamb. per du augštus, atskiras mūrinis namas, vand. alyvos šildymas, garažas.

Marion - Roncesvalles
$7.000 įmokėti, 10 kamb. per du augštus, originalus dupleksas, vand. alyvos šildymas, dvigubas garažas, viena skola likučiui 10-čiai metų, žema kaina.

Jane - Annette
$8.000 įmokėti, 14 kamb. tripleksas, 3 metų senumo, vand. alyvos šildymas, modernus, gera nuoma. Kaina $32.000.

Jane - Bloor
$10.000 įmokėti, puikus 8 kamb. per du augštus, moderniškas namas, ultra mod. virtuvė, vand. alyvos šildymas, garažas, arti visko.

Indian Rd. Cres. - Bloor
$10.000 įmokėti, 13 kamb., atskiras mūrinis namas, vand. šildymas, 3 mod. virtuvės, 2 vonios, 5 kamb. pirmame augšte, dvigubas garažas.

P. KERBERIS
TEL. DARBO LE. 2-4404 - - - NAMŲ LE. 5-1584

Joseph A. PETERS Ltd.
REALTORS
Narys Toronto Real Estate Board.
1162 ST. CLAIR AVE. WEST **TELEFONAS LE. 2-3321**

Bloor - Jane
$5.000 įmokėti, atskiras 7 didelių kamb. namas. Mod. virtuvė, vand. alyvos šildymas. Garažas. Vienas morgičius 10-čiai metų. Labai arti Bloor.

Bloor - Gladstone
$5.000 įmokėti, 7 didelių kambarių, atskiras namas. 2 modernios virtuvės. Naujas mod. pečius. 3 garažai. 2 minutės iki Bloor.

St. Clair - Oakwood
$2.500 įmokėti, 7 labai didelių kambarių, atskiras namas. Didelė moderni virtuvė, alyva šildomas, vieta garažui.

Christie - St. Clair
$2.000 įmokėti, gero mūro, 8 kambarių namas. Virtuvė kiekviename augštę. Alyva šildomas, garažas.

Bloor - High Park
$5.000 įmokėti, atskiras gerų plytų 10-ties kambarių namas su atskirais įėjimais. 2 virtuvės, 2 vonios, garažas. Vand. ir alyvos šildymas.

St. Clair - Oakwood
Dupleksas
12 didelių ir gražių kambarių, 3 vonios, garažai. Labai geras pirkinys.

Pirkdami ar parduodami kreipkitės:
B. MARIJOŠIUS
Įstaigos tel. LE. 2-3321 Namų tel. RO. 2-5543

Collingwood, Wasagos ir Stayner
apylinkėse ūkių-farmų, vasarnamių, garažų, gazolino stočių ir kito nekiln. turto pirkimo-pardavimo reikaluose tarpininkauja lietuvis pardavimo agentas
V. (Vic) BUTRIMAS
Dėl informacijų rašykite: V. Butrimas, Box 83, Collingwood.
Skambinkite: 62 W 2, Collingwood.
GEO. HUNT REAL ESTATE
128 Hurontario Str.
Collingwood, Ont.

JOINT REALTY LTD.
899 BLOOR ST. W. - TEL. LE. 4-6381
Turime daug įvairiose vietose namų pasirinkimui tik kreipkitės ir gausite pilnas informacijas.
Tvarkome visus morgičių reikalus.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
Visų rūšių šildymas ir įvairios pompos.
999 College St., Toronto. Telef. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Vaistai Lietuvon!
ĮSIGELBĖKITE GYVYBES, PASIUSKITE SAVO GIMINĖMS IR DRAUGAMS VAISTŲ.
Rašykite, telefonuokite ar atvykite pas mus. Viską informacijos veltui.
WALTMAN'S Patikima Vaistinė
1147 DUNDAS ST. W., Ossington kampas (priet. Lietuvių Namus)
TELEFONAS LE. 6-2139

Tinko remontas ir gyptex darbai
Tel. RO. 6-5420
S. ANDRIEKUS

LATVIŲ GĖLIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.
PAS MUS PUIKIAUSIOS GĖLĖS . . .
★ Puokštės nuotakoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškame ir kanadiškame stiliuje.
★ Įvairiausių rūšių skintos gėlės bei vazonai su gėlėmis.
★ Mes turime gintaro irkitokių išdirbinių dovanoms.
Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.
LOTUS

NAUJAME MODERNIŠKAI ĮRENGTAME
MOUNT ROYAL MOTORS
garaže jūs galite savo automobilio pataisymo reikalus išdėstinti [illegible]. Daugiau kaip 20 m. patyrimo praktika mes garantuojame darbo sąžiningumą.
Darome visų rūšių automobilių ir sunkvežimių mechaniškus pataisymus, sulankstymų ištaisymus, dažymą, priekinių ratų sureguliavimą ir balansavimą su geriausiomis BEAR mašinomis, automatiškas ir standartines greičių dėžes, stobdžių juostų pakeitimus — nuo $18.00.
Taip pat turime padangų, baterijų ir kitų auto reikmenų.
Vilkiko patarnavimas veikia 24 valandas. Lietuviams duodama nuolaida.
3 Aukland Rd. — Tel. BE. 2-2131
Nakties metu tel. RO. 7-0086
(Aukland gatvė prasideda prie 5249 Dundas St. W., į vakarus nuo Six Point).

KVASIS
REAL ESTATE
872 Bloor St. W. Telef. LE. 1-4605

Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statybioms.

BLOOR - OSSINGTON, $3.000 įmokėti, 6 kambarių, pusiau atskiras, mūrinis, alyva apšildomas, garažas, vienas morgičius balansui.
ST. CLAIR - GLENHOLME, $6.000 įmokėti, 7 kambariai per du augštus, mūrinis namas, garažas, privatus įvažiavimas, alyva apšildomas, netoli susisiekimo ir mokyklos.
SWANSEA - ELLIS PARK RD., $7.000 įmokėti, 6 kambarių, atskiras, kvadratinio plano, gražus kiemas, garažas, vienas morgičius 10-čiai metų.
HIGH PARK - ANNETTE, $5.000 įmokėti, 8 kambarių, mūrinis, geras pajamų namas, alyva apšildomas, netoli krautuvių ir susisiekimo.

JŪSŲ PATARNAVIMUI SKAMBINTI:
J. GUDAS - namų tel. RO. 6-8096

SHORTILL & HODGKINS LIMITED Realtors
3269 BLOOR ST. W., TORONTO - - - BE. 3-3263

BLOOR - JANE. $22.900. Atskiras namas, šiurkščių plytų, 6 dideli kambariai, kvadratinio plano, karšto vandens alyvos šildymas, 2 modernios vonios ir žaidimų kambarys rūsyje. Privatus įvažiavimas, garažas.

BLOOR - SIX POINTS. $15.500 pilna kaina šiam 6 kambarių, šiurkščių plytų namui, maždaug 8 metų senumo. Moderni virtuvė, alyva šildomas, privatus įvažiavimas, netoli susisiekimui autobusas ir krautuvės. Savininkas išsikelia. Užimti galima kiekvienu laiku.

BLOOR - SIX POINTS. $21.500, atskiras namas, gerų plytų, centrinio plano, 9 kambariai per du augštus. 2 miegamieji ir 4 gabalų vonia pirmame augšte, viršuje 4 miegamieji su 4 gabalų vonia. Alyva šildomas, 60 pėdų pločio sklypas. Privatus įvažiavimas. 4½% skola. Apžiūrėti galima kiekvienu laiku.

SHORTILL and HODGKINS LTD. REALTORS firma yra pasižymėjusi geresnių namų pasirinkimu su geresnėmis išmokėjimo sąlygomis.

Dėl šių ir kitų nuosavybių norėdami pirkti ar parduoti skambinkite GEO KARALIUI. Telefonai: įstaigos BE. 3-3263, namų LE. 2-8146.

MORKIS A. J.
Real Estate Broker
NARYS TORONTO REAL ESTATE BOARD
1077 Bloor St. W. (prie Dufferin St.)
LE. 4-8459, LE. 4-8450. Namų BE. 3-5996

KRAUTUVĖS SU NAMU
$5.000 įmokėti, mūrinis namas, krautuvė tinkanti įvairiam bizniui, 16 iš 40 pėdų dydžio su 1 kambariu. Viršuje 3 kambarių butas su atskiru įėjimu. Alyva šildomas, garažui vieta. Vieta Queen St. prie Ossington. Kaina $20.900.

$3.000 įmokėti, gerų plytų namas, namų apyvokos krautuvė su 1 kambariu. Viršuj 3 kambarių butas su atskiru įėjimu. Moderni virtuvė, vandeniu alyva šildomas. Garažas. Vieta: Gerrarde - Broadview. Kaina $14.000.

10 AKRŲ ŪKIS
$4.000 įmokėti, lygi ir sausa vieta prie Milton miesto ir frontu prie Baseline gatvės. 21 mylia nuo Toronto. Kaina $8.000.

BLOOR - RUSHOLME
$4.000 įmokėti, gerų plytų, 9 didelių kambarių dupleksas, 2 modernios virtuvės, alyva šildomas, 200 pėdų ilgio kiemas su dvigubu garažu. 10 metų vienas morgičius, arti Bloor St.

BLOOR - INDIAN ROAD
$4.000 įmokėti, atskiras, švarus, dviejų augštų, 6 kambarių, 2 modernios virtuvės, 2 vonios, vandeniu alyva šildomas, garažas, geri morgičiai. Kaina $19.500.

BLOOR - DUFFERIN
$2.500 įmokėti, gerų plytų, 8 kambarių, 2 virtuvės, 2 vonios, išilginiai koridoriai, vandeniu alyva šildomas, dvigubas garažas, 7 metų morgičiai, Kaina $16.700.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius

Ken WILES
REALTOR LTD.
1190 Bloor St. W. (prie Brock Ave.)
Telefonas LE. 7-3173
Didžiausias pasirinkimas namų biznių visame Toronte.
Nuoširdus ir sąžiningas patarnavimas.
Rūpestingas morgičių sutvarkymas.

Bloor - Lansdowne
$2.500 imok., 6 did. gražus kamb., mūr., 2 mod. virt., naujas gazo šildyti. Galima tuoj užimti.

Bloor - Ossington
$3.000 imok., mūr. 7 kamb., mod. virt., 2 vonios, vand. alyva šild., did. kiemas, garažas. Namas be skolų. Pasiteiraukit.

Jane -Annette
$3.500 imok., atsk., mūr., 6 kamb., mod. virt., vand. alyva šild., did. kiemas, šoninis įvaž., garažas. Arti mokyklos ir kraut.

Rogers - Dufferin
$4.000 imok., 11 kamb., atsk., kvadrat. planas, 3 virt., 2 vonios, vand. alyva šild., šoninis įvaž., garažas. Vienas morgičius 10-čiai metų.

Bloor - High Park
$5.000 imok., 7 kamb. per 2 augštus, moderniškai įrengtas, naujas vand. alyva šild., did. kamb., namas be skolų, arti Bloor, vertas dėmesio.

Royal York Rd. - Bloor
$5.000 imok., 6 kamb. rūpių pl., mod. statybos bungalow, did. sklypas, priv. įvaž., garažas, mod. įrengtas kamb. rūsyje 16x30 pėdų. Arti mokyklos ir susisiek. Rami ir graži vieta. Retai pasitaikantis pirkinys.

Bloor - Jane
$5.000 imok., 6 kamb., atsk., gražus mūr. namas. Did. sklypas, privat. įvaž., garažas. Did ir mod. virtuvė. Vand. ir alyva šild. Arti Bloor gt.

Yonge - Eglinton
$5.000 imok., 8 kamb. per du augštus, atsk., mūr., 2 virt., šoninis įvaž., garažas, vand. šild. išmokėjimui vienas morgičius 10-čiai metų. Puiku!

Bloor - Runnymede
$13.000 imok., 15 kamb., 4 butų, atsk. rupių pl., visas išnuomotas, pajamos $400 mėnesiui, tinkamas daktarui, dantistui ir t.t., arti Bloor, priv. įvaž., garažas, did. kiemas, pelninga investacija. Pasiteiraukit.

Vakarų Toronte
Labai reikalingi pardavimui 7-8 kamb. namai. Turime didelę paklausą ir klijentų su augštais įmokėjimais. Skambinkite LE. 7-3176, Jokubaitis.

S. JOKUBAITIS
PARŪPINU MORGIČIUS
Telef. LE. 7-3173. Namų RO. 6-0417

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ **siuvėjas**
A. Beresnevičius
Visiems sezonams didžiausias pasirinkimas angliškų medžiagų.
Augščiausios klasės darbas. Žemos kainos.
1299 DUNDAS ST. WEST, TORONTO
Telefonas LE. 1-1432
buto tel. LE. 1-4704

KUR VOKIEČIAI ATOSTOGAUJA?

Kai vėjas ir lietus ima rudenį tvarkyti miesto gatves, malonu sėdėti vakarais jaukiai apšviestame kambario kampelyje ir dalintis draugų rately "šiltų, saulėtų dienų" įspūdžiais, parsivežtais iš vasaros atostogų. "Aš buvau ten ir ten, mačiau tą ir tą", — pradeda pasakoti vienas, ir kaimyno akys greitai užsidega nekantrumu, kad tik per ilgai nenusitęstų jo eilė paminėti dar neminėtas vietoves, kavines ir kuo ryškiausiom spalvom nupiešti savo pergyvenimus. Atostogos mūsų epochoj nėra vien tik poilsio metas, kada ilgiau pamiegama ir ramiai sau tvarkomasi apie namus. Ne, atostogas šiandien supa kažkokia šventiška nuotaika. Galima būtų teigti, kad jos tapo gražia pasaka, kuriai tiki mūsų meto žmogus. Tos pasakos princas nepasiliko išdabintoj pily, bet grįžo namo ir štai šneka, užsigurkšnodamas iš savo stiklo. Ir kuo tolimesnės šalys, kuo pikantiškesni valgiai, retesni gėrimai, tuo labiau spindi gyvo "princo" karūna mūsų kasdienybės pilkumoj.

Bet ilgesnės kelionės, atotogos užsieny savyje nebėra didelė naujiena nei Europoj, nei Amerikoj. Pasikeitė laikai. Praturtėjo žmonės. Išsiplėtė kelių tinklai su pigiom ir vienok patogiom susisiekimo priemonėm. Ir dabar neretai išgirsi tokioj Vak. Vokietijoj mūrininko pagalbininką pasakojant apie matytą Rivierą, lyg ji būtų visiškai čia pat, greta jo gyvenamo miesto, kurio gatves jis pažįsta, kaip savo švarko kišenę.

Kur keliauja vokiečiai atostogoms? It šiltų kraštų paukščiai, traukia dabar ir vokiečiai į pietus. Trylika milijonų vokiečių iš Vak. Vokietijos ir Vak. Berlyno buvo palikę trumpam savo namus ir 1959 m. ieškojo 'pasakų karalystės". Devyni milijonai ją surado savo krašte, ypatingai Bavarijoje, prie ežerų ir kalnų papėdėse; kitų gi akys sotinosi pietuose pastelišku spalvų peizažais. Kaip anglai, taip ir vokiečiai atostogautojai labiausiai mėgsta Italiją, po to Austriją, Šveicariją, Prancūziją. Gal jau vien dėl to, kad vasaros sezonas Italijoje ilgiausias. Tom dienom, kada Vokietijoje be palto neišeisi, tokioj Sicilijoj gali degintis saulėje. Žavi gamta, istorinės įžymybės, linksmi gyventojai ir nepėraugštos kainos — visa tai nusveria kelionės planą. Ji baigiasi dažniausiai prie Adrijos, Rivieros, Sicilijoje ir didmiesčiuose, kaip Roma, Florencija. Kiek Italijoj suplaukia svečių, pasako 400 milijardų lyrų suma, kurią per 1959 metų sezoną išleido vasarotojai vien maistui ir nakvynei.

Nereikia būti turtuoliu, kad galėtum šiandien praleisti atostogas prie Vidužemio jūros, ar pietų Austrijoj. Kelionių biurai organizuoja bendras keliones į šimtus vietovių, ir tokios atostogos nėra per brangios nei sekretorei, nei statybininkui. Už tai vokiečiai ir nevengia "pamatyti pasaulį". Tuoj po valiutos reformos 1948 m. ėmė srovės vasarotojų tekėti į pietus. Ši tėkmė ir nūdien nenutrūko, priešinkai — ji kaskart stiprėja. Pradžioj visi troško pamatyti, kaip atrodo svetimi miestai ir kalnai, kavinės pajūry ir gondolos Venecijoj. Dabar vasarotojai atsižiūrėjo ir ima ilgėtis ramybės bei poilsio. To pasėkoj ir mažiau žinomi miesteliai, kaip Jesolo, Gabicce, Grado, ar kaip jie ten besivadintų, susilaukia vis daugiau svečių. O kelionių biurų agentai be atvangos zuja po Vidužemio jūros kraštus, ieškodami vis naujų tykių ir kartu patrauklių vietų savo pretenzingiems klijentams.

Ne vien vyresnio amžiaus vasarotojai važiuoja į užsienį. Ir vokiečių jaunimas suka į pietus. 1959 m. vasarą per 100.000 jaunuolių buvo pasisklaidę Austrijoj, Italijoj ir pietų Prancūzijoj. Dažniausiai grupėmis, traukiniais ir dviračiais. Kad tokios jaunimo kelionės naudingos jiems patiems ir Europos ateičiai, netenka įrodinėti. Pakanka pasiklausyti jų nuostabos ir žavėsio pilnų pasakojimų apie aplankytus kraštus ir žmones.

Jei tavo pažįstamas vokietis, sugrįžęs iš Sicilijos, ims prie kavos puodelio pasakoti, ką jis kelionėj matęs ir girdėjęs, tai niekad neužmiršk pastebėti, kad viskas buvę "reizend" (žavu), — tik visa bėda, kad ir Sicilijoj esą jau per daug jo tautiečių. Kur eisiąs, kur neisiąs, vis atsimušiąs į bavarą, hannoverietį, švabą. Bet ir šitoj "bėdoj" ateina kelionių biurai į pagalbą. Jų naujieji atostogų prospektai siūlo "pailsėti" nuo miesto triukšmo ant garlaivio denio Vidužemio jūroj, Atlante (kainos svyruoja tarp 400 ir 4.000 DM), arba kurioje nors Afrikos oazėje. O kam dar ir tai per arti, tas gali nusipirkti bilietą į Tokio.

Tik į šiaurę, į Skandinaviją, retai kas iš Vokietijos nukeilauja. Bet ir švedai, norvegai, jei jau kartą išsirengia ilgesnėn kelionėn, Vokietijos gamtovaizdį tepamato pro automobilio langus. ir juos labiau vilioja pietų kraštų saulė.

Pati Vokietija turistų stoka negalėtų nusiskųsti. 1958 m. joje pernakvojo 9,7 milijonai svetimšalių, pirmoj vietoj amerikiečiai, toliau olandai, anglai, šveicarai. Vieni lanko gimines, kiti ieško sveikatos žinomuose kurortuose, treti pasitenkina Vokietijos krašto grožybėm ir viešbučių paslaugom.

Bet ne vien pinigas atidaro duris į saulėtas atostogas. Joms reikia ir laiko. O jo taip pat nevisi vienodai turi. Mokslo įstaigas lankančiųjų atostogos pačios ilgiausios. Studentai atostogauja ištisus 5 mėnesius metuose: kovo — balandžio ir rugpiūčio — spalio mėnesiais. Tarnautojams skiriamos 2-4 savaitės apmokamų atostogų. Kiek blogesnėj būklėj darbininkai. Statistika skelbia, kad 94% darbininkų mažiausiai 12 dienų metuose atostogauja darbdavio sąskaiton. Vokiečių socialdemokratai pateikė rudenį Bundestagui įstatymo propektą, pagal kurį trumpiausios atotogos turėtų būti išplėstos iki 18 dienų. Federalinė Darbo Ministerija tam projektui palanki ir, atrodo, kad netrukus kiekvienas Vak. Vokietijos pilietis turės teisę į 18 dienų apmokamas atostogas.

Chruščiovas iš pasaulio politikų uždirba daugiausiai

Anglų valstybinis kalendorius paskelbė žinias apie pasaulio politikų bei diplomatų uždarbius.

Bendrai iš viso pasaulio geriausiai apmokami politikai yra amerikiečiai. JAV prezidentas jau nuo 1949 m. gauna tą pačią algą — $100.000 metams. Sakoma, kad jam to niekad nepakanka ir tenka dar iš savų pridėti. Kongreso pirmininkas gauna metams $40.000, ministeriai po $25.000, o parlamentarai po $22.500. Tai vis neblogos algos. Bet visdėlto į augštasias vietas žymesnius žmones JAV įtraukti nelengva, nes biznio kompanijose jie žymiai daugiau gali uždirbti.

V. Vokietijos kancleris Adenaueris mėnesiui gauna 6.055 markes ir dar kaip parlamentaras 2.200 markių, tad išviso 8.255 markes arba kiek daugiau kaip $2.000. D. Britanijos premjeras gauna 10.000 svarų arba apie $28.000 per metus. D. Britanijos ministeriai gauna lygiai pusę to, o vad. valstyb. ministeriai £2.750, t.y. arti $18.000, o opozicijos vadas £3.000 arba truputį daugiau kaip $8.000 per metus.

Daug kam neįtikėtina, tačiau geriausiai pasaulį apmokamas politikas yra Sov. Sąjungos premjeras Chruščiovas. Sovietų pareigūnų algos iki šiol nebuvo žinomos, bet paskutiniame biudžete jau yra. Pasirodo, kad Chruščiovo, kaip premjero alga yra 100.000 rublių mėnesiui, o antrą 100.000 kas mėnesį jis gauna dar kaip kompartijos generalinis sekretorius. Tuo būdu per metus jis gauna 2,4 milijonus rublių. Oficialiu kursu skaitant tai sudaro $600.000, o turistiniu kursu $240.000. Be to, jis, žinoma, dar gauna dideles sumas honorarų už savo raštus ir milijonais egzempliorių spausdinamas kalbas.

Pastebėtina, kad sovietų satelitinių kraštų vadovų algos dar ir dabar tebėra neskelbiamos.

Deportacijos gresmė dėl $150

Cornwall, Ont., gyvenąs lenkas L. Czajka neteko darbo ir gyveno iš bedarbio pašalpos $90 per mėnesį. Pastovaus darbo jis ir negalėjo gauti, nes 1957 m. darbovietėje buvo sužeistas ir po to protarpiais netenka atminties.

Turėdamas žmoną ir septynis vaikus, Czajka, žinoma, iš gaunamos pašalpos negalėjo išgyventi, tad pradėjo dirbti pripuolamus darbus. Taip jis uždirbęs $150, apie kuriuos betgi nepranešė nedarbo įstaigai. Reikalui paaiškėjus, teismas už nesilaikymą įstatymo jį nubaudė 3 mėn. kalėjimo. Kadangi Czajka dar nėra pilietis ir nėra išgyvenęs Kanadoje 5 metų, tai kaip baustas kalėjimu pagal įstatymą turi būti deportuotas į savo kilmės vietą. Tas betgi neliečia jo šeimos, žmonos ir 7 vaikų, kurių du yra net gimę Kandoje. Jei jį ištikrųjų deportuotų, kas gi būtų atsakingas už šeimos išlaikymą?

Jo žmona buvo nuvykus į Otavą ir gavo audienciją pas premjerą Diefenbakerį, darbo min. Starr ir imigracijos min. Fairclough. Byla dar neišspręsta, bet deportacija greičiausiai bus sulaikyta. Tuo tarpu premjeras pavedė pašalpą padidinti iki $130, o darbo ministeris pažadėjo jam darbą parūpinti.

Paskutinėm žiniom Czajkos deportacijos byla nutraukta.

Paieškojimai

Sonia Strazdienė (Strazdas), Lietuvoje dirbusi Lietuvos banke, Kaune. Jei kas žinotų kur gyvena, prašomi pranešti sekančiu adresu: Mme Sadowska, 13c Earlscourt Square, S.W. 5., London, England.

"ŽIBURIŲ" SPAUDOS BENDROVĖS METINIS ŠĖRININKŲ SUSIRINKIMAS

šaukiamas š.m. vasario mėn. 6 d., šeštadienį, 3 val. po pietų, priestate virš "Tėviškės Žiburių" redakcijos patalpų, 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Dienotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Valdybos pranešimai,
3. Rev. kom. pranešimas,
4. Diskusijos dėl pranešimų,
5. 1959 m. ataskaitos ir Rev. k. akto priėmimas,
6. 1959 m. pelno paskirstymas,
7. 1960 m. sąmatos priėmimas,
8. Valdybos ir Rev. k. rinkimai,
9. Einamieji reikalai,
10. Susirinkimo uždarymas.

Nustatytu laiku nesusirinkus kvorumui, po valandos šaukiamas kitas susirinkimas, kuris bus teisėtas neatsižvelgiant į dalyvaujančių skaičių.

Šėrininkas, negalįs susirinkime dalyvauti, gali raštu įgalioti save atstovauti kitą šėrininką.

B-vės valdyba.

Reikalingi pinigai morgičiams
$30.000 reikalinga pirmam morgičiui. Už tai bus duota $35.000 morgičių viso išnuomoto prekybos centro. Taip pat galima gauti mažų pirmųjų garantuotų morgičių. Smulkesnių informacijų kreipkitės į:
VACATION PROPERTIES REG'D, Suite 1000, 100 University Ave., Toronto, Ont. Tel. EM. 2-3606.

Kvalifikuotas technikas taiso
televizijos ir radio aparatus
TAPE REKORDERIUS, Hi-Fi, PATEFONUS.
J. STANIONIS
19 GLEN BELLE CRESC. Telefonas RU. 1-7861

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

Lietuvių moterų
KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
Sav. D. KAUNAITĖ

LIQUIFLAME OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir paternavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

LIETUVIS STOGADENGYS
Dengia naujus ir taiso visų rūšių stogus, taip pat deda skardines rinas.
Abest Roofing & Tinsmithing Company
144 First Ave., Toronto 8.
Tel. HO. 6-8252.
C. SWANKAS

Taisomi TELEVIZIJOS aparatai
Skambinti iki 11 val. vak.
RO. 6-9367 V. Semaška

.. ŠYPSENOS ..

Profesoriaus išsiblaškymas

— Panele Ema, aš norėčiau jus kai ko paklausti... Ar nesutiktumėt būti mano žmona?...

— Betgi, brangusis, juk mes jau prieš keturias savaites susituokėm...

Profesorius ir duktė

Užsisvajojęs ir kažko susirūpinęs profesorius įlipa į tramvajų. Jokios vietos atsisėsti. Žmonių pilna — prisikimšę. Profesorius stovi. Staiga — pakyla viena mergaitė ir užliedžia profesoriui vietą.

Profesorius, netverdamas dėkingumu, paklausia:

— Koks gi tavo vardas, geroji mergytė?

— Tai aš, tavo dukrelė, tėti! — atsako mergaitė.

Kareivis ir kapelionas

Nuošaliam kareivinių kamputy kapelionas rado suklupusį ir besimeldžiantį kareivį.

— Gal galėčiau kuo nors pagelbėti? — paklausė kapelionas, manydamas, kad karys yra kokios nors bėdos ištiktas.

— Ne, ačiū, kapelione. Aš jau gavau pagalbą iš augščiau, todėl ir meldžiuosi, dėkodamas už ją...

Nereikia nustoti klijentės

Gydytojas pakužda draugui rodydamas išeinančią moterį:

— Matai šitą moterį? Tai yra vienintelė, kurią iki šiol esu įsimylėjęs...

— Tai kodėl jos nevedi?

— Žmogau, nebent būčiau didžiausias kvailys — tai mano geriausia klijentė.

PRANO BARAUSKO
Draudimų agentūra
Visų rūšių draudimai.
TELEFONAS
RO. 6-0811
arba RO. 6-0832
49 Cameo Cres., Toronto 9, Ont.

Nauja Lietuviška Valykla
Lenard's Cleaners
985 College St. Tel. LE. 1-5166
Darbas atliekamas vietoje su moderniškomis mašinomis.
PRIIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Darbo valandos: 8 val. ryto — 7 val. vak.
šeštadieniais — 8 val. ryto — 6 val. vak.
Savininkas L. LEVECKIS

DĖMESIO! DĖMESIO!
Taisau visų rūšių
Televizijas, namų ir auto radijas
Darbas sąžiningas ir garantuotas.
18 SKYLARK RD., Toronto.
AL. ČIŽIKAS
Telefonas RO. 6-4063

Dr. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
TELEFONAS LE. 2-4108
Priėmimo valandos:
9 val. ryto iki 7.30 val. v.

Dr. V. Sadauskienė
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Kabinetas: LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR W., Toronto 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

Akių specialistas
L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

Įstaiga veikia
168 val. savaitėje
DRAUDIMAS
RO. 9-4612
GENERAL INSURANCE
Turto draudimas (namai, auto ir pan.) visoj Ontario provincijoj.
AL DUDA

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Šį sekamdienį Toronto Lietuvių Caritas 10 m. įsikūrimo ir veiklos minėjimo proga par. bažnyčioje pamaldų metu pamokslluose bus keliamas kirkščioniškosios šalpos reikalingumas. Pamokslai kun. P. Ažubalio "Dangaus ir žemės Caritas". Pamaldų metu solo gieda sol. V. Žemelytė ir smuiku Stp. Kairys.

— Šį penktadienį, pirmąjį vasario mėnesį, 7.30 val. vak. laikomos šv. Mišios Švč. Jėzaus Širdies garbei. Pirmaisiais penktadieniais kunigai lanko ligonius namuose, išklauso išpažinčių ir atveža šv. Komuniją, prieš tai susitariant su ligoniu ar jo artimaisiais.

— Lietuvos Nepriklausomybės šventę kviečiama atšvęsti visu iškilmingumu ir susikaupimu. Sekmadienį, vasario 14 d., 11 val. pamaldų metu organizacijos kviečiamos dalyvauti pamaldų metu organizuotai su vėliavomis, o taip pat padėti gėlių prie didvyrių paminklo. Būtų gražu, kad daugelis tikinčiųjų Vasario šešioliktąją tėvynės laisvės intencija priimtų šv. Komuniją.

— Šią savaitę parapijos kunigai lankys tikinčiuosius tose pačiose gatvėse, kurios buvo paskelbtos praėjusią savaitę, bet dėl susidariusių aplinkybių visai nebuvo lankytos.

— Jaunimo pobūvis sekmadienių vakarais par. salėje prasideda 7 val. Įgyta daug naujų plokštelių ir suorganizuota pobūvio vadovai. Lietuviškas jaunimas, noris kultūringai praleisti vakarą lietuviškoje dvasioje, maloniai kviečiamas atsilankyti.

— Ryšium su šeštadieninės lietuvių mokyklos vadinamąja "Tėvų diena", atkreipiamas malonus dėmesys visų tėvų šį šeštadienį tarp 10.30 - 12 val. aplankyti mokyklą ir iš arčiau susipažinti, kokią pažangą daro kiekvieno sūnus-dukra lietuviškoje mokykloje. Tėvų dėmesys mokyklos atžvilgiu, yra moralinis parėmimas šeštadieninės mokyklos ir ypač mielųjų mokytojų, kurie lietuvių mokinių atžvilgiu rodo daug pasišventimo.

— Parapijos knygyne susipažinimui gauta vaikų žurnalo "Eglutės". Vaikučiai, paprašykite savo tėvų šį gražų jums laikraštį užprenumeruoti visiems metams.

— Šį šeštadienį 8.30 ryto gedulingos pamaldos už a.a. Antano Aušrotos vėlę.

A.A. Jonas Žuklys

Praėjusį šeštadienį iš šv. Jono Kr. bažnyčios iškilmingai palaidotas a.a. Jonas Žuklys. Velionis kilimu alytietis, į JAV atvykęs prieš Pirmąjį Pasaulinį karą. Jis per 25 metus tarnavo JAV policijoj, Niujorko valstijoje, o taip pat buvo abiejų pasaulinių karų JAV karo veteranas. Velionio palaikai buvo atgabenti į Torontą, kur gyvena jo sesuo p. B. Čirūnienė. Velionis laikinai palaidotas Toronto Mount Pleasant kapinių mauzolėjuje, iš kur gegužės mėnesį bus palaidotas šv. Jono lietuvių kapinėse. Daug sielos ir rūpesčių laidotuvių reikale parodė p. Čirūnų šeima.

Leonų vaikų, atvykstančių iš Lietuvos, pasitikti į Čikagą buvo nuvykę šeši torontiečiai: p. Daugvila, pp. Rimkevičiai ir pp. Tumosai su dukrele. Jie nuvyko jau antradienį, bet teko porą dienų tos šventės dar palaukti, nes atvykimas buvo atidėtas ir tos laimės tėvai, jų giminės bei bičiuliai tesulaukė tik ketvirtadienį.

Toronto ukrainiečių katalikų vyskupas Kiras Isidor Boreckis po ilgų rūpesčių išgavo leidimą savo motinai atvykti iš Sovietų Sąjungos. Ji atvyko gruodžio mėn. pabaigoje. Motina ten buvo likusi viena. Jos vyras, vyskupo tėvas visą laiką gyveno pas sūnų.

LIETUVIŲ VAIKŲ NAMŲ STATYBOS FONDUI aukojo: $100 Prisikėlimo parapijos Katalikų Vyrų D-ja; $10 p. Karalius; po $5 J. Žadeikis, K. B. Žutautas, J. Rupkalvis, A. S. Kavaliauskai; $3 Pranas Kupčiūnas; $2 A. Bričkus. Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkojame. Teatlygina Jums Augščiausiasis.

Nek. Pr. Marijos seserys.

PIGIAU IR PATOGIAU VISĄ SPAUDĄ UŽSAKYTI PER V. AUŠROTĄ

"Draugas", dienr. metams	$9.50 (kan.)
"Eglutė", vaikams metams	$4.00
"Aidai", kultūros žurnalas	$6.00
"Ateitis", žurnalas jaunimui	$5.00
"Karys", kovotojų žurnalas	$6.00
"Laiškai lietuviams", religinis	$3.00
"Moteris", žurnalas moterims	$3.00
"Lietuvių Dienos", iljustr. žurn.	$6.00
"Tėviškės Žiburiai", savait. laikr.	$5.00

Priimamos ir visų kitų leidinių prenumeratos.

Kartu siūlome pasinaudoti ir populiariųjų angiškų žurnalų papiginimais, taikomais tiktai naujiems prenumeratoriams:

"Reader's Digest" metams (pratęsimas 14 mėn. $4.00)	$2.00
"Time" — 78 savaitėms	$7.87
"Life" — 75 savaitėms	$7.00
"Look" — 60 numerių	$6.00
"Coronet" — 14 mėn.	$2.00
"TV Guide" — 66 savaitėms	$5.85

Užsakyti galima asmeniškai šv. Jono Kr. parapijos knygyne sekmadieniais arba laišku sekančiu adresu: 180 Glenholme Ave., Toronto 10, Ont. Už viską duodami kvitai.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį įvykusiame metiniame parapijos susirinkime, kuriame dalyvavo kuo ne pilnutėlė salė, buvo išklausytas parapijos ekonomo dr. T. Klemenso finansinis pranešimas, komiteto sekretoriaus inž. S. Vaitiekūno parapijos nuveiktų ir nebaigtų darbų aprašymas ir komiteto pirm. V. Skrinsko praeitų metų parapijos veiklos apibūdinimas. Rinkimų komisijos stropus pasiruošimas ir susirinkimo vienbalsis pritarimas įgalino išrinkti naują parapijos komitetą be mažiausio laiko uždelsimo. Šią savaitę komitetas susirinks pirmam posėdžiui, kurio metu bus pasiskirstyta pareigomis. Į komitetą išrinkti: Baltrušaitis Juozas, Barakauskas Julius, Bušinskas Mečys, Čeponkus Pranas, Giniotis Adolfas, Juodišius Vytautas, Kiaunė Kazys, Lukoševičius Vacys, Mačiulaitis Pranas, Mickus Juozas, Pundzius Alfonsas, Regina Petras, Štuikys Antanas ir Šlekys Eliziejus. Susirinkimo pirmininkui V. Užupiui ir sekretoriui J. Petrauskui nuoširdžiai dėkojame už sklandų susirinkimo pravedimą, o naujam komitetui linkime darbingų metų.

— Taip pat praėjusį sekmadienį Prisikėlimo parapijos tretininkų kongregacija turėjo generalinę vizitaciją, kurią atliko iš JAV atvykęs vyriausias direktorius D. Gerb. T. Gediminas Jočys, OFM. Ta pačia proga šeštadienį svečias aplankė Toronto šeštadieninę mokyklą ir pravedė vieną pamoką, o sekmadienį per 9, 10 ir 11 val. Mišias pasakė pamokslus, specialiai paliesdamas jaunimo tautinio ir religinio auklėjimo klausimą. T. Gediminui nuoširdžiai dėkojame už malonų vizitą ir pagalbą bažnyčioje.

— Praėjusį šeštadienį muzikos studijoje buvo, seniai planuota, bet tik pačioje kadencijos pabaigoje suruošta, parapijos komiteto ir parapijos organizacijų valdybų vakarienė. Naujo komiteto kadencijoje panašią vakarienę bus bandyta suruošti ilgai nelaukiant. Jos tikslas — jaukioje nuotaikoje perdiskutuoti plačią parapijos veiklą ir rasti geriausius metodus įvairiems atskirų organizacijų siekiams įgyvendinti. Kadangi parapijos globoje veikiančios organizacijos kiek nariais, tiek ir ištekliais yra gana pajėgios ir vis dar stiprėja, bendri valdybų ir komiteto pokalbiai darosi ne tik naudingi, bet ir reikalingi.

— Šios savaitės penktadienis yra pirmas šį mėnesį. Ryte Mišios 7, 7.30 ir 8 val., o vakare — 7.30 val. Išpažinčių klausoma ir Komunija dalijama per visas Mišias.

— Vasario 7 ir 14 d.d., t.y. šį ir kitą sekmadienį, prie mūsų bažnyčios bus renkamos aukos Tautos Fondui. Visi tikintieji kviečiami prisidėti pinigine auka.

— Šiomis dienomis pirktas salei pianinas, ne naujas, bet geros "Nordheimer" bendrovės ir labai gerame stovyje. Kurie per parengimus norės salės pianinu naudotis, bus prašomi mokėti nedidelę nuomą, o iš susidariusio fondo bus apmokamas pianino stygavimas ir bus taupoma didelio rojalio pirkimui. Šia proga nuoširdžiai dėkojame muzikos mokytojai D. Rautinš už rūpestį pianiną ieškant ir jį gaunant labai palankiomis sąlygomis. Pianino kaina — $450. Pinigai jau sumokėti.

— Šį šeštadienį visi tėveliai, kurių vaikučiai lanko šeštadieninę mokyklą, kviečiami ateiti į mokyklą tarp 10.30 ir 12 val. pasiimti vaikučių pusmečio pažymėjimų ir pasikalbėti su auklėtojais. Parodykime gyvą susidomėjimą savo vaikučių mokslo ir elgesio stoviu ir būtinai atvykime, nes vaikučių tautinis švietimas nėra vien pedagogų, bet taip pat ir tėvų rūpestis.

— Šį šeštadienį parapijos salėje rengiamas pasilinksminimas "Aušros" sporto klubui paremti. Visi maloniai kviečiami.

— Kitą savaitę, vasario 8-13 d., lankysime parapijiečius sekančiose gatvėse: Campbell Ave., Emerson Ave., Franklin Ave., Margueretta St., Millicent St., Pauline Ave., Perth Ave., Russett Ave., St. Clarens Ave., Symington Ave., Wallace Ave. ir Wiltshire Ave.

Tarptautinė knygų iliustracijų paroda šią savaitę baigiasi Toronto Centrinėje Viešojoje bibliotekoje — antrojo augšto foyer — 214 Colelge St. (St. George kampas). Tie patys eksponatai buvo 1959 m. rugpiūčio mėn. Tarptautinėje knygų parodoje Leipcige. Išstatyta apie 100 eksponatų iš 20 kraštų. Leipcige buvo išstatyta ir lietuviškų knygų. Dail. Jurkūnui buvo paskirta net premija už Donelaičio Metų iliustracijas. Bet čia tų lietuviškų eksponatų nėra.

Paroda atidaryta darbo dienomis nuo 10 val. ryto iki 9.30 val. vak., šeštadienį nuo 10 val. iki 6 val., o sekmadienį nuo 1.30 iki 5 val. p.p.

Šį šeštadienį, vasario 6 d., 8 v.v.
Prisikėlimo Auditorijoje

AMERIKOS - KANADOS SPORTUOJANČIO JAUNIMO IR TORONTO VISUOMENĖS SUSIPAŽINIMO

vakaras

Gros "Olympia" orkestras
Veiks turtingas bufetas
Turtinga loterija ir kitos įvairenybės
VISUS MALONIAI KVIEČIAME ATSILANKYTI

PPSK "Aušra" Tėvų-Rėmėjų būrelis.

Š.m. vasario 13 d., šeštadienį, Prisikėlimo parapijos salėje

Toronto Lietuvių Choras "Varpas" ruošia didžiulį

Kaukių Balių

3 gražiausios kaukės bus apdovanotos premijomis: I - $25, II - $15, III - $10.

Atatinkamai papuošta salė ir įvairūs maskaradiniai priedai sudarys linksmą karnavalinę nuotaiką. Šokiams gros orkestras "Olympia". Bufetas, apsirūpinęs stipriais rezervais patenkins kiekvieno reikalavimus.

KAUKIŲ PARADAS • BALIONAI • KEPURAITĖS • IR T. T.
Pradžia 7.30 val. vak. Įėjimas $1.50

Toronto Lietuvių Choras "VARPAS".

TĖVŲ DIENA ŠEŠTADIEN. MOKYKLOJE

Šį šeštadienį, vasario 6 d., nuo 10.30 iki 12 val. šeštadieninėje mokykloje bus Tėvų diena. Prašome tuo laiku visus mokinių tėvus atvykti į mokyklą, pasikalbėti su klasių auklėtojais ir atsiimti mokinių pažymėjimus. Mokiniams pažymėjimai nebus išduodami. Atsiėmę pažymėjimus drauge su mokiniais vyksite į namus. **Mokyklos vedėjas.**

Moksleivių at-kų gimnazistų susirinkimas šaukiamas šį sekmadienį, vasario 7 d., 6 val. vak. Prisikėlimo parapijos muzikos salėje. Visi nariai dalyvauja.

Jaunesniųjų mergaičių ateitininkių susirinkimas įvyks šį sekmadienį 4 val. p.p. Prisikėlimo par. muzikos studijoje. Narės prašomos skaitlingai dalyvauti.

Mergaičių popietės vyksta kiekvieną sekmadienį 3 val. p.p. Prisikėlimo par. muzikos studijoje. Kviečiamos visos lietuvaitės mergaitės, kurios norėtų išmokti lietuviškų dainų, žaidimų bei šokių. Šiuo metu mergaitės ruošiasi tradiciniam Velykų Bobutės sutikimui, kuris bus Atvelykio sekmadienį. Šioms popietėms vadovauja Nek. Pr. Marijos seserys.

Kanados Baltų Federacijos metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 7 d., 3 val. p.p., latvių ir estų bažnyčios salėje, Carlton ir Jarvis gatvių kampas. Bus pranešimas apie praėjusių metų veiklą, renkama nauja valdyba ir svarstoma ateities veikla. Vadovybė sekantiems metams tenka lietuviams. Organizacijų atstovai ir visi suinteresuoti lietuviai kviečiami atsilankyti.

Kanados Baltų Feredacija.

Dail. Viktoro Bričkaus akvarelių paroda atidaryta šį antradienį, vasario 2 d., Hart House meno galerijoje. Paroda tęsis iki vasario 13 d.

Mirusio italų žurnalisto ir visuomenininko Arthuro Scotti atminimui šį sekmadienį, vasario 7 d., 3 val.p.p. International Institute — 709 College St. — ruošia iškilmingą akademiją. Kalbės Int. Instituto pirmininkas senatorius D. Croll, Q.C., o meninę dalį išpildys italų dainos klubas.

Imigrantų įkurdinimo klausimais diskusijas organizuoja Social Planning Council of Metropolitan Toronto imigracijos sekcija International Institute patalpose — 709 College St., šį trečiadienį, vasario 10 d., 8.15 v.v. Diskusijose dalyvaus valdžios ir imigrantų globos organizacijų atstovai.

Paminėkim Vasario 16 d. su jaunimu!

Toronto apylinkės valdyba kreipiasi į tėvus ir jaunimo organizacijų vadovus, prašydama paraginti ir atsivesti jaunimą į didžiausią mūsų tautinę šventę — Nepriklausomybės atgavimo minėjimą. Bendras visos kolonijos minėjimas bus sekmadienį, vasario 14 d., 4.30 val. p.p., College teatro salėje.

Šeštadieninės mokyklos mokiniai Nepriklausomybės šventę minės vasario 13 d., pamokų metu; mažieji gi šią dieną paminės vasario 21 d. vaikų pobūvyje, kurį rengia Nekalto Prasidėjimo seselės Prisikėlimo par. salėje.

Kaip jau buvo minėta, bendras visų lietuvių minėjimas šįmet bus trumpesnis.

Kaip Kanados valdžios atstovai —svečiai, yra pakviesti po vieną iš ministerių, parlamento ir opozicijos; taip pat Ontario provincijos premjeras Mr. Frost ir Toronto burmistras Mr. Phillips.

Minėjimo pagrindinis kalbėtojas gerb. prelatas J. Balkūnas į kanadišką visuomenę kalbės vasario 14 d., 3 val. p.p., per radio stotį CFRB. Ten taip pat dainuos mūsų solistai V. Žemelytė ir V. Verikaitis.

Prie įėjimo į salę šįmet nebus aukoms rinkti staliukų. Minėjimo išlaidoms padengti ir Tėvynės vadavimo fondams aukos bus surinktos salėje.

Šia proga norima pažymėti, kad apylinkės valdyba, visų Toronto lietuvių vardu, už viešą ir drąsų pasisakymą komunizmo adresu kardinolui Ottavianni pasiuntė padėkos laišką.

Apylinkės v-ba.

Nuolatinis nepilno laiko
(Part Time)
pristatymo darbas šioje apylinkėje

Gerai įsikūrusi Kanados bendrovė, vadovaujanti šioje srityje, samdo ir apmoko vietos gyventojus lengvam prekių pristatymui pagal sudarytus pavienių pirkėjų sąrašus šioje apylinkėje. Tai neturi nieko bendro su pardavimu; patyrimas nereikalaujamas.

Kandidatai turi būti patikimi, blaivūs, teisingi, su gero vairuotojo pažymėjimu, turėti tarnsporto galimybes, t.y. automobilį ar lengvą sunkvežimį ir turėti $1.200 pinigais.

Šis darbas gali būti atliekamas ir tų, kurie ir šiuo metu dirba kitur.

Kreipkitės raštu į

Contract Division
1512 EGLINTON AVE. W.
TORONTO 10, ONTARIO

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944
kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS Phm.B.

Mes siunčiame ORO PAŠTU vaistus į LIETUVĄ ir kitus Europos kraštus.

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškų mišinių, kaip trejos devynerios, ramunėlės, zubražolė, "C" termometrai ir kt.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS VELTUI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE
Įsteigta nuo 1900 m.

CARITAS DEŠIMTMETIS

Toronto lietuvių Caritas savo veiklos Toronte dešimtmeti iškilmingai švenčia šį savaitgalį. Šeštadienį, vasario 6 d. 7.30 v.v. iškilmingas bankietas šv. Jono Kr. p. salėje. Vaišių metu meninėje programoje dalyvauja solistai A. Ščepaviečienė ir Br. Marijošius, akompanuojant muz. St. Gailevičiui. Bilietų galima įsigyti pas Caritas narius ir šv. Jono Kr. klebonijoje. Parengimo dieną prie durų bilietai jau nebus gaunami. Sekmadienį, vasario 7 d., 11 val. pamaldos skiriamos Caritas veiklai paminėti.

Skaučių draugovės sueiga

Vasario 7 d. 4 val. p.p. šv. Jono Kr. parapijos salėje įvyks iškilminga skaučių draugovės sueiga. Programoje: įžodis, laužas, vaišės ir pasilinksminimas. Skaučių tėveliai ir prijaučiantieji maloniai kviečiami dalyvauti.

Mirgos skaučių draugovė.

Skautų-čių žiniai

Vasario 21 d., 4 val. p.p. šv. Jono Kr. parapijos salėje įvyks Vasario 16 d. minėjimas. Skautaitės uniformuoti dalyvauja. Kviečiame skautų tėvelius ir visuomenę dalyvauti. **Tuntininkai.**

REIKALINGA MOTERIS, kuri už kambarį su baldais galėtų prižiūrėti vaikus tik tėvams kur išėjus. Tel. LE. 5-4905.

REIKALINGA MOTERIS ateinanti į namus prižiūrėti 1 metų berniuką. Taip pat vaikui tualetinė kėdutė ir mažas vežimėlis (troller). RO. 6-7800.

Išnuomojami 3 kambariai ir virtuvė III augšte be baldų, yra šaldytuvas, tlektrinis pečius ir atskira vonia. Tel. LE. 6-1835.

Išnuomojamas kambarys viengungiui ei, galima su maistu. 38 Denison Rd., Weston. Tel. CH. 7-1977.

Išnuomojamas frontinis kambarys III augšte su baldais, Lisgar St. prie Dundas. Tel. LE. 5-6739.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė III augšte viengungiui ar suaugusių porai. Tel. RO. 7-9138, skambinti po 5 val. v. Šeštadienį ir sekmadienį betkuriuo laiku.

Pigia kaina parduodamas 40 gal. gazo tankas ir išnuomojamas frontinis kambarys II augšte. Tel. LE. 2-4074.

Dr. K. Žymantienė

sugrįžo iš New Yorko ir priima vėl ligonius.

TEL. LE. 4-9115.

Knygvedyba ir Income Tax užpildymas verslininkams.
HU. 5-6121

Specialiai žemos kainos
kontinentalinių lovų

Moderniai suplanuoti miegamųjų kambarių įrengimai perstatomų "Multiform" baldų formoje. Pavieniams baldams speciali nuolaida. M. S. HOME CENTRE
704 Queen St. W., Toronto.
Krautuvė atidaryta nuo 6 iki 9 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak.

BALTIC MOVERS
Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Vežiojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.
30 DEWSON ST. TEL. LE.4-1403
TORONTO

MONTREAL, Que.

L. Nepriklausomybės šventės minėjimas įvyks vasario 14 d. 3.30 val. p.p. Plateau salėje, 3711 Calica La Vallee Ave. Šeimelio prezidijumo nutarimu prie įėjimo aukojama ne mažiau $1. Jaunimas ir moksleiviai nieko neaukoja.

Metinis "Lito" susirinkimas įvyks šį sekmadienį, vasario 7 d. 12.30 val. p.p. Aušros Vartų parapijos salėje. Po susirinkimo — nemokami pietūs. Kviečiami nariai ir svečiai, besidomintieji "Lito" veikla. Kas norės, ir susirinkimo metu galės įstoti nariu.

"Litas" jau išaugo į reikšmingą Montrealio lietuvių ekonominį veiksnį. Indėliai jau perlipo $300.000, o pr. metų apyvarta pasiekė $920.000. Nauji nariai dabar ateina su tūkstančiais sutaupų iš kitų bankų, kur jų dividendai buvo beveik per puse mažesni, kaip "Lite". Be 4¼% mokamų už indėlius dividendų, "Lite" narys dar turi draudimus vertus dar vieno procento palūkanų. Jei narys miršta arba tampa visai nedarbingas, tai jo sutaupos iki $2.000 dvigubėja — įpėdiniai gauna vietoje $2.000 net $4.000. Gi paskolos iš viso iki $10.000 nubraukiamos: jas "Lituvi" sumoka draudimo įstaiga. Daugumas taip pat jau spėjo suprasti, kad visada pigiau išeina pasiskolinti iš banko ir pirkti už grynus pinigus, kaip imti ką nors išsimokėjimui.

Kaip ir kasmet, susirinkimo metu iškils diskusijų dėl tolimesnės banko veiklos, dėl kultūrinių reikalų rėmimo, dėl būtinumo pereiti prie čekių sistemos įvedimo, dėl banko skyrių steigimo ir t.t. Daugelis tų klausimų valdybos buvo net specialiai pastudijuoti, kad nariai galėtų gauti pilnesnį atsakymą. Pvz., šios žinutės autoriui teko kartu su banko vedėju D. Jurkum susipažinti su Caisse Populaire sistema ir praktiškais skaičiais palyginti mūsų banko ir jų kasų veiklos pliusus ir minusus.

Visokiu atveju, susirinkimas žada būti gyvas ir įdomus, todėl visiems iki paismatymo sekmadienį AV parapijos salėje.

Pr. Rudinskas, "Lito' sekr.

M. Liet. Kredito unijos "Litas" 1959 m. apyskaita rodo pajamų $460.154,64, išlaidų $459,721,98. Pelno - nuostolių sąskaita rodo pajamų $19.520,94, išlaidų $6.434,79, gryno pelno $13.086,15.

Pelnas paskirstytas šitaip: $10.345,75 indėlininkų dividendams, po 4.25%, $1.500 atsargos kapitalui, $150 gratifikacijoms, $500 kultūros ir šalpos reikalams ir dar $590,40 nepaskirstyta.

Paskolų išduotų yra $251,445,35, o indėlių $306.473,66. Už paskolas "Litas" palūkanų nuo $100 į mėnesį yra ėmęs 70 c., o už hypotekas 65 c.

Lito augimo tempas iš lentelės aiškiai matomas — 1955 m. aktyvas buvo $25.444,28, toliau augo kasmet: $75.415,42, 122.857,95, 221.648,78 ir 1959 m. jau $311.675,09. Panašiai augo ir pelnas: $590, $2.194,81, $5.614,71, $9.005,76 ir 1959 m. jau $13.086,15.

Dail. J. K. Račkaus darbų paroda, atidaryta sausio 18 d. Galerie Angnes Lafort, 1504 West Sherbrooke, pratęsta dar vienai savaitei ir tęsis visa šią savaitę.

Montrealio LB atstovauti yra sutikę: inž. St. Naginionis Canadian Council for Free Europe, o inž. E. A. Dainius The Montreal Citizenship Council. Anksčiau ten atstovavo J. Malaiška ir J. Bulota.

J. Katiliškis i jam paskirtos V. Krėvės premijos įteikimo iškilmes sausio 23 d. buvo atvykęs su žmona. Jis taip pat dalyvavo iškilmingojo akto meninėje dalyje — paskaitė ištrauką iš premijuotos knygos. Be to, programoje dalyvavo sol. A. Keblis, J. Pauliūtė ir aktoriai L. Barauskas bei J. Akstinas.

1) **Keletas mūsų klijentų yra reikalingi dupleksų po 4 ir 5 kambarius.**
2) **Mūsų darbo apimtis yra:**
   a) **Rezidenciniai, pajamų namai ir žemės pardavimas,**
   b) **paskelbę namams parūpinimas,**
   c) **visų rūšių draudimas.**
3) **Kaip ir anksčiau mokame premijas už pranešimą apie norimą parduoti objektą ar pirkėją.**

DISTRICT ESTATE BROKERS, P. ADAMONIS, VI. 2-8501.

Padėka

Rengiant studentų metinį balių sausio 23 d. mus gausiai parėmusiems Tėvams Pranciškonams ir vaistinės savininkui Jonui Margiui, paaukojusiam brangių fantų loterijai, nuoširdžiai dėkojame.

Dėkojame taip pat visiems įsigijusiems garbės bilietus, iš kurių kaikurie ir negalėjo atvykti į balių, bei šiaip mus parėmusiems:

inž. A. Ankudavičiui, P. Augustinavičiams, Stp. Barauskienei, inž. E. Čuplinskui, dr. J. Yčams, E. K. Jurkevičiams, O. Gailiūnaitei, Kalendrams, dr. Kelertui, Matulevičiams, dr. A. Pacevičiams, archit. V. Petruliui, P. Reginams, A. Sauliui, A. Skrebūnams, dr. J. Sungailams, A. A. Šapokams, S. J. Tumosams, dr. J. Urbaičiams, dr. A. Valadkams, V. M. Valaičiams, K. Žebrauskui.

Visiems nuoširdus ačiū.

KLStud. S-gos Toronto sk. v-ba.

DISTRICT ESTATE BROKERS
177 Sherbrooke St. W. VI. 2-8501

D. N. Baltrukonis	CR. 6-5075
F. Yasutis	LA. 2-7879
A. Markevičius	CR. 9-9793
A. Budriūnas	RA. 2-8035
P. Adamonis	RA. 2-2472
P. Baltuonis	LA. 6-2084
Pr. Rudinskas	HU.1-2957

S. KULIAVAS. sekret. CL. 4-2696
Sekit mūsų skelbimus apie paskirus objektus "NL", "TŽ", "La Press".

Visų rūšių staliu darbai

Virtuvių spintelės (kabitai), nauji baldai, įvairių spalvų stalinės lempos. Taisomi ir atnaujinami seni baldai. Įvairūs medžio tekinimo darbai.
GERAS DARBAS. NEBRANGIOS KAINOS.
V. LIUBINSKAS. Telefonas LE. 2-6922.

nepamirškite užsukti lietuviškon dovanų, suvenirų ir įvairių reikmenų krautuvėn
„The Times"
1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547
J. BERŽINSKAS
Užsakymai priimami ir paštu.

TAUPYK, SKOLINKIS
savo kredito kooperatyve "LITAS"

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.

"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje. Banko kambaryje.

Pirm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, PO. 7-4280.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Torontą Real Estate Boards narys

1611 Bloor St. W. - - Toronto, Ont.

TELEFONAI: LE. 6-2738, LE. 6-2664. Vakarais — HU. 9-1543

HUMBERSIDE - INDIAN ROAD. $3.000 įmokėti, 10 metų balansas, 7 kambariai per 2 augštus, 4 kambariai ir vonia su moderniška virtuve pirmame augšte. garažui vieta. $13.500.

SYMINGTON - BLOOR. $3.000 įmokėti, 10 metų balansas. 6 moderniški kambariai, nauja apšildymo sistema, garažas, didelis sklypas. Viso $14.000.

HARDWARE BIZNIS. $8.000 viso kaina plius inventorius. Lietuvių rajone, Bloor gatvėje. Metinė apyvarta $50.000. Pigi nuoma.

LEGALUS TRIPLEKSAI. $9.-10.000 įmokėti, viso tiktai $35.000. 18 kambarių su balkonais, moderniškai įrengti, dideli sklypai, privatus įvažiavimai, gražioj vietoj, prie Humber upės. Tiktai du liko. Pasiskubinkit.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.